

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET

UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT

XXII. KERÜLET

2014. évi beszámoló

1118 Budapest, Rimaszombati út 15/A.

A 22. kerület rövid bemutatása

Budafok-Tétény a főváros XXII. kerülete a város dél-nyugati részén helyezkedik el. Északról a XI. kerület, nyugatról Törökbálint város, Diósd község valamint Érd megyei jogú város határolja. Déli és keleti irányban a természetes határvonala a Duna folyó. A kerülethez tartozik a Tétényi-fennsík Kamaraerdő melletti része, valamint a Háros-sziget. A kerületben megtalálhatók családi házas övezetek valamint lakótelepek is egyaránt. Ez az összetétel a kerület változatosságát tükrözi. A kerület szociális ellátás szempontjából gazdagon ellátott. Megtalálható a kerületben többek között gyermekjóléti szolgálat, családsegítő központ, családok átmeneti otthona és idősek otthona is.

Az utcai szociális munka

Az utcai szociális munka feladata az utcán élő hajléktalanok felkutatása, segítése, fizikai szükségletek kielégítése, alapvető információk nyújtása, ügyintézés segítése, szállítás és az intézményrendszerhez való juttatás. Az utcai szociális munka keretében elsődlegesen a krízishelyzeteket igyekszünk megoldani, ezzel megelőzve a súlyosabb problémák kialakulását. Ezeket a fő feladatköröket látja el a Magyar Máltai Szeretetszolgálat (továbbiakban: MMSZ) utcai gondozó szolgálata a XXII. kerületben. Az utcai gondozó szolgálat 2 fő munkatársa dolgozik a kerületben. Fő feladatunk, hogy a már ismert ügyfeleinket heti vagy indokolt esetben akár napi rendszerességgel látogassuk. Problémáikat, amennyiben ez lehetséges, helyben kezeljük, számukra a szükséges megoldási alternatívákat a szociális munka eszközeivel biztosítjuk. Feladatunk továbbá, hogy a helyi intézményekkel és hatóságokkal együttműködve az újonnan utcára kerülő emberek helyzetét mihamarabb orvosoljuk. 2014. novemberében ugrásszerűen megnőtt a kilakoltatások száma. Ezek a helyzetek azért voltak speciálisak, mert az ekkor utcára kerülő embereknek nagyon rövid időn belül kellett valamilyen lakhatási alternatívát találnunk. Ennek legfőbb oka, hogy ezek az emberek többségében idősek, rossz egészségi állapotúak.

Munkánkat egy előre kidolgozott heti útvonalterv alapján látjuk el a mindennapokban. Az adott munkanapok alkalmával felkeressük a helyszíneket és az itt élő hajléktalanokat. Helyszíneink listája folyamatosan változik, ennek okai a következők. Más kerületekből költöznek át hajléktalanok a kerületbe, ezekről a helyszínekről az esetek többségében ismert ügyfeleinktől szerzünk tudomást. Nagyban segíti munkánkat a kerületi rendőrség. Kapcsolattartásunk folyamatos, az új helyszínekről folyamatosan tájékoztatnak minket.

Az utcán történő megkereséseket kiegészíti még, hogy ügyfeleinket indokolt esetben orvoshoz, kórházba, lábadozóra vagy ügyeik intézésének helyszínére szállítsuk. Ehhez rendelkezésünkre áll egy Dacia Logan típusú személygépkocsi. A gépkocsi nélkülözhetetlen

az utcai gondozó szolgálat működéséhez, mivel ezzel tudjuk megoldani, hogy eljussunk irodánkból a kerületbe, a társ- és egyéb intézményekbe és a szükséges eszközöket is ezzel szállítjuk a helyszínre. Gépkocsinkat a rendelkezésre álló eszközökkel folyamatosan felszereljük, ezzel elősegítve a még hatékonyabb munkavégzést. Gépkocsink az alábbi eszközökkel van folyamatosan felszerelve: hajléktalan igazolvány, takaró, női és férfi ruházat az évszaknak megfelelően, lábbelik az évszaknak megfelelően, gyertya, tartós élelmiszer, konzervek.

Háttérintézményünk:

Az utcai gondozó szolgálat háttér intézménye a XI. kerületben a Rimaszombati út 15/ a szám alatt található Nappali Szociális Centrum. Az intézményben az alábbi szolgáltatásokat veheti igénybe az ide érkező hajléktalanok:

- *fürdési lehetőség:* az intézménybe érkező ügyfeleknek a nyitva tartási idő alatt lehetőségük van tisztálkodásra. Ehhez az intézmény eszközöket (törölközőt, tusfürdőt) biztosít.
- *mosási lehetőség:* az intézménybe érkező ügyfeleknek egyeztetés alapján lehetőségük van mosásra és szárításra. Ehhez az intézmény mosóport biztosít.
- nyitva tartási napokon reggel 8:30-tól *konzerv osztás*
- *internetelési lehetőség:* az intézményben rendelkezésre áll számítógép, melyet az ügyfelek önéletrajz írásra és állás keresésre is tudnak használni.
- *jogsegély szolgálat:* 2 hetente csütörtökönként Dr. Trembulyák Péter tart jogsegély szolgálatot. Egyeztetett időpont alapján a szolgáltatást ügyfeleink igénybe tudják venni.
- *ruhaosztás:* minden héten csütörtökön a ruhajeggyel rendelkező ügyfeleink számára ruhaosztást tartunk. Ekkor lehetőségük van elhasználadott ruháikat lecserélni, öltözkük hiányzó darabjait pótolni.
- *postacím létesítése:* intézményünkben lehetőség van postacím létesítésére. Ennek köszönhetően ügyfeleink magasabb arányban kapják meg leveleiket.
- *csomagmegőrzés:* intézményünkben lehetőség van csomagok megőrzésére korlátozott mennyiségben.
- *ügyintézés:* az intézményben ügyfeleinket szociális munkás kolléga fogadja és segít nekik az ügyeik intézésében.
- *telefonálási lehetőség*
- *helyi könyvtár használata*

Ebben az intézményben tartja az utcai gondozó szolgálat minden héten keddenként ügyfélfogadását 14:00-16:00-ig. Ebben az időben ügyfeleink megkereshetnek minket és az ügyeik intézéshez szükséges papírmunkát ekkor tudjuk elvégezni. Ilyenkor van lehetőségünk arra, hogy hosszabban elbeszélgessünk, a mélyebb problémákat is feltérképezhessük.

Egészségügyi ellátás

Munkánk során célcsoportunk a hajléktalan utcán élő emberek. Életvitelük miatt ezek az emberek többségében valamilyen egészségügyi problémával küzdenek. Munkánkat nagyban segíti az MMSZ által, a *Batthyány téren működő orvosi rendelő*. Az orvosi rendelőben

ügyfeleinknek lehetősége van háziorvosi vizsgálatra és gyógyszer beszerzésére is. Az utcai gondozó szolgálat minden esetben, ha egészségügyi problémával találkozik és az mentőt nem igényel, az orvosi rendelésre szállítja ügyfeleit. Itt megtörténik egy első orvosi vizsgálat és itt kapják meg a további vizsgálatokra a beutalókat ügyfeleink. Annak köszönhetően, hogy az MMSZ rendelkezik orvosi rendelővel, ügyfeleink sokkal gyorsabban tudnak orvosi ellátáshoz és ingyenesen gyógyszerekhez jutni. Ez azért nagyon fontos, mert ügyfeleink anyagi helyzetükből adódóan önállóan erre nem lenne lehetőségük.

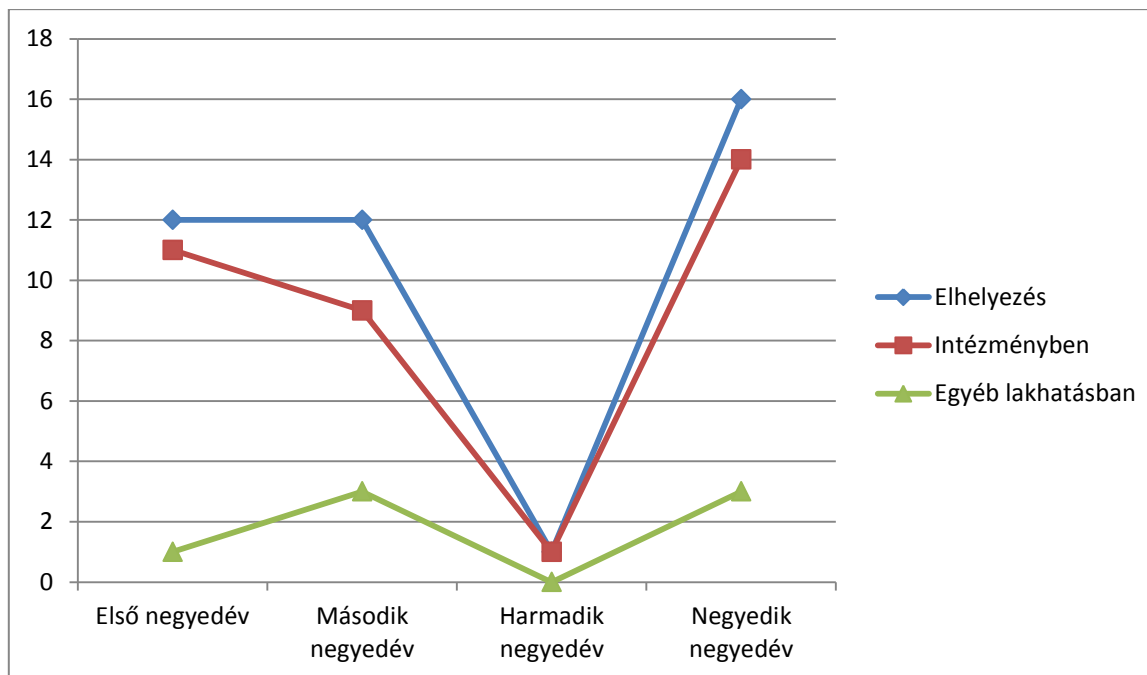
Krízisidőszak

Az utcai gondozó szolgálat munkája nagyban megváltozik a krízis időszakban, amely minden év november 1-től következő év április 30-ig tart. Ekkor az időjárás változása miatt fokozottabb figyelemmel kell kísérnünk ügyfeleinket. Ebben az időszakban sokkal sűrűbben látogatjuk azokat az ügyfeleinket, akik olyan helyen töltik éjszakáikat, ahol jobban ki vannak szolgáltatva az időjárás viszontagságainak. Ilyenkor biztosítunk számukra meleg ruházatot, takarót és minden találkozásunk alkalmával felajánljuk számukra az éjjeli menedékhelyeket. Nagyon sok olyan ügyfelünk van, aki már hosszú ideje az utcán él, padon vagy telefonfülkében alszik. Ezeket az embereket sem mi, sem a rendőrség nem tudja rábírt, hogy bármilyen szállást nyújtó intézményt igénybe vegyenek hosszabb távon. Ilyen esetekben arra törekszünk, hogy minél kisebb legyen annak az esélye, hogy kihűlnek, fagyási sérüléseket szenvednek. A rendelkezésünkre álló takarókból, téli ruházatból és bakancsból teljes ruházatot biztosítunk számukra. Az említett ügyfelek a kerület frekventáltabb helyein töltik a nappalokat és az éjszakákat is, ilyen többek között a városháza melletti tér, a kerület vasútállomásai, forgalmasabb terek és buszmegállók. Ügyfeleink közül szerencsésebb helyzetben vannak azok, akik saját maguk készített, fűtött kunyhókban laknak. Ilyen ügyfeleink többségében a Kamaraerdőben és Balatoni út melletti erdősávban élnek. Ők nagyon kevés esetben vesznek igénybe szállást nyújtó intézményt vagy bármilyen egészségügyi ellátást.

Krízisidőszakban az utcai gondozó szolgálat munkáját kiegészíti és segíti a krízisautó szolgálat, amely az esetek többségében a budai kerületeket, kisebb részben egész Pest megyét ellátja. A krízisautó munkáját segíti és koordinálja a diszpécsterszolgálat, amely a 06-1/338-4186-os telefonszámon érhető el.

2014-es év elhelyezései

A diagram az egész éves elhelyezéseket mutatja összefoglalva. Intézményi elhelyezésnek tekintjük az éjjeli menedékhelyen vagy az átmeneti szállón való elhelyezést. Egyéb lakhatásban való elhelyezés az albérletbe vagy támogatott lakhatásba való költözés, lábadozóra vagy munkásszállóra kerülés. Az ábra nagyon jól mutatja, hogy a negyedik negyedévben ugrásszerűen megnőtt az elhelyezések száma. Ennek magyarázata az, hogy beállt a téli hideg időjárás, így olyan ügyfelek is elkezdtek igénybe venni az intézményeket, akik eddig az utcán voltak. A két elhelyezési forma közötti különbséget az adja, hogy a krízisidőszakban olyan éjjeli menedékhelyek is nyitva vannak, ahol alacsonyabb az ellátási szint. Az alacsonyabb ellátási szinttel összefüggésben van, hogy így sokkal kevesebb kritériumnak kell megfelelni az igénybevételkor.

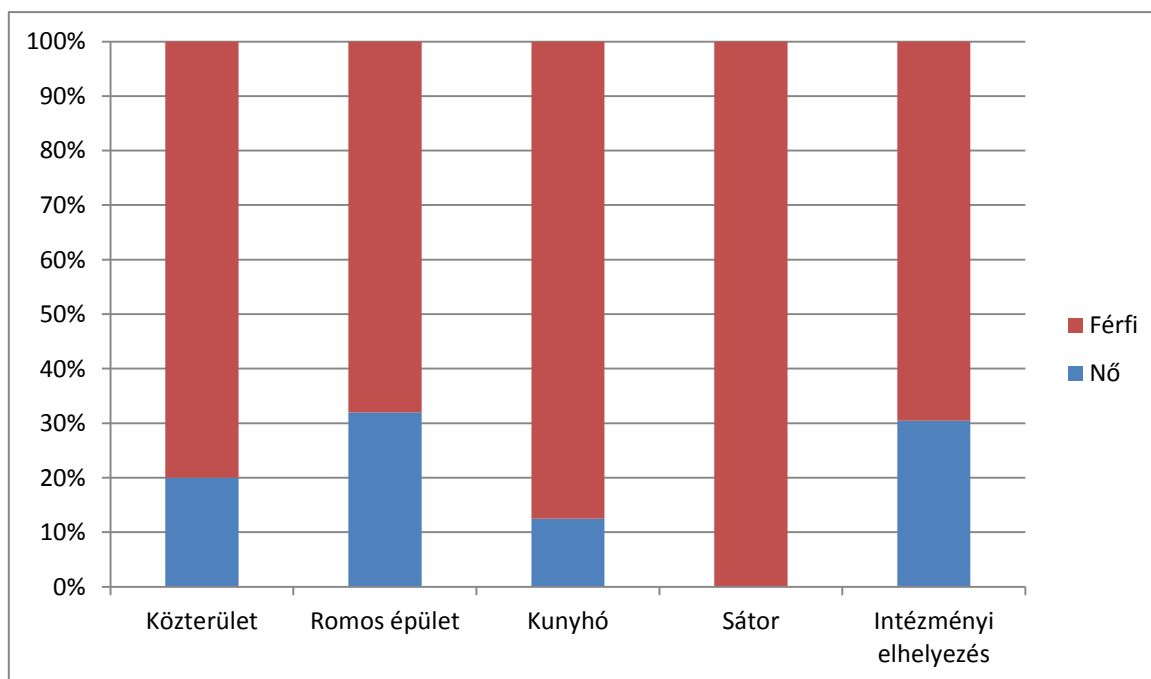
2014. utolsó negyedév

2014 utolsó negyedévében az utcai gondozó szolgálat 77 fő ügyfelet gondozott aktívan. Ezek közül az ügyfelek közül 17-en voltak azok, akikkel ebben a negyedévben találkoztunk először a kerületben hajléktalanként. További 4 fő volt azoknak a száma, akik újra a látókörünkbe kerültek. A 17 fő újonnan hajléktalanná vált emberek száma nagyon magasnak mondható ebben a kerületben, mivel az ellátottak száma egyébként viszonylag alacsonynak mondható. Az említett ügyfelek többségének a korábban már említett kilakoltatások miatt kellett elhagyniuk otthonukat. Ebben a negyedévben került látókörünkbe Sz. Mária is a kilakoltatások miatt. 2014 novemberében érkezett a jelzés a XXII. kerületi Gyermejjóléti Szolgálat és Családsegítő Központ szociális munkásától, hogy a gondozottai között van egy hölgy, akit nagyon rövid határidőn belül ki fognak lakoltatni. A kapcsolatfelvétel után a szociális munkás kolléganővel, a rendőrséggel, az önkormányzat embereivel és a kilakoltatást végzőkkel együtt érkeztünk meg a helyszínre. Ekkor ismerkedtünk meg Máriával. Első találkozásunkkor nagyon zavart volt, rengeteg félelme volt a jövőjével kapcsolatban. Félelmei abból adódtak, hogy soha nem volt még hajléktalan-ellátó intézményben, félt attól, hogy el

kell hagynia a kerületet. Speciális helyzetéhez és kéréséhez igazodva a Menedékház Alapítvány szállóján került intézményi elhelyezésre. Beköltözését követően gondozását az intézményben dolgozó szociális munkásokkal együttműködve folytattuk. A gondozási folyamatba bevonásra került Mária főnöke is, aki a továbbhelyezés érdekében a munkahely kínálta lehetőségeket kutatta fel. Az együttműködések eredményeként Mária nagyon rövid időn belül munkásszállóra tudott továbbköltözni. Mária gondozását azért tekintjük sikernek, mert a kilakoltatását követően nem került közterületre. Az utcai gondozó szolgálat segítségével hajléktalan-ellátó intézménybe, majd onnan a közös munka sikereként munkásszállóra költözött. Nagyon rövid időt töltött a hajléktalan-ellátásban, lakhatási körülményei rendeződtek. Munkáját meg tudta tartani, az ott lévő támogató közeg továbbra is vele maradt, így az a lehetőség is adott számára, hogy a munkásszálló után a továbbiakban magasabb szintű lakhatásba költözhessen.

Az utcai gondozó szolgálat ügyféldiagramja

A 2014-es év végén a fenti ábrán látható arányban tartózkodtak ügyfeleink a különböző helyszíneken. Mint ahogy az ábra is mutatja, nagyobb arányban vannak férfiak a gondozásunkban, mint nők. Ügyfeleink kedvelt tartózkodási helye a Városháza tér és a Háros MÁV rakodó, mint közterületek. A nappalok nagy részét itt töltik olyan ügyfeleink is, akik egyébként éjszakáikat valamilyen intézményben vagy romos épületben, kunyhóban vagy sátorban töltik. Azért szeretnek ezen a helyen tartózkodni, mert itt közvetlenebb kapcsolatot tudnak kiépíteni a kerület lakosaival. Ügyfeleink többsége hajléktalanná válása előtt is a kerületben élt, itt dolgozott, járt iskolába, itt él a családja. Legtöbbjük emiatt is olyan nehezen elmozdítható a megszokott helyéről.

Nehézségek

A hajléktalanság problémája nagyon összetett. A leggyakoribb problémák, amikkel a munkánk során találkozunk az alábbiak:

- ügyfeleink nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ennek következtében nehezebb az elhelyezésüket megoldani
- nem szeretnék krízisszállót igénybe venni, ennek legfőbb oka, hogy az ügyfelek körében élnek a tévhitok, miszerint ezeken a szállókon mindenki tele van élősködőkkel, valamint, hogy itt biztosan ki fogják rabolni
- nem szeretnék elhagyni a kerületet, mivel kerületben már ismerik őket az emberek, így könnyebben kapnak pénzt, élelmiszert, ruházatot vagy takarókat
- ügyfeleink többsége valamilyen egészségügyi problémával rendelkezik: ezeket az egészségügyi problémákat az orvosi rendelővel és a különböző egészségügyi intézményekkel igyekszünk enyhíteni, vagy amennyiben lehetőség van rá, teljes mértékben megszüntetni.
- nem tudnak munkát találni: ez az ok szoros összefüggésben van a már említett okok többségével
- rossz higiéniai állapotban vannak, ezt enyhítve ügyfeleink rendelkezésére áll fertőtlenítő fürdető, az eljutásban az utcai gondozó szolgálat segíti őket
- ciklikus együttműködés: több ügyfelünk esetében megfigyelhető, hogy időszakonként változik az, hogy mennyire hajlandóak együtt működni az utcai gondozó szolgálattal.

Pályázatok 2014-ben

2014 februárjában 1 ügyfelünket sikerült pályázat keretében a Kunigunda munkásszállón elhelyezni. A megvalósult pályázat keretében ügyfelünk szállásdíjának egy részét az MMSZ támogatja, minden hónapban csökkenő összegben. A pályázat alapkonceptiója, hogy a rendszeres jövedelemmel rendelkező ügyfelünket minden hónapban egyre kisebb összeggel támogatjuk, így növelve az önállóságát. A pályázat egy évig tart, aminek végén előre láthatólag ügyfelünk önállóan is képes lesz tovább finanszírozni lakhatását. A program ideje alatt az utcai gondozó szolgálat folyamatosan kapcsolatban maradt az ügyféllel, ügyintézésben, valamint az orvoshoz való eljutásban segítette.

2014 év végén a „Közterület helyett emberibb körülmények” (továbbiakban: KHEK) pályázat keretében egyik ügyfelünket alternatív lakhatási formában sikerült elhelyeznünk. A nyertes pályázat megvalósítása 2015 januárjában kezdődik meg. A pályázatba bevont ügyfelünk elhelyezése nagyon rendhagyó. György történetét az alábbiakban szeretném ismertetni.

Györggyel 2014 októberében ismerkedtünk meg. Korábban Szigetszentmártonban, de lakásból való kikerülése előtt a XXII. kerületben élt. Sajnos tartozás felhalmozása miatt elveszítette otthonát, így került közterületre. György nagyon ambiciózus személyiség, ennek köszönhetően mihamarabb szeretnénk volna őt a pályázatba bevonni. Megkezdtuk György gondozását, információkat gyűjtöttünk, és megkezdődött a pályázat kidolgozása. Ezen

pályázat érdekességét az adja, hogy György szeretett volna Szigetszentmártonban lakni, mert korábban oda kötődött, így olyan lakhatási formát próbáltunk keresni számára, amivel ez meg tudott valósulni. A kérésnek eleget téve megtaláltunk egy ingatlant, amely az MMSZ tulajdonában van. Pályázatunkat így alternatív lakhatási formában való elhelyezésre készítettük el. A keretek engedik, hogy a már meglévő ingatlant kályhával szereljük fel, így az összkomfortosság megvalósul. A pályázatban emellett György számára közlekedési bérletet is tudunk adni, amivel segíteni tudjuk a munkakeresését és későbbiekben a munkába való eljutását. Az előzőeken kívül minden hónapban tartós élelmiszer csomagot és egy alkalommal teljes téli ruházatot juttattunk számára.

György -és a korábban említett Mária- esetében is egy jól működő szociális védőhálót figyelhetünk meg. Bár mindkettejük esete más és speciális, mindketten a jó együttműködés hatására nem kerültek közterületre, és lakhatási körülményeik rövid időn belül rendeződtek.

Terveink 2015-re

A következő évben terveink közé tartozik a kevésbé ismert területek felderítése, az ismeretlen ügyfelek felkutatása. Nagyon fontos számunkra, hogy minél több ügyfelünket sikerüljön valamilyen lakhatási formában elhelyezni. Ezért a már megkezdett pályázatokat szeretnénk eredményesen befejezni és új pályázatokban is igyekszünk részt venni.

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET
UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT
11. KERÜLET DÉL

2014. évi beszámoló

1118 Budapest, Rimaszombati út 15/A

Az intézmény és az ellátási terület bemutatása

Általános adatok

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Utcai Gondozó Szolgálat (továbbiakban: UGSZ) Budapesten a 11. kerületben, a Rimaszombati út 15/A szám alatt helyezkedik el. A szolgálat az irodai telefonszámon érhető el reggel 8 óra és este 10 óra között, a +361-206-57-29-es telefonszámon. A 11. kerület déli részén dolgozó kollégák közvetlenül e-mailben (ardanhazi.andras@maltai.hu; fulepi.henrietta@maltai.hu) és szolgálati mobiltelefonon (+36305547540) is elérhetőek.

Az intézmény épülete, közvetlen környezete

Az intézmény a Kelenföldi pályaudvartól megközelítőleg 300 méterre fekszik egy kertes házban. Az épület közvetlen környezetében lehetőség van a szolgálat 3 autójának parkoltatására mind az udvaron, mind az utcában. A ház körüli udvaron egy sufni és egy konténer található, amelyben az utcai gondozó szolgálat feladatainak ellátásához szükséges eszközök, ruhaadományok vannak tárolva. A kétszintes, pincézett épületben a földszinten a nappali melegedő üzemel, az emeleten az Utcai Gondozó Szolgálat irodái kaptak helyet. A helyiségek jól felszereltek és támogatják az UGSZ munkáját. 2014-ben új bútorokra és egy törölhető mágnes táblára tettünk szert. Az éjszakai munkavégzés miatt minden csapat saját, speciális, ütésálló lámpával rendelkezik, a területekre való kiérkezést pedig csapatonként egy GPS segíti. A mobilitást három autó biztosítja, amelyek közül egyet idén júliusban az Emberi Erőforrások Minisztériumától (EMMI) és a Hajléktalanokért Közalapítványtól (HKA) kapott a Szeretetszolgálat.

A szolgálat általános bemutatása

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Rimaszombati úti Nappali Melegedője 8:30 és 15:30 között fogadja azokat a hajléktalan embereket, akik igénybe vennék az intézmény nyújtotta pihenési, melegedési, televíziózási, olvasási, mosási, szárítási, étkezési, fürdési lehetőségeket. A Nappali Melegedőben adminisztrációs, iratpótlási tevékenység is folyik, amely során az itt dolgozó szociális munkások segítenek az ügyfelek személyes okiratainak, pl.: személyigazolvány, lakcímkártya, adókártya, taj kártya pótlásában és a társadalombiztosítási fedezet igényléséhez szükséges dokumentáció megírásában. A reggeli konzervosztás a Nappali Melegedő feladata, amelynek révén a feliratkozott hajléktalan emberek egy doboz konzervhez, továbbá kávéhoz, teához jutnak a nappali melegedő nyitásakor.

A Nappali Melegedő közvetlen kiegészítő és támogató segítséget nyújt az Utcai Gondozó Szolgálat munkatársainak és gondozottjainak egyaránt, hiszen működtetésével lehetőség nyílik az utcán élő hajléktalan emberek alapvető fizikai szükségleteinek gyors kielégítésére, térítésmentesen.

A Rimaszombati úti telephelyen fekvő UGSZ négy terület ellátásáért felel: a XXII. kerületéért és Budaörs és kistérségéért, a XI. kerület északi és a XI. kerület déli részéért. Utóbbi a 11. kerületet keresztülszelő vasúti vonaltól délre eső területeket fedi le, néhány kivételtől eltekintve. Például évek óta gondozási tevékenységben részesítjük Istvánt és Teréziát, akik habár területileg a 11. kerület északi részén laknak, az évekkel ezelőtti területfelosztás következtében a déli csapat „megörökölte” őket. Nem lenne lehetőség csapatszerére, hiszen a pár kötődik a szociális munkásokhoz, és a bizalmi kapcsolat képes felülmúlni a területelosztásra vonatkozó racionális szabályokat.

A déli terület ellátását folytonos munkarendben, párban végezzük, hétfőtől vasárnapig. Az ellátni kívánt helyszínek munkanapokra vannak felosztva. A munkanapok az egymáshoz földrajzi közelségben lévő területeket fedik le, annak érdekében, hogy mérsékeljük az utazási költségeket és az utazási idő mennyiségét, így több időt és energiát tudunk a hajléktalan ügyfeleinkre fordítani. Az öt munkanap során a következő blokkokat fedjük le: a Kelenföldi pályaudvart és környékét, a Szerémi út, Építész utca és Vegyész utca környékét, a Savoya park környékét, a Duna parthoz tartozó részeket és Kamaraerdőt.

A munkanapokon hozzávetőlegesen 33 helyszínt járunk végig és 102 ügyféllel találkozunk, akiket heti rendszerességgel gondozunk. Ebből 9 hajléktalan emberrel passzívan tartjuk a kapcsolatot, tudunk róla, látogatjuk, de valamilyen befolyásoló tényező miatt a szociális munka nem valósul meg. Közöttük van olyan, aki életvitelszerűen más városban él és dolgozik, és ritkán tartózkodik a helyszínen, illetve olyan is, akivel jelenleg konfliktushelyzet, fenyegetés miatt nem tudjuk folytatni a gondozást.

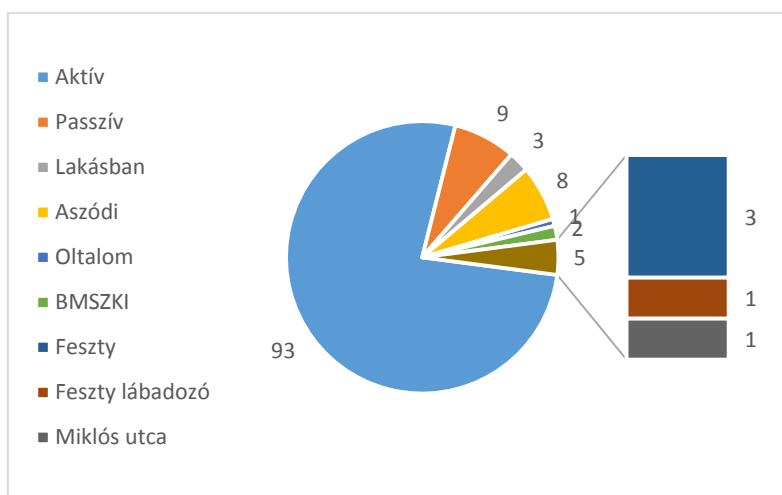
Azoknak a hajléktalan embereknek, akik állandó gondozás alatt állnak, a szociális munka eszközrendszerén túl konzervekkel, cukorral, teával, olajjal, tésztával, ruhákkal, kórházi csomaggal, pokróccal, lehetőségek szerint ponyvával, sátorral, gyertyával, tűzifával tudunk segíteni. Minden csütörtökön délután 3 hajléktalan embernek tudunk a területünkről egy teljes szett ruhát biztosítani a rendszeres ruhaosztás keretein belül, amennyiben személyesen képviseli magát Rimaszombati úti Szociális Központunkban. Ezen túl természetesen a krízishelyzetben lévő személyeknek bármikor tudunk ruházatot biztosítani. A legutóbbi nyertes Hajléktalanokért Közalapítvány (továbbiakban: HKA) pályázat révén a raktárunkban új téli cipő, sapka, sál, kesztyű, termosz, hálósák, pulóver stb. áll rendelkezésünkre, amelyet a kért adminisztrációt követően az ügyfeleink számára bocsátunk.

Az aktív és passzív ügyfeleink többsége kunyhóban, sátorban, illetve hétvégi házban él. Egy-egy esetben fordul elő, hogy betoncsőben és autóban tölti valaki az éjszakáit. Érdeklődésnek tartjuk, hogy összesen 4 olyan hajléktalan emberrel vagyunk állandó kapcsolatban, akiknek egy fekvőhelye van. A kifejezetten az utcán, a déli ellátási területen élő hajléktalan embereink száma Endrével bővült, akinek a sátrát felégették, Lajossal pedig csökkent, akit nagyon sok energiaráfordítással és a gasztroenterológián eltöltött három hét után sikerült lábadozóba

helyeznünk. Lajos jelenleg is a Feszty Árpád utcai lábadozóban van, amelyet szakmai sikerként könyvelünk el.

Habár az utcai szociális munka gondozási folyamata elméletileg az intézményi elhelyezésig tart, gyakorlatilag az itt elhelyezett ügyfeleink továbbra is a gondozottjaink maradnak, egyrészt mert az átjárás az utcai és az alacsony küszöbű ellátások között nagyon gyakori, másrészt az utcai gondozás hospitalizálja az ügyfeleket a szociális munkához, amiért mi leszünk az elsődleges segítő személyek a gondozottak életében, nem az éjjeli menedékhelyen lévő, „új” szociális munkás. Az eddig említett ügyfélszámon felül ez további 33 hajléktalan embert jelent, akik közül legtöbben az Aszódi út Éjjeli Menedékhelyre, illetve a Menedékház Alapítvány Éjjeli Menedékhelyére kerültek be 2014-ben. Ők a gondozási lapok szerint jelenleg is itt laknak. Az éves elhelyezési összesítésből kiderül, hogy 55 esetben igényeltünk intézményi lakhatást ügyfeleinknek. Az intézményi lakhatás kérése kapcsán Béla számít a rekordernek, hiszen az idei évben 8 alkalommal került ki a Menedékház Alapítvány Éjjeli Menedékhelyéről, főként alkoholproblémái miatt. Béla december óta a Rimaszombati út 2. szám alatt elhelyezkedő krízisszállón lakik.

1. ábra: Ügyfelek elhelyezésére vonatkozó adatok

A diagramban kiemeltük a Magyar Máltai Szeretetszolgálat intézményeiben való elhelyezés esetszámát, amely ez esetben 5. Ez az adat nem egész évre vonatkozik, hanem a decemberi aktualitást mutatja, tehát egy év végi pillanatnyi állapotot tükröz. A grafikonon is látható egy világoszöld körszelet, amely azt mutatja, hogy az év során három ügyfelet helyeztünk el lakásban, akik a Duna parton lévő sátrak és kunyhó helyett a karácsonyt már fűtött otthonban tölthették.

Árvízkárosultból albérlő

2013 novemberében kivételes lehetőséghez juttatott minket a Twist Olivér Alapítvány, amely azzal kereste meg a gondozó szolgálatot, hogy a 2013 nyarán a Duna árterében élő árvízkárosult hajléktalanokat a Habitat Alapítvány támogatásával segítenének önkormányzati lakásokhoz juttatni.

Területünkről nyolc ügyfelet tudtunk pályáztatni, akik közül hárman 2014 novemberében sikeresen be is költöztek a XXII. kerületi lakásokba. Azért ide, mert a XXII. Kerületi Önkormányzat volt az, amely kész volt az együttműködésre és lakásokat is tudott biztosítani a programhoz.

B. József jelenleg egyedül, S. József Attila és D. Gábor pedig ketten élnek egy egyszobás teljesen felújított, műszakilag felszerelt és bebútorozott lakásban. B. József közben elérte a nyugdíjkorhatárt, S. József Attila és D. Gábor pedig munkába állt, így jutottak jövedelemhez.

A sikerélményt gazdagítja, hogy mindhárman - utcán élő társaikhoz viszonyítva is - rossz körülmények között éltek, nem igazán reménykedtek abban, hogy valaha lakás lesz a fejük fölött és tűz mellett fogyaszthatják el a főtt ételt munka után, miközben nézik a TV-t. Ráadásul úgy, hogy mindannyian maximálisan kivették a részüket ennek a történetnek a megvalósításából.

Vonatkozó jogszabályok

A Rimaszombati Utcai Szociális Központ, mint Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény integrációját az egyes intézményi szolgáltatások integrált szervezeti formában történő megszervezéséről szóló 1993. évi III. törvény (Szociális Törvény) 85/B paragrafusa biztosítja. A központról a továbbiakban az 1/2000. (I.7) SzCsM rendelet az alapszolgáltatásokra vonatkozó közös szabályokról szóló 19/A paragrafusa és az intézményi szolgáltatások szervezeti integrációjáról szóló 101/B és 101/E paragrafus rendelkezik. A 188/1999. (XII.16.) kormányrendelet 2. paragrafusának (6) bekezdése a jogszabályi feltételek teljesítésére vonatkozó együttes vizsgálatot rendel el.

Az UGSZ működésével és így az alapellátásokkal kapcsolatban a Szociális Törvény 65/E paragrafusa kimondja, hogy *„az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személyes helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét”*. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(1.7.) SzCsM rendelet hajléktalan személyek ellátására vonatkozó különös szabályok közül a 104-104/A paragrafusa pedig lehetővé teszi, hogy *„az utcai szociális munka célja az intézmény ellátásból kiszorult, vagy azzal szemben bizalmatlan, az utcán, közterületen, nem lakás céljára szolgáló helyiségben életvitelszerűen tartózkodó egyének, csoportok szociális és mentális segítése, elsősorban életmentés, megelőzés, integrálás céljából”*. A rendelet az egyénnel, csoportokkal, közösséggel végzett utcai szociális munka körébe tartozónak tekinti a hajléktalan emberek felkutatását, intézménybe juttatását, tájékoztatását, amelyhez tárgyi feltételek biztosítását írja elő. A rendelet szerint a feladat-ellátási kötelezettséget legalább munkanapokon, napi 6 órában, téli időszakban 18 és 22 óra között kell biztosítani az utcai szociális munkát végző intézmények, szolgáltatók, diszpécserszolgálatok tevékenységének összehangolásával. A rendelet 104/A paragrafusa biztosítja az intézmény működését a nappali melegedő intézmény keretében.

Kapcsolattartás más intézményekkel

Munkánk során legtöbbször azokkal a szociális munkásokkal és intézményeikkel vagyunk kapcsolatban, ahol alacsony küszöbű hajléktalan-ellátás folyik. Úgy érezzük, hogy hajléktalan ügyfeleink elhelyezésében meghatározó a jó kommunikációs készség és az együttműködő-bizalmi szociális munkás és szociális munkás közötti kapcsolat. Ha az intézményben dolgozó tudja, hogy az ügyfélről pontos adatokkal és esetleírással tudunk szolgálni, akkor megbízik abban is, hogy helytálló az elhelyezni kívánt ügyféllel a gondozási kapcsolat. Másrésről, ha ismerjük az intézmény szakmai protokollját, célzottabban tudjuk ügyfeleinket a megfelelő helyre irányítani.

A kapcsolatépítésekre jó platform egy-egy konferencia, intézményen belüli szakmai nap, intézmények közötti team, vagy akár egy rövid intézménylátogatás is. Így fordultunk meg idén például a Baptista Szeretetszolgálat Budafoki úti Átmeneti Szállóján és a Menedékház Alapítvány Éjjeli Menedékhelyén.

A hajléktalan-ellátórendszeren kívül a gyámhivatalokkal és kórházi szociális munkásokkal tartjuk a kapcsolatot. Legutóbb egyik ügyfelünk, Katalin kapcsán keresett meg a szobi gyámhivatal Katalin lánya, Zsófia nevelésbevételenek felülvizsgálata kapcsán. A hivatalos szerv javaslatételre kérte fel a déli ellátási terület szociális munkásait a nevelésbevétele fenntartására vagy megszüntetésére, valamint az anya-gyermek kapcsolattartásra vonatkozóan.

A 11. kerület különösen jó kapcsolatot ápol a kerületi rendőrkapitánysággal, így számos esetben a hatósági eljárás helyett a szociális munka kerül előtérbe. A visszaélések nélküli tájékoztatás a Szeretetszolgálat és a rendőrség között folyamatos és egyenrangú.

A kapcsolattartás során apróbb, jelenleg megoldatlan nehézségeket a fővárosi állatvédő egyesületek és a Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) okozza. Utóbbira példa, hogy közel 20 ügyfelünknel rendkívüli mennyiségű szemétkupac halmozódott fel, amelynek elszállíttatása az FKF miatt nem valósult meg. Másrésről az utcai gondozási folyamat során 14 esetben vagyunk kitéve annak, hogy a helyszínen kutyákkal találkozunk, akik sok esetben agresszívek és támadóak és nincsenek bechippeltetve. Az ebek chippeltetése a tulajdonosok anyagi helyzete miatt nem megoldott. Erre több, kutyákkal foglalkozó szervezetet is megkerestünk már levélben, de negatív tapasztalatok miatt nem fogadták a felkérésünket. Mivel az ügyfeleink több mint 10 százalékának van állatorvosi szakértelmet kívánó problémája, ezért egy erre vonatkozó, a HKA felé benyújtandó pályázat megírása releváns lehet 2015 során.

Gondozottjaink

A szociális munka adminisztratív jellege miatt majdnem pontos adatokkal lehet szolgálni a déli terület ellátottjait illetően. Az év során készítettünk egy komplex egyéni nyilvántartót, amely 389 ember adatait tartalmazza kisebb-nagyobb hiányossággal. Mivel megközelítőleg 4-5 évnyi információt tartalmaz a táblázat, így van, akinél hiányzik bizonyos személyes adat (életkor, taj-szám stb.), azonban ezt a statisztikai kimutatásokban korrigáltuk.

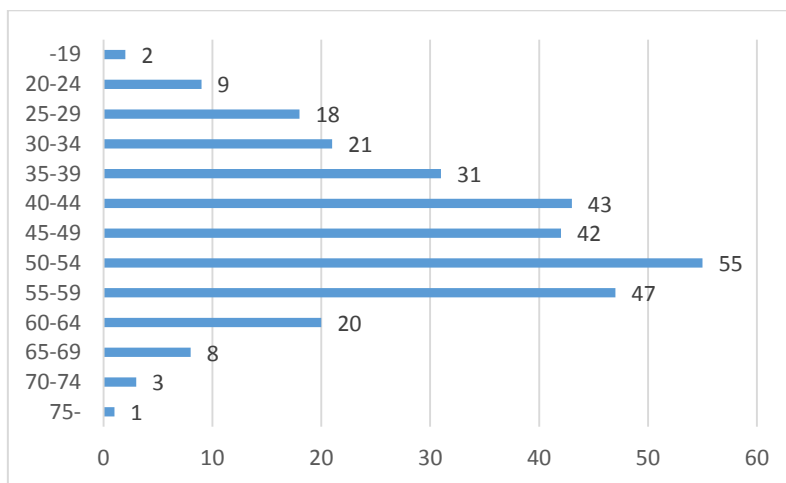
Az egyéni nyilvántartásba való felvételt valamilyen típusú gondozási tevékenység teszi lehetővé, de a hozzánk fordulónak feltétlenül a 11. kerület déli területén kell életvitelszerűen

tartózkodnia. Megkülönböztetünk adminisztratív, azaz iratpótló tevékenységet és gondozásba vételt. Utóbbi mind a személyes és egyéni gondozási tervet, előbbi pedig csak az iratpótlást tartalmazza.

Egyéni nyilvántartás

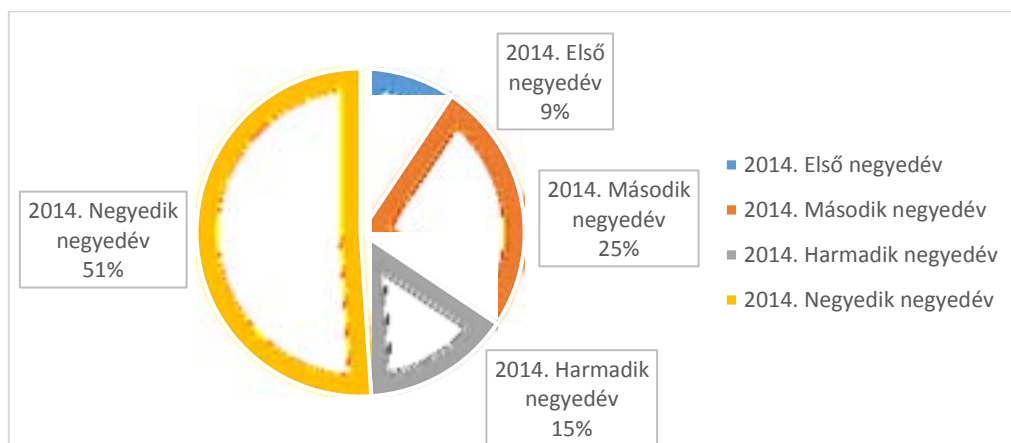
Az ügyfelek átlagéletkora 47 év. A KSH korcsoportos megoszlása alapján kialakított korfánk szerint elmondható, hogy több mint 62 százalékuk, tehát 187 ügyfél 40 és 59 év közötti, négy ügyfelünk 70 évnél idősebb, továbbá 11 hajléktalan ember fordult meg nálunk, aki betöltötte a 18. életévét, de nem múlt el még 24 éves. Ezekből a számokból az következtethető, hogy az ellátottjaink a középkorosztály teljes spektrumán nagy százalékban vannak jelen, viszonylag kis százalékban jelennek meg a fiatalok és a 60 évnél idősebb ügyfelek.

2. ábra: A XI. kerület déli részén gondozott hajléktalan emberek korfája (300 fő)

Az adatok szerint 2014. január 1-je és december 31-e között összesen 225 ügyfél fordult meg a területünkön, keresett meg minket iratpótlás, jogi segítségnyújtásban és más esetek kapcsán. 2014-ben szeptember és december között ez a szám már csak 159 aktív ügyfelet mutat, decemberben pedig 110 emberrel kerültünk kapcsolatba a munkánk során.

A területen való regisztráció negyedévenként hektikus eltérést mutat. Míg az első negyedévben 9, a második negyedévben 24, a harmadik negyedévben 14, az utolsóban pedig 49 új hajléktalan embert ismertünk meg. Kiemelendő, hogy ez a szám nem a gondozásba került ügyfeleket mutatja, hanem azokat, akikkel egyéb segítségnyújtás miatt találkoztunk.

3. ábra: Új regisztrált ügyfelek a XI. kerület déli területen negyedévi eloszlásban

Ha egy új ügyfél a látókörünkbe kerül az utcán, az „Első beszélgetés” leginkább az akut szükségletekre fókuszál, és az ügyfél aktuális élethelyzetéről szól. Elsődlegesnek tartjuk, hogy az ügyfél a körülményekhez képest jobb helyzetbe, például intézménybe kerüljön. Nem utasítjuk vissza azokban az esetekben sem a gondozást, ha az ügyfél a továbbiakban is utcán élő hajléktalan ember státuszban marad, mert – az életet veszélyeztető helyzettől eltekintve – mindig a hajléktalan ember céljait tekintjük szem előtt, és igyekszünk elérni a lehető legmagasabb szintű bizalmi kapcsolatot. Az a célunk, hogy a gondozottjaink érezzék, a szükséges élethelyzetben számíthatnak ránk, ne hatóságként, felelősségre vonó személyként kezeljenek, hanem olyan szociális munkásként, aki elfogadja a döntéseiket, abban az esetben is, ha azt nagyon nehéz megérteni.

Az utcai szociális munka olyan türelemjáték, amely addig képvisel támasznyújtó szerepet, amíg a hajléktalan ember nem mutatja meg, milyen gondozási irányban kezdhethetünk el közös erővel építkezni.

Sikerélményként könyveljük el azokat az ügyfeleket, akik listával érkeznek az ügyfélfogadási időre, tudják, mikor van az ügyfélfogadási idő, hónapról hónapra hosszabbítják postacímüket a nappali melegedőben, vagy eljönnek velünk az orvosi rendelőbe. Sikerként éljük meg, amikor lehetőségünk adódik elvinni a gondozottjainkat ingyenes színházi előadásra, ahol az előadás után kapcsolatba tudnak kerülni a színészekkel, ahogy az december 10-én a Centrál Színházban is történt.

4. ábra: Rudolf Péter V. Istvánnal a „Mégis, kinek az élete” című darab utáni találkozón

De ugyanilyen jó érzés az is, hogy 64 csomagot tudtunk kiosztani karácsonykor, vagy az, hogy van egy paranoid skizofrén és egy alkohol absztinens ügyfelünk, akik egy párt alkotnak, és egymás támogatásával építik újra az életüket. A bevezetőben említett KHEK-pályázat az ő továbbléptetésükre készült, a következőkben a róluk szóló esettanulmány olvasható.

Egymás gondozottjai – Zoltán és Tünde esettanulmánya

Zoltán és Tünde 6-7 éve élnek együtt, a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal 2014. május 12-e óta állnak kapcsolatban. Zoltánt jelenleg alkohol absztinencia jellemzi, párja Tünde, aki paranoid skizofréniában szenved. Évek óta egy hétvégi házban laknak Kamaraerdőben, azonban 2014. szeptembere óta a telket eladásra szánják. Ez megváltoztatta életritmusukat, amelynek következtében megnőtt a kockázat Zoltán absztinenciájának folyamatosságát és Tünde kiegyensúlyozatlanságának bekövetkezését illetően.

Zoltán

Zoltán 1972-ban született Dombóváron, négyfős családban, válás nélkül. Szüleit korán, édesanyját 18 évesen veszítette el méhnyakrák miatt, édesapja 23 éves korában hunyt el. Egy nővére van, akivel rendszeresen tartja a kapcsolatot. Testvére társfüggő, aki vélhetően anyagi okokból nem lép ki házastársi kapcsolatából, holott „nyilvánvaló” párkapcsolati problémák jellemzik a házasságot. 3 gyermekük közül a legidősebb egy 13 éves lány, aki „már egy-egy hangos szóra is bepisil”.

Zoltánt zűrös általános iskolai múlt jellemzi, volt, hogy „nem kellett levetköznöm testnevelés órán”, mert „szét volt verve a hátam”. 12-13 éves korban a „hiperaktivitás” és a küzdősportnak köszönhetően „már képes voltam leültetni apámat a helyére”. Zoltán 6-8 éven keresztül cselgáncsozott. Komoly eredményei ellenére életkörülményeire való tekintettel fel kellett hagynia a sporttal. Azonban a küzdősport védelmet nyújtott a mindennapokban, ugyanis az általános iskolai évek nemcsak családi, hanem iskolai bántalmazásokról is szóltak, amely ellen a szülők nem tudtak hathatósan fellépni. Az általános iskola befejezése után Zoltán lakatos végzettségű szakmunkás bizonyítványt szerzett, jó minősítéssel. A szakképzéssel párhuzamosan fiatal korában számos bűncselekményt követett el, amelynek következményeként a Fiatalkorúak Büntetés-Végrehajtási Intézetébe került. A bűncselekményre reagálva a szülők fakanállal várták otthon. Zoltán nem hisz abban, hogy gyermekkori bántalmazása összefüggne alkoholizmusával és bűnelkövetési hajlandóságával. Ahogy mondja - „vagányságból lopkodtam, hogy meg tudom-e csinálni, talán kisebbségi komplexusom volt, mert nem volt szükségem a lopott holmokra”. A lopást követően jelentkeztek egyre súlyosabban alkoholproblémái, „hiszen inni minden hülye tud”. A függőség kisebb-nagyobb kihagyásokkal az elmúlt 10 évet javában végigkísérte. A család tétlenül nézte az addikciót, hiszen otthon nem volt példa az alkoholfogyasztásra, pontosabban „senki sem volt függő”.

Az intézetből való kikerülést követően már édesanyja nem élt, édesapja pedig elveszítette a természetes támaszrendszerét. Zoltán nővére ekkor stabil párkapcsolatban élt, a BV-ből pedig Zoltán sem haza, hanem inkább egy barátnőjéhez költözött. A családi panellakás értékesítése után az édesapa vidékre költözött, végül szívelégtelenségben hunyt el. Ez idő tájt Zoltánt a katonaságból szkizoaffektív psychosis miatt elutasították, de depressziója és pszichés zavara egész életében aktív maradt.

Zoltánnak széleskörű munkatapasztalata van. Fémkereskedőként kezdte, majd a Gastlandhoz, az Országos Baleseti Intézethez és a Népstadionhoz került, mint karbantartó. Egy ideig a központi betegszállítási szolgáltatás rendszerében is feltűnt, mint munkaerő. Alkohol-addikciója miatt 2010-ben bevonták hivatásos „A” és „B” kategóriás jogosítványát, amely megnehezítette munkába állását, holott ezen a területen 15 éves tapasztalattal rendelkezik. Jelenleg a budaörsi virágpiacon és az újbudai piacon van hasznáلتcikk-kereskedése, amelyből szombatonként akár 40 000 forintos jövedelmet is beszerz. Szabadidejében Tünde „gondnokságát” végzi, hivatalos ügyeit intézi.

Zoltánnak ez az egyik leghosszabb absztinens időszaka, amelyre nagyon büszke, de sokszor nyomasztja a múlt. „Már abba kellett hagynom az ivást, mert volt, hogy úgy kellett kukáznom, hogy szociális intézmények közelében legyek. Összeszartam magam, annyira nem bírta a gyomrom.”

Tünde

Tünde anamnézise problémás, konfliktusos gyermekkori családot tár fel, amelyben édesanyja alkoholbeteg, édesapjáról nem lehet tudni. Egy gyermeke, akit 16 éves korától nevel, jelenleg Hollandiában él. A kapcsolatot nem tartják egymással, Zoltán az, aki Tünde viszonylagos engedélyével kutatja a családot. Tünde szinte egyáltalán nem beszél a családi kapcsolatokról.

Ezért is akar megtanulni számítógépezni, hogy még több energiát fordítson a feltárássra. A téma kapcsán derül ki, hogy a pár személyes múltját nehezen vagy szinte egyáltalán nem osztja meg egymással. Zoltán nem érdeklődik, Tünde nem kérdez és nem is mesél. Általában a napi gondok jellemzik az interakcióik nagy részét.

Tünde a gimnáziumot későn, 26 évesen fejezte be. Az esti képzésen jelesre végzett középiskolát követően egy országos verseny révén került az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karára, történelem szakra. Tünde mentális problémái az egyetemi évek alatt jelentkeztek. Ahogy ez egyetemi indexéből is látható, az évek múlásával párhuzamosan kerültek elő depresszív, szuicídumra hajló gondolatai. Súlyos öngyilkossági kísérletét követően pszichiátriai kezelésbe vonták. 2014. novemberi pszichiátriai szakvéleménye alapján betegség belátási képessége nincs, feszült, türelmetlen, azonban élettársa odafigyelésével a gyógyszert szedi, kontrollra a meghatározott időközönként eljár, együttműködő. Kényszeres magatartásai és felsorolt egyéb tényezői miatt beilleszkedésre, munkavégzésre nem képes. Novemberben elindult kényszernyugdíjazása csak hónapokkal később eredményez jövedelmet.

Életutak a hajléktalanságon belül

Zoltán hajléktalansága 7-8 évvel ezelőtt, 7 éves házassága hirtelen felbomlásának következtében kezdődött. „Az asszony egyszer csak kidobott és rám csukta az ajtót” – hangzik el családi házból való kikerülése kapcsán -, „majd két hónapra intézménybe kerültem a XXII. kerületbe”. A felesége visszafogadta, majd Zoltán újból az utcára került. „Aztán mivel sokat jártam borozni Kőérberek közelében, gondoltam segítséget kérek ott.” Szerzett egy telket, megismerkedett Tündével, beköltöztek a Pereszke utca környékén egy fémgarázs mögé, majd szereztek a szomszéd utcában egy telket hétvégi házzal, amelyben 5 éve laknak. Zoltán nem nagyon tud beszámolni kellemetlen intézményi tapasztalatokról, társas kapcsolatai révén az alternatív lakhatási forma felé sodorta az út. Habár Tündével közösen járnak a Könyves Kálmán körútra a Hajléktalanok Információs Irodájába, és nap, mint nap igénybe veszik az MMSZ Rimaszombati úti Nappali Melegedőjének és Utcai Gondozó Szolgálatának szolgáltatásait, továbbá a Menedékház Alapítvány mosási lehetőségét, nincs más kapcsolatuk a hajléktalan-ellátó rendszerrel. Szégyellik hajléktalanságukat, ezért Zoltán sűrűn cseréli ruháit, vágja körmeit, saját magára nagy figyelmet fordít. Beszélgetésünk során a negatív tapasztalatok között kerül említésre, hogy megesik, csak „menet közben tudjuk megenni a kenyeret, amit kapunk”. Tünde beszámol az ételosztáskor adódó biológiai szükségletekről, amelynek megoldása a várakozás során nagy nehézséget jelent. „A fiúknak sokkal könnyebb”- mondja. Egyébként „úgy fogadnak minket, ahogy viselkedünk”.

Tünde csendes, keveset beszél. Hajléktalansága Zoltánéhoz hasonlóan 15 évvel ezelőttre tehető. A 13. kerületben, a Népszállón töltött 7. évet követően átkerült a 11. kerületi Vasvári Ipari Parkban található átmeneti szállóra, amely Zoltánnal való összeköltözésüket eredményezte. Jelenleg a Közélet Iskolája nevű projekt egyik résztvevője. A Közélet Iskolájában a társadalomból kirekesztett emberek szociológiai jellegű kurzusokon vesznek részt annak érdekében, hogy képesek legyenek megérteni és átlépni a társadalmi törésvonalakat.

Az elmúlt években a 11. kerületben, Kamaraerdőben laktak egy hétvégi házban. A ház tulajdonosát jól ismerik, jó kapcsolatot ápoltak egymással, azonban a használt telket 2014. szeptembere óta el akarják adni, amely teljesen felborította életvitelüket. A bizonytalanságnak köszönhetően Tünde állapota rosszabbodott, hektikussá váltak személyiségének változásai. Zoltán nehezebben talál munkát, így szinte egyáltalán nem biztosítva Tünde életkörülményeit. Ezek a faktorok valószínűsítik Zoltán alkohol-absztinenciájának feloldódását.

Közös erővel

Tündivel -, ahogy Zoltán hívja – a Vasvári Ipari Parkban ismerkedtek meg 2007-ben üzemi konyhán. Meséli, hogy a „hanghordozásába, a kirekesztettségébe, elesettségébe és a kedvességébe” szeretett bele. A 12 órás műszakok szüneteinek közös kávézásai, teázásai és dohányzásai rövid idő alatt összekötötték a pár életét. Összeköltözésükre az ismerkedésüket követő 1-2 hétben került sor. Gyermeket nem vállaltak, Zoltán életét az ügyintézés és a megélhetési források feltárása teszi ki.

Tünde és Zoltán egymásra utaltsága jelenti mindkettejük számára a menedéket. Nehéz szocializációs körülményeiknek köszönhetően Zoltán Tündében az alkohol-absztinencia fenntartásának értelmét, Tünde Zoltánban a gondozót, mint egyetlen támaszt látja. Zoltán sikerélményei és az, ahogy Tündének biztos és stabil otthont teremt, kielégíti annyira, hogy továbbra se igyon. Jelentősége van annak, hogy kevés kapcsolatot ápolnak a hajléktalan-ellátó intézményrendszerrel, csak a létfenntartásukhoz tartozó legszükségesebb szolgáltatásokat veszik igénybe, egyébként teljesen önállóak. A párral folytatott szociális munka inkább Zoltánra fókuszál, hiszen Zoltán Tünde természetes támaszrendszerének a része, így a gondozási folyamat részeként szociális munkásainak feladata, hogy lehetőségei és eszközei révén biztosítsa a pár önálló életvitelét, és támaszként funkcionáljon Zoltán ügyintézése során. 2014. december legvégén derül ki, hogy Zoltán és Tünde beköltözhetnek egy másik hétvégi házba, amelynek a rendberakását Zoltán el is kezdte. Ez jó lehetőség arra, hogy a párt hatékony szociális munkával szinten tartsuk.

A gondozási folyamat zárása

Az ügyfeleinkkel lévő kapcsolat zárása nehezen definiálható, mert folytonos visszatérést tapasztalunk. Statisztikát készítettünk arról, hogy hány ügyfelünk tűnt el, szakadt félbe valami oknál fogva a vele való szociális munka, költözött el, vagy hunyt el. Utóbbi kapcsán 6 ilyen esetről tudunk beszámolni az évből.

A gondozási naplókából kinyert adatok alapján az eltűntek száma 29, az elköltözöttek száma pedig 15. Azokat vettük elköltözötteknek, akikről a gondozási napló elköltözöttként írt. Az eltűntek esetében szintén az erről szóló tartalmi nyelvhasználati fordulatokat vettük alapul. Kiugróan magas azoknak a hajléktalan embereknek az aránya, akikkel oktanul szakadt meg a gondozás. 43 esetben tapasztaltunk ilyet. Habár az okokat még vizsgáljuk, nagy valószínűséggel ok-okozati összefüggés van e között és a havi, rendkívül magas esetszám között. Ennek következményeképp előfordulhatott, hogy elmaradtak tőlünk azok az ügyfelek, akik nem jelentkeztek rendszeresen. Ennek további vizsgálata még folyamatban van.

Munkatársaknak szervezett programok

2014 augusztusában a Rimaszombati úti UGSZ team átszerveződött, és egy hónapos eltéréssel három új ember került ki és került be a csapatba. Pont az átszerveződés időszakában, augusztus végén közös csapatépítő kirándulásra indultunk Erdélybe, ahol az erdélyi kollégákkal és az ottani hajléktalan-ellátással is megismerkedhettünk. Habár az út több mint 12 órás volt, a 4 nap alatt a medvelestől kezdve a brassói fürdőzésen át, a sepsiszentgyörgyi felújított hajléktalan-ellátó intézményt is besűrítettük a programba.

5. ábra: Emlékképek az erdélyi és a balatonföldvári programokról

Ezt megelőzően került sor a hagyományosan Balatonföldváron szerveződő Hajléktalanügyi konferenciára, ahol a Szeretetszolgálattól nagyon sokan részt vettünk. A 11. kerületi déli területet a Szociális munka 2014 című szekcióülésen képviseltük, ahol a szociális munkával kapcsolatos változások, definíciós eltérések és a teljes szakmát átfogó, szakmai identitással kapcsolatos diskurzusok kerültek előtérbe.

Tervek 2015-re

A XI. kerület déli ellátásáért felelős csapat 2015-ben egyrészt a KHEK-pályázatban részt vevő ügyfelek teljes körű gondozását végzi, másrészt terveink között szerepel akár két HKA-pályázat megírása a hajléktalan emberek kulturális szabadidőprogramjaira, illetve a kutyákkal kapcsolatos állatvédelmi intézkedésekre vonatkozóan.

A komplex egyéni nyilvántartó mellé készítettünk egy a gondozási igényt is ügyfél-specifikusan, amelyben a munkavállalási, lakhatási, egészségügyi, intézményi körülményeket írjuk le, azért, hogy célzottan lássuk, melyik hajléktalan embert milyen irányban tudunk segíteni, továbbá milyen nehézségeink vannak a vele való munkában.

Egy kutatási projekt keretében tervezzük a XXII. kerületi munkatársakkal, hogy vizsgálat tárgyává tesszük a hajléktalan nők szerepét. Hipotézisünk szerint a nők játszmakezdeményezőként is jelen vannak a hajléktalan férfiak életében, és csomópontokként szolgálnak a területeken.

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET
UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT
11. KERÜLET ÉSZAK

2014. évi beszámoló

1118 Budapest, Rimaszombati út 15/A

A szolgálatok általános bemutatása

Az utcai szociális munka szakmai kereteit az 1/2000. (I/7) SZCSM rendelet és annak módosításai határozzák meg. A személyi változásokkal tarkított év során folyamatosan két fő alkotta a szolgálatot. A kollégák felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkeznek.

Munkatársaink a törvényi előírásnak megfelelően napi 8 órában végzik munkájukat. A téli krízisidőszakban hétköznapi, naponként váltakozva, 8 és 16 óra, valamint 14 és 22 óra között, hétvégén pedig 14 és 22 óra közötti intervallumban.

Munkánkat az év során gyalogosan, valamint személyszállításra alkalmas szolgálati gépjárművekkel láttuk el, melyen megtalálható minden szükséges felszerelés: mobiltelefon, takaró, fólia, ruhanemű, élelmiszer, vitaminok, reflektor, gumikesztyű és fertőtlenítőszer, a téli krízisidőszak alatt forró tea és hőmérő.

Az adminisztrációt az autón naplókban vezettük, és az információkat az egyéni gondozási lapokra vezettük át, 2014-ben az egyéni gondozási lapokat már elektronikus formában rögzítjük.

Szolgálatunknál az elmúlt évben emelkedett a munkánkat segítő önkéntesek száma. Ők elsősorban a téli krízisidőszakban történő tea- és szendvicsosztásban vállalnak szerepet.

Ezek mellett szolgálatunk gyakran fogad különböző oktatási intézményekből érkező gyakornokokat.

2014-ben a Szeretetszolgálat Bem rakparti központjában több alkalommal is ételosztást tartottunk a Baptista Szeretetszolgálattal közösen, több száz rászoruló részvételével.

Szolgáltatásaink

Tájékoztató

Ügyfeleinket tájékoztattuk a hajléktalanellátó rendszeren belül igénybe vehető különböző szolgáltatásokról, így a nappali ellátásokat biztosító intézmények (elsősorban a Rimaszombati utcai Szociális Központ), szállást nyújtó intézmények (éjjeli menedékhelyek, átmeneti szállók), egészségügyi intézmények (hajléktalan emberek háziorvosi rendelői, 24 órás egészségügyi centrumok, tüdőszűrés) lehetőségeiről.

Továbbá figyelemmel kísértük a jogszabályi változások azon pontjait, amik hatással lehetnek az ellátotti kör jövedelmi, egészségügyi, lakhatási és egyéb helyzetére. 2014 különösen ilyen év volt, legalább is a hajléktalanok közterületi tartózkodásának szabályozásával kapcsolatos törvényi változások és a parlamenti, majd az önkormányzati választások tekintetében is.

A kiemelt politikai figyelem és közvélemény is ebben az évben fokozott figyelmet irányított munkánkra, talán a hajléktalanság megjelenésének idején ötvözve ekkora érdeklődés a hajléktalan emberek ellátását végző szervezetek szakmai munkáját.

A fokozott érdeklődésnek is betudható, hogy ebben az évben sokkal több szakmai fórum foglalkozott az utcai hajléktalanság felszámolásával, és az ellátórendszer megreformálásával. Ezeken a megbeszéléseken igyekeztünk jelen lenni, és lehetőleg ügyfeleink érdekének a képviselője volt az elsődleges szempont számunkra.

Ügyintézés

Amennyiben az ügyfél igényelte, közreműködtünk a hivatalos ügyek intézésében, segítettünk hivatalos nyomtatványok beszerzésében, kitöltésében, benyújtásában, elvesztett hivatalos iratok, igazolások és bizonyítványok pótlásában.

Azoknak, akik rendszeresen elhagyták az okmányukat és az okmányirodák egy idő után megtagadták a költségmentes okmánypótlást, központunkban letéti lehetőséget biztosítottunk, és kérésükre okmányaikról másolatot készítettünk.

Ügyfeleinket fokozatosan a Rimaszombati úton található Szociális Központba irányítottuk. Az irodai nyugodt környezet lehetőséget teremtett a bizalmas, mély beszélgetésre, az egyéni esetkezelésre, továbbá az ügyfelek intézményes ellátásának a bővítésére, az egyéb nappali melegedős szolgáltatások igénybevételére is.

Ügyfeleink számára heti több alkalommal biztosítottunk lehetőséget az ügyintézésre. Alapvető iratok közül a személyi igazolvány intézéséhez állítottunk ki illetékmentességi igazolást, valamint gondozottjaink részére postai úton születési anyakönyvi kivonatot kértük le. Segédkeztünk rokkantsági nyugdíj, fogyatékosági támogatás és átmeneti támogatások intézésében. A nappali melegedő egy kollégája folyamatosan rendelkezésre állt, ugyanakkor indokoltnak láttuk egy fix ügyfélszolgálati nap kitűzését, amit csütörtökönként 9-12 óráig működtettünk.

A megváltozott egészségügyi rendszer miatt az idén a legnagyobb hangsúlyt a TAJ kártya pótlására és a státusz - rendezésre fektettük. Legtöbbször hajléktalan-igazolványt igényeltek tőlünk ügyfeleink.

Gondozottjaink igényeihez mérten a hajléktalan-ellátás különböző lehetőségei révén, a szükségleteiknek megfelelő intézményekben is tudtunk számukra elhelyezést biztosítani, illetve intézni. Szoros együttműködésben végeztük munkánkat a XI. kerületben található Menedékház Alapítvány munkatársaival.

A hajléktalan személyek támogatására kiírt HKA pályázatok keretében egy fő ingyenes személyzeti vizsgálatban és a szemüveg költségmentes elkészítésében részesült.

Továbbá egy pár a konzorciumi pályázat keretében 2013. végén, 2014. elején került elszállásolásra egy III. kerületi munkásszállón, a Kunigunda utcában.

A közterületen élő hajléktalan emberek életminőségének javítása

Arra törekedtünk, hogy az általunk megismert hajléktalan emberek a hajléktalan ellátó rendszer intézményeinek igénybevétele által magasabb életszínvonalra jussanak, társadalmi integrációs esélyük javuljon. Azokban az esetekben, amikor ez nem lehetséges, az ügyfél életének és egészségének a védelme a cél: szükség esetén takaróval, védőfóliával, téli ruházattal (cipővel, kesztyűvel, sállal, vastag zoknival), vitaminkészítményekkel láttuk el a rászorulókat.

A téli krízisidőszak kezdetétől 2014-ben is 60-70 rászorulónak osztottunk minden este szendvicset és meleg teát, a Kelenföldi pályaudvar közelében, a Vasút utcában.

Alkalmanként a Szociális Központban tisztálkodási lehetőséget ajánlottunk fel több ügyfelünk számára. Ez főként azt a célt szolgálta, hogy őket eredeti helyükről kimozdítsuk, valamint alapvető intézményi szolgáltatásokhoz kedvet teremtsünk. Több esetben eredményes volt a módszer.

2014 novemberében a Szociális Központban beindult a téli krízisidőszak alatt üzemelő éjszakai menedékhely, melyben több, a kerületben élő fedél nélküli embert sikerült átmenetileg elhelyeznünk.

Nehézségek

Munkánk során talán a legnagyobb nehézséget a megoldatlannak tűnő esetek okozzák. Ezek azok az élethelyzetek, amik felkorbácsolják az indulatokat, mivel általában igen frekvenciát területeken élő személyekről van szó, akik semmi áron nem akarják elhagyni a lakhelyükül szolgáló helyszínt. Jellemző, hogy az ilyen területeken a lakosság részéről is nagyon szélsőséges reakciókkal szembesültünk. Az adott személyt több olyan környező lakos vagy járókelő támogatta pénzzel, élelmiszerekkel, esetleg itallal, ami megerősítette őt abban, hogy a helyszínen maradva biztosított a túlélése, és fedezhetőek az igényei.

Ugyanakkor számos jelzést, levelet kaptunk a lakosságtól, akár az Önkormányzaton keresztül, amelyek a hajléktalan személy eltávolítását indítványozták.

Ezekben az élethelyzetekben a Közterület Felügyelet és a Rendőrség munkatársai is jellemzően tehetetlenek voltak, hiszen kényszerrel csak a törvényi keretek betartásával alkalmazhatnak. Az ilyen helyzetekben megpróbáltuk többirányú kommunikációval és tájékoztatással csillapítani a kedélyeket, több-kevesebb sikerrel.

A megoldatlan esetek közé tartoznak azok a jellemzően 18 és 30 év közötti szerhasználó fiatalok is, akik intézetből vagy valamilyen büntetés-végrehajtási intézményből kerültek utcára. A viselkedésük az életkorukból és szerfogyasztási szokásaikból adódóan sokszor kiszámíthatatlan, nehezen kezelhetők intézményes keretek között, és ez megnehezíti a velük végzett utcai szociális munkát is. Sokszor 2-10 fős csoportokba verődnek, a szerves oldószerek és az alkohol mellett leggyakrabban úgynevezett designer drogokat fogyasztanak. Utcai használatban a stimulánsokat mp4, mp3, penta vagy kristály néven, a szintetikus kannabinoidokat pedig biofü néven ismerik. A biofü elnevezés megtévesztő lehet, mert a hagyományos THC-val szemben a biofü hatása inkább a stimulánsokéra hasonlít, pszichotikus állapotot indukálhat rendszeres fogyasztás esetén. Legnagyobb veszélyük, hogy sokszor sem a terjesztő, sem a fogyasztó nem tudja, hogy pontosan mit használ, milyen hatást várhat, mik a használat hosszú távú következményei. Viszont olcsón és könnyen hozzá lehet jutni ezekhez a szerekhez, a kellemetlen elvonási tünetek pedig a gyors ismételt használathoz vezetnek, ami növeli a túladagolás, intravénás használat esetén pedig a Hepatitis fertőzés veszélyét. Az akut hatásuk között szerepelhet a drog indukálta pszichózis, a paranoia, az ingerlékenység és agresszivitás is, ami jelentősen megnehezíti a velük végzett munkát.

Emellett tapasztalatunk szerint nagyon bizalmatlanok az intézményekkel, az egészségüggyel és a segítő szakemberekkel szemben is. Mivel a drogfogyasztást büntetik, nehéz elnyerni a bizalmukat, hogy a szerfogyasztási szokásaikról beszéljenek, ami viszont a segítő munka során elengedhetetlen lenne.

Elsősorban lakossági bejelentések során kerülünk kapcsolatba velük, de a kapcsolattartás ritkán válik rendszeressé, mert kerületről-kerületre vándorolnak, fapadokon és foglaltházakban alszanak.

A fent leírtak miatt egy különösen veszélyeztetett és nehezen megközelíthető csoportot alkotnak, viszont fontos fokozott figyelmet fordítani rájuk az utcai szociális munka során, illetve az alacsonyküszöbű ellátásban, hogy szakmailag indokolt segítséghez juthassanak a későbbiek során. Ezek a fiatalok jellemzően nem keresnek fel maguktól segítség-szervezeteket, a klasszikus fiatalokat segítő szervezetek látóköréből pedig hajléktalanságuk miatt esnek ki.

A jelenség indokoltá teszi, hogy utcai szociális munkásként is tájékozódjunk az új szerekről, várható hatásokról, veszélyeiről és szorosabb együttműködést alakítsunk ki olyan szervezetekkel, akik drogfogyasztókkal, illetve kifejezetten hajléktalan drogfogyasztókkal foglalkoznak (lsd. Baptista Szeretetszolgálat Utcafront).

Ügyfeleink jelentős része alkoholproblémával küzd, problémás ivónak vagy alkoholfüggőnek tekinthető. Életmódjuknak és az elfogyasztott, jellemzően olcsó, rossz minőségű alkoholnak köszönhetően az egészségügyi állapotra gyakorolt káros hatások fokozottan jelentkeznek. A következmények, a sokszor visszafordíthatatlan károsodások pedig tovább nehezítik a rehabilitációt.

Többségük akkor kerül kapcsolatba az addiktológiai ellátással, amikor trauma, más egészségügyi probléma vagy akut intoxikáció miatt kórházba kerülnek, és rövid idő után jelentkeznek az elvonási tünetek. Ezután eltöltenek néhány napot, vagy súlyosabb esetben hetet a pszichiátrián. Miután elmúltak az elvonási tünetek és stabilizálódott az állapotuk, a területileg illetékes addiktológiai gondozóba irányítják őket, ahova azonban ritkán jutnak el.

Absztinenciájukat egy zárt intézményben megőrzik, de amint újra utcára kerülnek, a visszaesés elkerülhetetlen. A hajléktalanság helyzetében különösen nehéz megőrizni a józanságot. Nincsenek támogató családi kapcsolatok, a bizonytalanság és a kilátástalanság minden erőfeszítés ellenére újból alkoholfogyasztáshoz vezet. Az alkoholfüggőség leküzdése stabil családi és egzisztenciális háttérrel is nehéz feladat, ügyfeleink körülményei között, egyedül pedig szinte lehetetlen. A helyzetet az is nehezíti, hogy ügyfeleink többsége élete során olyan traumákat élt át, amiket nem volt lehetőségük feldolgozni, így a felépüléshez szükséges lelki stabilitás is hiányzik.

A rehabilitációs intézetekbe nehéz bekerülni, hosszú távú elköteleződést, türelmet és fegyelmezettséget igényel. Az önsegítő csoportok - mint pl. az Anonim Alkoholisták - hatékonyságát bizonyították, egyre többen köszönhetik nekik felépülésüket. Az önsegítő csoportok megtartó ereje azonban a közösségen, a valahova tartozás érzésén alapul, aminek fontos eleme a hasonló élettörténet. A csoport tagjainak erőt ad, hogy megtapasztalják, hogy mások is ugyanazon mentek keresztül, mint ők, ugyanúgy ittak és hasonló hibákat követtek el. A hasonlóság az összetartozás érzését biztosítja. Hajléktalanként viszont, ha el is menne egy gyűlésre, azzal szembesülne, hogy a csoport többi tagja bár ugyanúgy iszik, vagy ivott, de van hol laknia, általában van egy valamennyire stabil családi háttere - így az életútjuk, a tapasztalataik korántsem mondhatóak hasonlóknak. Ezzel az ügyfeleink számára az önsegítő csoportok legfőbb erőssége veszik el, a közösség ereje a hasonlóság érzése által.

A hajléktalanellátó rendszer jelenlegi működése ugyan rugalmasnak mondható, és folyamatos fejlődés, fejlesztés és férőhelybővítés jellemzi, ugyanakkor a rendszer sajátosságai következtében bizonyos hajléktalan csoportok ellátása, különösen a nyári időszakban, nehézségekbe ütközik.

A női férőhelyek eleve korlátozottabb létszámban álnak rendelkezésre, ám a speciális férőhelyek, úgymint női lábadozó, a budai oldalon egyáltalán nincsenek.

A klasszikus, úgynevezett krízis férőhelyek is csak a téli krízisidőszak alatt biztosítanak kellő háttérrel, véleményünk szerint ugyanakkor ezek fenntartása, korlátozottabb számban, a nyári időszakban is ugyanúgy indokolt lenne.

Érdekképviselés

Ügyfeleink egy jelentős része vette igénybe ingyenes jogi tanácsadásunkat, melyet kéthetente csütörtökön, Dr. Trembulyák Péter végzett a nappali melegedőben. A segítségnyújtás elsősorban beadványok megszövegezéséből és információ szolgáltatásból állt.

2013. november elsejétől életbe lépett a Fővárosban az un. „hajléktalan rendelet”, aminek a részeként a kerületek kijelölhettek olyan területeket, ahol megtilthatták az életvitelszerű tartózkodást. Ez a XI. kerület Északi részén a Műegyetem rakpartot, a Bocskai aluljárót, a Móricz Zsigmond körtér aluljáróit, A Petőfi híd aluljáróját érintette, továbbá az oktatási-nevelési intézmények 100 méteres körzetén belül tiltották meg a lakhatást.

A kerületben jellemzően a Közterület Felügyelet és a Rendőrség volt jogosult intézkedni a törvény értelmében. A hatóságok intézkedéseivel kapcsolatban elmondható, hogy szinte minden esetben felkeresték szolgálatunkat, és első körben az utcai szociális munkás kollégákat kérték meg a hajléktalan személyek jobb belátásra bírására.

Ezekben az esetekben igyekeztünk ügyfeleink érdekeit képviselni, de ez semmiképpen sem nem jelenti azt, hogy támogattuk a jogsértő magatartást, csak az érveink voltak mások. 2014 végére ezeken a frekvenciált területeken nagyjából meg is szűnt az életvitel-szerű tartózkodás, igaz, ebben több hajléktalan személy elhalálozása és a téli krízisszállások megnyitása is szerepet játszott.

Esetkezelés

A szociális munka hangsúlyos elemét, az egyéni esetkezelést igyekeztünk elmélyíteni minden olyan esetben, amikor erre lehetőség nyílt. Ehhez elsősorban az ügyfelek kellő nyitottságára volt szükség, ám a bizalom elnyerését segítette a régóta tartó kapcsolat.

Erre a tevékenységre jellemzően a nappali melegedő intézménye nyújtott megfelelő háttérrel, ezért is volt fontos az ügyfelek becsábítása, és az ügyfélszolgálati időpontok hirdetése.

Elsősorban a hosszú segítő beszélgetések alkalmával nyílt módunk megismerni a különböző életutakat, a hajléktalanság kialakulásához vezető tényezőket. A szakmai stáb összetételében egy női és egy férfi kolléga dolgozott, ami a választás lehetőségét biztosította az ügyfelek számára.

Ugyanakkor az épület infrastrukturális sajátosságaiból adódóan problémát jelent, hogy hiányzik egy megfelelő interjú szoba, ahol egy mély tartalmú beszélgetéshez a szükséges légkör megteremthető lenne. Jobb híján erre jelenleg a szociális és információs irodát használjuk.

Térképezés

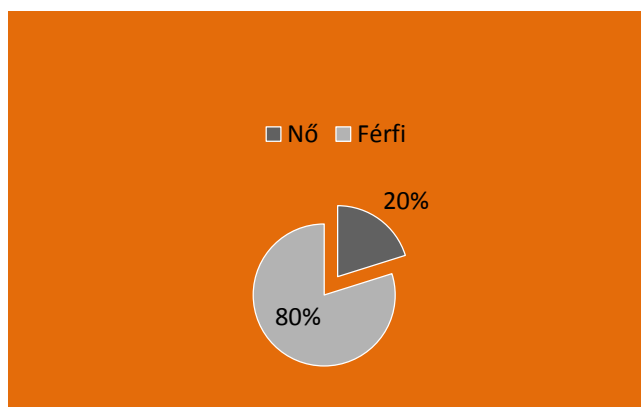
A XI. kerület északi és nyugati részén nagy hangsúlyt fektettünk a térképezésre. Gyalog és szolgálati gépjárművel jártuk az utcákat, olyan helyeket keresve, ahol életvitelszerűen telepednek le hajléktalan emberek. Több lehetséges helyszínt heti, vagy akár napi rendszerességgel ellenőriztünk. A térképezés folyamatos volt, havonta 20-25 munkaórát szántunk rá. Hetente átlagosan 1-2 új, eddig nem ismert rászoruló embert találtunk, akik életvitelszerűen telepedtek le a kerületben.

Az emberek felkutatásában segítségünkre volt a Menhely Alapítvány Diszpécser-szolgálat, a társintézmények, az önkormányzat, a Közterület-felügyelet, a rendőrség, a polgárőrség, valamint a lakosság.

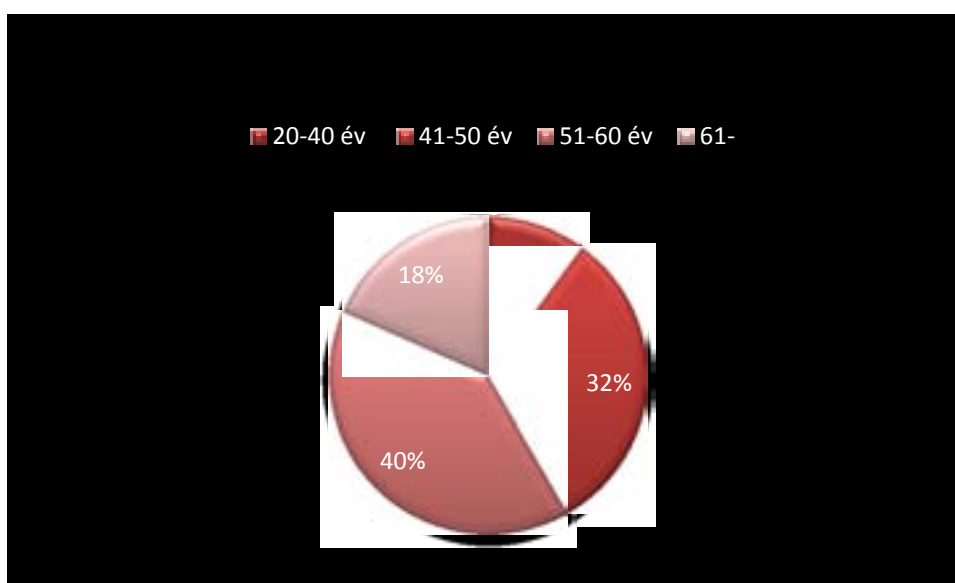

A gondozotti kör bemutatása

2014-ben a XI. kerület északi részén összesen 134 fővel folytattunk aktív szociális munkát, tartottunk rendszeresen (legalább havonta egyszer) a kapcsolatot. Összesen 110 új ügyféllel találkoztunk. Gondozotti körünkben nagyon alacsony (27 fő) a nők száma, akik jellemzően párkapcsolatban éltek.

Ügyfeleink többsége 50 és 60 év közötti. Átlagéletkoruk 52,32 év.

Ügyfeleinket igyekszünk rendszeresen, hetente-kéthetente látogatni. Területünkön sok ügyfelünk gyakran változtatja a helyszínét, velük csak alkalmanként tudunk találkozni. Ebben az esetben fordul elő, hogy a gondozási folyamat megszakad.

Ügyfeleink többsége utcán, kunyhóban vagy valamilyen elhagyott épületben töltötte az éjszakáit. 44 főt sikerült valamilyen intézményben, fapadon, átmeneti szállón vagy lábadozóban elhelyezni 2014 decemberére.

A 2014-ben elhelyezett ügyfeleink havi bontásában. Az adatokból kiolvasható, hogy a téli krízisidőszakban az elhelyezések száma jelentősen növekedett.

Hónap	Elhelyezve	intézményben	Egyéb lakhatásban
Január	15	17	3
Február	8	7	1
Március	5	5	1
Április	2	2	
Május	5	3	2
Június	2	1	1
Július	2	1	1
Augusztus	2	2	
Szeptember	3	2	1
Október	7	4	4
November	11	11	
December	3		3
Össz.:	65	55	17

Több ügyfelünket egy-két naponta felkerestük, ha ezt egészségi állapotuk vagy egyéb körülményeik megkívánták.

Ügyfélkörünk egészségügyi állapotáról elmondható, hogy jelentősen rosszabb az átlagnépességnél. Ügyfeleinket folyamatosan tájékoztattuk a Máltai Szeretetszolgálat Mobil Tüdőszűrő Állomásának szűrési rendjéről, illetve elérhetőségeiről. 2014-ben szolgálatunk is szervezett egy szűrést a kerületben.

Tapasztalataink szerint gondozottjaink fizikai és mentális állapota a budai területen található, elérhető közelségben lévő Egészségügyi Centrum jelenléte ellenére fokozatosan romlik.

Ügyfeleink egy kis hányada még súlyos egészségügyi probléma esetén sem veszi igénybe ezt a szolgáltatást, korábbi rossz tapasztalatokra hivatkozva. Ezen emberek ellátásában jelentős szerepet játszik a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Mozgó Orvosi Rendelőjének (M. O. R.) szakmai stábjja, akik az utcai szociális munkás iránymutatásával keresik fel a fedél nélkül élőket, és orvos által biztosítják a megfelelő egészségügyi szolgáltatást.

2014-ben összesen 4 általunk gondozott és rendszeresen látogatott személy vesztette életét. Kihülés következtében 1 fő, TBC következtében 1 fő, májcirrózis 1 fő, továbbá egy fő halálának oka ismeretlen.

Gondozási munka leírása, kigondozás irányai

Az ellátotti kör esetében általánosságban beszélhetünk arról, hogy minden esetben igyekeztünk a szükségletekre reagálni. Vagyis amennyiben ügyfeleink motivációja megvolt, vagy sikerült felerősíteni, úgy a napi rutin feladatokon túl mi is tudtunk a megváltozott helyzetre újféle alternatívákat nyújtani. Ezáltal a kliens-utak kimenetelében, amennyiben az ügyfél nyitott volt rá, igyekeztünk a hosszú távú rehabilitáció és reintegráció irányába közvetíteni őket.

Tehát a napi rutinfeladatok közé tartozó hajléktalanszállón való elhelyezésen túl a kliens hajléktalan mivoltának alapjait is igyekeztünk feltárni, és amennyiben létrejött egyfajta szóbeli megállapodás - gondozási szerződés -, úgy közvetítettük az addiktológiai és további egészségügyi ellátórendszerek, a családi kapcsolatok megerősítése, személyre szabott terápia, és különböző lakhatást támogató pályázatok irányába. Kisebb mértékben, de pár ember esetében ez irányba is értünk el sikereket.

Munkatársaknak szervezett programok

A szakmai stáb havonta egy alkalommal szupervíziós csoporton vett részt. A csoportot Kovács Ignác szupervízor vezette, a részvétel önkéntes volt, de a kollégák nagy megelégedéssel látogatták.

Az évente egy alkalommal megrendezésre kerülő Országos Hajléktalanellátó Szervezetek Konferencián intézményünk magas létszámban képviseltette magát.

Szolgálatunk munkatársai augusztus végén eljutottak Erdélybe, hogy az ottani Máltai Szeretetszolgálat munkáját is megismerjék. Utunk során Mikóújfalu mellett, a Szeretetszolgálat táborában voltunk elszállásolva, és megismertük Sepsiszentgyörgy hajléktalan szállóján végzett szakmai tevékenységet.

Esetleírások

Kubinka Éva

Született: Sajószentpéter, 1971.04.18.

Évával 2014 szeptemberében kerültem kapcsolatba, a Menedékház Alapítvány szállóján lakott, évek óta utcai szolgálatunk gondozása alatt állt. Sajószentpéteren született 1971-ben, családjával szerény körülmények között éltek, édesapja bántalmazta, édesanyja elhanyagolta. Többször megszökött otthonról, intézetbe került, majd fiatalon Budapestre költözött és házasságot kötött. Házasságából két lánya született. Férje alkoholproblémái miatt a kapcsolatuk gyorsan megromlott, fizikailag és érzelmileg is bántalmazta, végül Éva is inni kezdett.

Válásuk után idősebb lányával lakott albérletben, nővérként dolgozott. Akkoriban már súlyossá váltak alkoholproblémái, lánya pedig intravénás szerhasználóvá vált. Miután elvesztette a munkáját, nem tudták fizetni az albérlet költségeit és az utcára kerültek. Lánya Debrecenbe költözött, Éva pedig megismerkedett Jánossal, akivel évekig élettársi kapcsolatban éltek, számos hajléktalanszállón megfordultak, míg János sorozatos törvényszegései miatt 8 évre börtönbe nem került.

Évát többször kezelték a Nyíró Gyula kórház Addiktológiai Osztályán, számos leszokási kísérlete volt, de rövid időn belül rendszeresen megszakította a kezelést és visszaesett. Legutóbbi kezelését követően visszaélészerűen kezdte szedni a gyógyszereit, Rivotril szedett és alkoholt fogyasztott.

Impulzív ivónak tartja magát, képes hosszabb alkoholmentes időszakok megtartására, amit azonban néhány napos, vagy hetes intenzív részegség követett. Elmondása szerint a visszaeséseket az elszenvedett bántalmazásokkal kapcsolatos úgynevezett „flashback” emlékek idézték elő. Feltételezhető, hogy alkoholproblémáinak kiváltó oka a poszttraumás stressz zavar, de pszichoterápiában korábban nem vett részt.

2014 szeptemberében egy újabb leszokási kísérlet idején ismertem meg. A Nyíró Gyula kórház Tamasz Addiktológiai Gondozójába járt, ahol szóba került egy hosszú távú rehabilitációs otthon lehetősége. Motivációját erősítette, hogy megszületett az unokája. Lánya Debrecenben lakik, terhessége alatt is intravénás szerhasználó volt, Hepatitis C és szifiliszfertőzésben szenved, ezért a gyerek különösen veszélyeztetett helyzetben volt.

Szerencsére a vizsgálatok kimutatták, hogy teljesen egészségesen született, ami megerősítette a lánya leszokási szándékát. Lányával ebben az időben rendszeresen tartotta a kapcsolatot.

Az unokája születése és lánya rehabilitációja elég erőt adott Évának októberben, hogy beköltözzön a Dunaharasztiiban található Magyar Pünkösdi Egyház Alkohol és Szenvedélybeteg rehabilitációs Otthonába.

Az intézmény komplex rehabilitációs lehetőséget kínál. Beköltözése óta együttműködő, részt vesz a foglalkozásokon, mind mentálisan, mind egészségügyileg jelentősen javult az állapota. A rehabilitáció másfél évet vesz igénybe. Későbbi tervei között szerepel, hogy munkát találjon, majd összeköltözzön idősebb lányával és az unokájával, így egymást támogatnák a

józanág megörzésében. Szeretné felvenni újra a kapcsolatot a fiatalabb lányával is, aki jelenleg az édesapjával lakik, de Éva aggódik érte a férfi alkoholproblémái miatt.

Jószai Tímea, utcai szociális munkás

Godó Ádám

Született: Salgótarján 1959. 03. 13.

Ádámmal 2013 őszén ismerkedtem meg, akkoriban került ismét utcára, de Szolgálatunkkal már korábban, 2004 óta kapcsolatban állt.

Ádám élettársával egy XI. kerületi önkormányzati bérlakásban lakott, lakásszerződése neki nem volt. Hatalmas közműtartozást halmoztak fel, és a hölgy halálát követően Ádám ismét az utcára került.

Ádám Salgótarjánban született, munkásosztálybeli családban, apja Godó Sándor a környező bányákban dolgozott, anyja Heiser Julianna pedig az üveggyárban, betanított munkásként.

Ádám gyermekkorát Salgótarjánban töltötte, itt járt általános iskolába, majd mechanikai műszerésznek tanult.

Szülei 12 éves korában elváltak, elmondása szerint a szülők házassága apja italozó életmódja következtében romlott meg. Szülei válását követően apjával megszakadt a kapcsolat, anyja már nyugdíjas.

Édesanyja 14 éves korában ismét házasságot kötött Dér Ferencsel, akinek már szintén volt korábban házassága, és abból a kapcsolatból két gyermeke született.

Ádám mostohaapját soha nem tudta elfogadni igazán, Ferencsel a kapcsolatát folyamatos feszültség jellemezte. Több alkalommal is dulakodással fajultak a viták közöttük. Pár éve halt meg, de Ádám nem ment el a temetésre.

Tizenévesen már inkább az otthonától távol töltötte idejét, elmondása szerint sokat csavargott. 17-18 éves korában került egy olyan társaságba, akik elmondása szerint bevezették az italozás és a rockzene világába.

Ádám elkezdett gitározni, és a környéken több zenekarban is játszott, élvezte a népszerűséggel járó pezsgést. Erre az időszakra még ma is szívesen emlékszik vissza.

A katonaság után Budapestre, egy munkásszállóra költözött, és a Finommechanikai Művekben helyezkedett el, mint műszerész. Itt egészen 89-ig dolgozott, a rendszerváltás után viszont elvesztette munkáját.

Házasságot soha nem kötött, gyermekei nem születtek egyik kapcsolatából sem.

Ádám már huszonéves korában rendszeres alkoholfogyasztó volt, majd a későbbi súlyos látásromlása felerősítette ezt és szenvedélybeteggé tette őt. 90%-ban látássérült, csak nagyon közélről ismer fel tárgyakat, arcokat.

Leszázákolására számos alkalommal sor került, de mivel több alkalommal nem jelent meg a felülvizsgálaton, jövedelmét elvesztette.

A stabil munkahely elvesztését követően az egyre növekvő bizonytalanság és az egyre súlyosabb alkoholfogyasztás tette őt hajléktalanná.

Az italt nagyon sok alkalommal szeretne volna letenni, hosszabb-rövidebb időre ez sikerült is neki. 2014 nyarán is részt vett egy közepesen hosszú rehabilitációs kezelésen a Merényi Gusztáv kórházban.

Sokáig élt a Főváros XI. kerületében, ezért az utcai életvitele során is ehhez a környékhez kötődött, látássérültként itt kimondottan jól tájékozódott.

Eleinte még kukázásból, üvegezésből tartotta fenn magát, ám ahogy egészsége megromlott, gyakorlatilag a helyhez kötött koldulás maradt számára az egyetlen túlélési forma.

Az utóbbi pár évben az Október 23. téren, a református templom bejáratánál élt, a környéken élő lakók egy része megszokta és támogatta is, ugyanakkor sok indulatot is kiváltott a helyszín frekvenciájából adódóan. Ez az életforma biztosította számára a túlélést, ugyanakkor egészsége jelentősen megromlott az elmúlt egy év során is.

2014-ben több alkalommal szállítottuk a MMSZ Gyáli úti fertőtlenítő állomására, ahonnan az esetek túlnyomó részében kórházba került. A kórházi kezeléseket követően a MMSZ valamelyik lábadozó intézményében került elhelyezésre, aztán onnan, felerősödve, saját felelősségére, visszatért a megszokott helyére.

Kórházi kezelése során és az utcán is édesanyja általában havonta meglátogatta, és a lehetőségéhez mértén támogatta, de lakhatásának és szenvedélybetegségének rendezésében nem tudott segíteni.

Legutóbb 2014 végén szállítottuk kórházba, az alsó végtagok fagyási sérüléseivel, kórházi kezelése jelenleg is zajlik, bal lábát amputálták.

Lábadozása ezúttal hosszabb időt fog igénybe venni, terveink szerint kórházi kezelését követően ismét elhelyezzük egy lábadozó intézményben, és talán a tragédia következményeinek hatására egy új irányú gondozási stratégiát tudunk megvalósítani Ádámmal közösen.

Tompa Tamás, utcai szociális munkás

Együttműködés más szervezetekkel

Elsősorban a XI. kerület intézményei: Önkormányzat, Rendőrség, Közterület Felügyelet, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Menedékház Alapítvány

Ugyanakkor egy, a kerület egyik kertes házas övezetében élő család gondozása próbára tette ezeket az együttműködéseket, mivel egy olyan családról van szó, ahol a két szülő két kiskorú gyermeket nevel egy kis viskóban, illetve a szomszédos kalyibákban laknak az édesanya rokonai, tehát itt egy kiterjedt makro család gondozását végeztük.

Megítélésünk szerint a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója és a védőnő sem a kellő következetességgel képviselte a kiskorúak érdekeit, azaz nem tettek javaslatot a gyermekek

védelembe vételére, holott a két szülő magatartása és nevelési hiányossága ezt indokoltta tette volna. Az eljárás során rögzítették volna a szülők feladatait, egy előremutató nevelés irányába.

Területi sajátosságok - XI. kerület

A XI. kerület északi részéről elmondható, hogy többnyire nagyvárosias épületek és terek alkotják, a kerület ránk eső részének a nyugati oldalát képezik inkább kevésbé lakott, erdőkkel határolt területek. Ennek következtében a hajléktalan populáció csak kis részben tudja magának az otthonos légkört megteremteni faházak építésével, mivel többnyire szem előtt vannak, lakott területek közelében.

A terület jellegéből adódóan több alkalommal találkoztunk olyan ügyfelekkel, akik kapualjakban, padokon, buszmegállókban húzták meg magukat, többnyire alkalmi jelleggel, életvitelszerűen nem is a kerületben tartózkodtak, vagy csak nagyon későn foglalták el alkalmi szállásukat.

Ilyen helyzetben mi sem tudtunk rendszeresen eljutni mindenkihez, illetve az ügyfél állomány egy jelentős része fluktuálódott.

Terveink 2015-ben

A 2015-ös évben tervezzük a szakmai kapcsolataink bővítését a kerületi és a kerületen kívüli társintézményekkel.

A pályázati lehetőségek felkutatásában és eredményes lebonyolításában is szeretnénk előrelépni, és lehetőleg minél több személyt bevonni ebbe a munkába.

2015-ben olyan területeket, a kerület periferiáin található helyszíneket szeretnénk felkutatni, ahol esetleg lehetnek még életvitelszerűen ott élő hajléktalan személyek.

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT BUDAÖRS

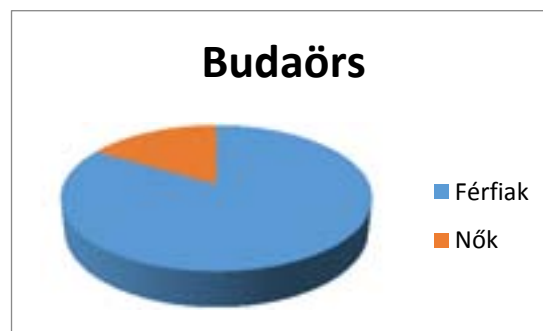
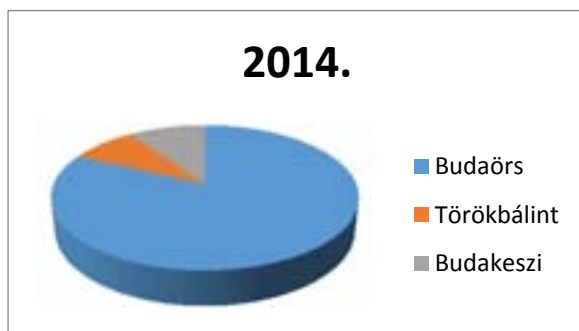
2014. évi beszámoló

1118 Budapest, Rimaszombati út 15/A

Az utcai szociális munka keretei 2014-es évben

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budaörsön 2007 óta végzi a fedél nélkül élő emberek gondozását. Az utcai gondozó szolgálat háttérintézménye 2012 februárjától a Budapest XI. kerület Rimaszombati úti Szociális Központ Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény. Működési engedélye alapján, a szociális alapszolgáltatás keretein belül nappali ellátást, valamint a XI., a XXII. kerületben, Budaörs – és kistérségében utcai szociális munkát, illetve krízisidőszakban 15 férőhelyes időszakos éjjeli menedékhelyet, mint szakosított ellátást biztosít.

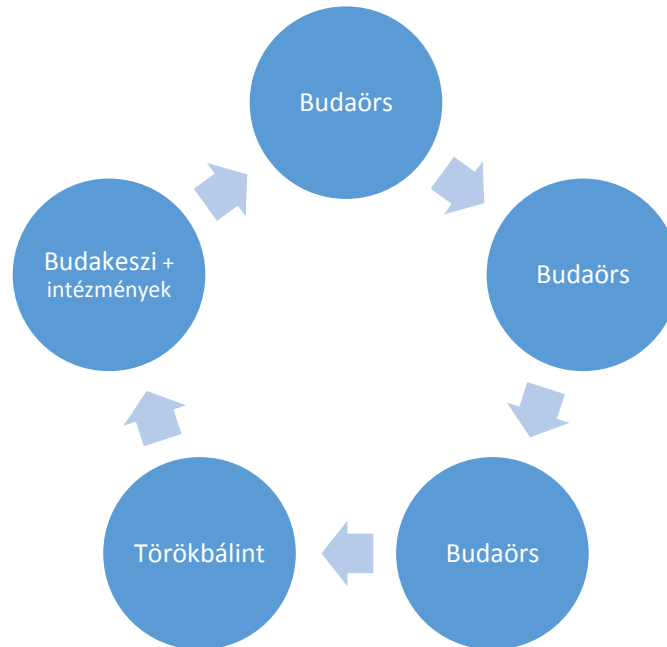
A 2014-ben összesen 155 hajléktalan ügyfelet gondoztunk a budaörsi kistérségi ellátási területen, ebből budaörsi kötöttséggel rendelkező ügyfeleink száma 127 fő, ebből 21 nő és 106 férfi. A 127 fő magában foglalja a rendszeresen gondozott, aktív ügyfeleket, továbbá azokat is, akik eseti jelleggel fordultak hozzánk segítségért. (Pl.: lakhatási megoldás, iratpótlás ingyenesítéséhez szükséges igazolás, gyógyszer ingyenesítés, szociális információ, stb.)

Az 5 egységre osztott útvonaltervet továbbra is figyelembe véve ütemezzük a mindennapi munkánkat, melyből változatlanul az első 3 egység teljesen Budaörsre fókuszálódik, az 5. pedig az intézményekben általunk elhelyezett budaörsi, továbbá kórházi ellátásba, lábadozóba került ügyfelekkel való találkozást foglalja többek között magába.

Az első 3 útvonal keretében végiglátogatjuk az összes olyan Budaörsi helyszínt, ahol tudomásunk van Budaörsön tartózkodó ügyfeleinkről, valamint rendszeresen „térképezünk”, ilyenkor igyekszünk felkutatni az eddig ismeretlen helyszíneket és személyeket.

Az ügyfélfogadási időnket új időpontban, szerdánként 14.00-16.00-ig tartjuk, amelyet a megszokott helyszínen, a Rimaszombati úti Központunkban tartunk.

Naponta átlagosan 2 órát töltünk ügyintézással, adminisztrációval, adományok fogadásával, a szolgálati autó terepre való felkészítésével, melynek felszereltsége: takaró, élelmiszer-csomag, fülhőmérő, elemlámpa, kutyariasztó, meleg tea, több váltás ruházat, izolációs fólia, kórházi csomag, gumikesztyű, fertőtlenítőszer az autó fertőtlenítésére, stb.

Az utcai szociális munka fontos feladatának tekintjük, hogy azoknál, akik képesek, vagy képessé tehetők az utcai életmód feladására, a szociális munka eszközrendszerével és a szolgálat kapcsolati rendszerének felhasználásával, illetve egyéb alternatívák felkutatásával megteremtjük ennek lehetőségét.

Az utcai szociális munka feladata ezen kívül az intézményes ellátásból kimaradó, az utcán életvitelszerűen tartózkodó egyének, családok, csoportok és közösségek részére közvetíteni a megfelelő típusú segítséget, a szükséges szolgáltatások elérését szociális, egészségügyi, pszichés és egyéb problémák megoldásához. A Szociális törvény definíciója szerint hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti, valamint a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.

Az elmúlt krízisidőszakban is tapasztaltuk, hogy a hajléktalan emberek ilyenkor a legkiszolgáltatottabbak. November 1-től április 30-ig nem csak hajléktalan klienseink betegségeivel, addikcióival, belátási képességük beszűkülésével, hanem az időjárási viszontagságokkal is meg kell küzdenünk. A hideg idő beálltával ugyanis fokozódik a média figyelme a kihűléses veszélyben lévő hajléktalanokkal kapcsolatban, így a lakosság, a közrendészet, a rendőrség, és az egészségügy részéről is egyre több bejelentést kapunk.

Ezekben az esetekben – eltérően az utcai szociális munka mindennapi rutinjától – elsősorban az akut teendőkre összpontosul a munkánk. A Máltai Szeretetszolgálat és Menhely Alapítvány diszpécserével közösen próbáljuk az utcán lévő, segítséget kérő és igénybe vevő hajléktalanok akut igényeit kielégíteni, legyen szó orvosi ellátáshoz való hozzájutásról, éjjeli menedékhelyekkel kapcsolatos információ nyújtásról, szállításról, takaró és meleg tea biztosításáról. A hét minden napján reggel 8-tól hajnali 2-ig a teljes budai oldalon, valamint vasárnaponként este 18-tól, hétfő reggel 8-ig Budapesten és Pest megyében teljesítünk krízisszolgálatot. Az aktuális diszpécser értesíti az aktuális krízisautós kollégákat, megadja a bejelentés pontos címét, a bejelentés tárgyát, ha ismert, akkor a bejelentett személy, személyek nevét, és általános, illetve adott esetben konkrét tudnivalókkal is ellát. Ezután a krízisautó a lehető legrövidebb idő alatt, de maximum 60 percen belül a helyszínre kell, hogy érkezzen. Itt megjegyzendő, hogy amennyiben a krízisautó folyamatosan kapja a bejelentéseket, akkor sajnos nem tud ezen időintervallumon belül teljesülni. (Hétköznap 08.00-16.00-ig több, 16.00-02.00-ig egy, szombaton 08.00-02.00-ig szintén egy, vasárnap 18.00-02.00-ig kettő, és 02.00-08.00 között egy krízisautó van szolgálatban.) A diszpécsernek ilyen esetben rangsorolnia kell a bejelentéseket az előre látható sürgősségi teendő szerint, tehát ahhoz a hajléktalanhoz, aki védett helyen (fűtött helyen, jól felszerelten – hálósák, polyfoam, takaró-, melegen öltözött) tartózkodik, később érkezik, mint egy olyanhoz, aki földön fekszik, takaró nélkül, évszakhoz képest alulöltözve.

A krízisautós szociális munkás a helyszínre érkezve megkeresi a hajléktalant, s amennyiben nem ütközik akadályba (pontatlan cím; a hajléktalan időközben távozott; a hajléktalan azonnal elutasítja a közeledést és távozik), akkor megkezdí a bejelentett személy állapotának minél gyorsabb és pontosabb felmérését. Az első feladat, miután bemutatkozunk, és elmondjuk, hogy milyen céllal jöttünk ki hozzá, és megpróbáljuk elnyerni a bizalmát a sikeresség érdekében. Sok esetben az is sikernek számít, hogy egyáltalán szóba áll velünk, elfogad egy teát, takarót. Természetesen minden esetben cél, hogy az utcán tartózkodókat éjjeli

menedékhelyre küldjük vagy szállítsuk, egészségi állapotától, időjárástól, kortól, napszaktól függően. Egy idős, nehezen mozgó, beteges hajléktalantól nem várható el, hogy este 23.00 óra után például buszra üljön, hogy igénybe tudja venni a legközelebbi szállót, ellentétben azzal, aki fiatal, járóképes, életképes hajléktalan.

A bejelentés ügymenetét krízisnaplóban rögzítjük. Ha egészségi állapota gyenge, vagy akut panaszokról van szó, a Batthyány téren lévő 0-24 órás orvosi rendelőbe visszük őket, ahol az ügyeletes orvos alapos vizsgálat után dönt a további sorsáról. Sok esetben szükséges mentőt hívni, hogy azonnali kórházi ellátást kapjon, vagy - ha ennél enyhébb panaszok vannak, ám az orvos nem javasolja, hogy éjjeli menedékhelyet vegyen igénybe, (ezt hívjuk „fapadképtelen” állapotnak = pl.: vizelettartási problémák, fekélyes láb, nem tud járni stb.) - akkor lábadozós elhelyezésre tesz javaslatot. A Máltai Szeretetszolgálat lábadozója a háziorvosi rendelővel egy épületben található, tehát az elhelyezés helyben megoldottá válik, amennyiben van szabad férőhely, és az illető férfi. Ha nincs szabad férőhely, vagy nő a kliens, akkor szóba jön a BMSZKI két speciális éjjeli menedékhelye, a „Szabolcs utca”, és a „Könyves”, az Oltalom Karitatív Egyesület működtetésében lévő „Dankó”, valamint a Hajléktalanokért Közalapítvány „Szobija”. Minden olyan intézmény, ami Máltán kívüli, és saját működési rendet alkalmaz az elhelyezések tekintetében, a saját szűrőjét gyakorolja. Ha ezekben az intézményekben szeretnénk elhelyezni az ügyfelet, akkor a helyi ügyeletes orvos dönt a felvételtől. Ha az elhelyezés az egészségügyi állapotból kifolyólag nem akut, és nem saját ügyfélről van szó (nem a mi ellátási területünkhöz, tehát nem Budaörs - és kistérségéhez tartozó, mivel pl.: a hajléktalan a III. kerületben tartózkodik életvitelszerűen), akkor éjszakára éjjeli menedékhelyet ajánlunk neki. Mihamarabb értesítjük a hozzá tartozó, területileg illetékes utcai szociális munkását, aki folytatja a megkezdett kliens egészségügyi és/vagy szociális elhelyezését.

Krízisautós feladatok kapcsán - számunkra, szociális munkásoknak is - időnként nagy kihívás az időjárás, a váltakozó életritmus, a bejelentések nehézsége, ciklikussága, vagy éppen eredménytelensége, mindez pedig jelentősen igénybe veszi a mentális, fizikális teljesítőképességünket, nem beszélve a lelki kiégésről. A „burn out” jelenség az emberekkel foglalkozó szakmáknál fokozottan rizikófaktor. Ebből kifolyólag szükségszerű, és nagy áldás is, hogy az elmúlt évben volt lehetőségünk szupervízióra járni, és nyári csapatépítésen is részt vehettünk. A munkahely belső légköre nagyban hozzájárul a munkatevékenységek sikerességéhez, ezért a munkánk során nagyon fontosnak tartjuk a humort, amivel próbáljuk feloldani a mindennapi feszültségeket.

Az emberek nagy része -és talán ez szintén a média egyik hatása- azt gondolja, hogy a hajléktalanok télen vannak csak veszélyben. A mi munkánk azonban nem évszakos, hanem éves, hiszen az alapproblémákkal - pl. alkoholfüggés, szerfüggés, elmagányosodás, mentális és viselkedészavarok, lakástalanság, különböző betegségek -, egész évben szembesülünk, és küzdünk velük, ellenük. Tény, hogy a tavaszi és nyári időszakban próbáljuk klienseinket felkészíteni a mindig visszatérő ősze és télre, ám az enyhe idő magával hozza azt is, hogy klienseink nagy része már nem fél a kihűléstől, és újra bátran vág bele az alkoholos mindennapokba. Nem ritka, hogy 6-8 liter bort fogyaszt el valaki egy nap alatt. Ilyen helyzetben kihívás szociális munkát végezni, ugyanis mind mentálisan, mind emocionálisan

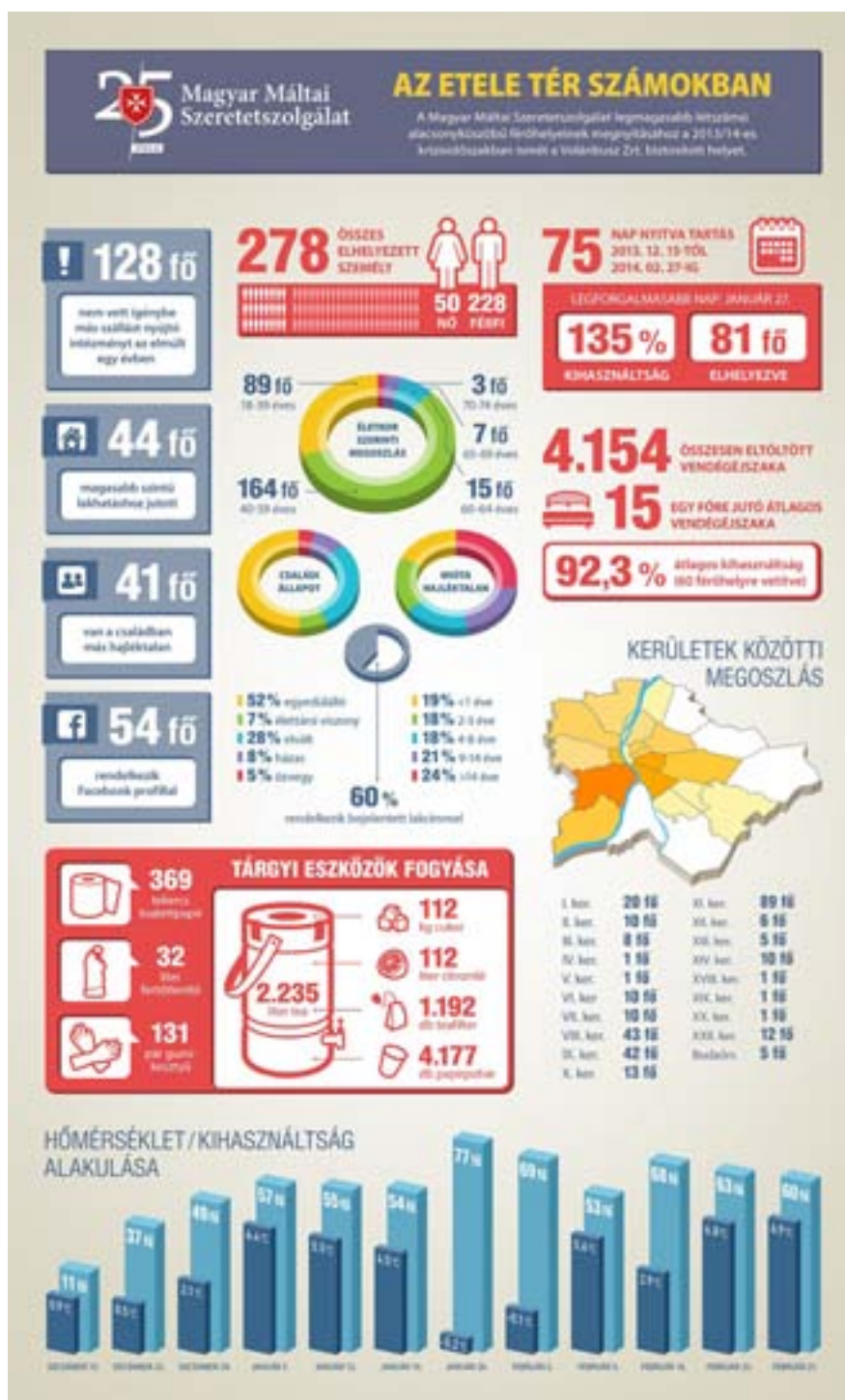
nehéz rájuk hatni. Akinek nincs miért, kiért felkelnie reggelente, annak az embernek „minden mindegy”. A szociális munkás szakokon nem tanítják meg ezeket az eseteket kezelni, ezt a terepen, élesben tanulja meg az ember. Megannyi falról pattanunk vissza, mire ráeszmélünk, nem csak dolgozunk a hajléktalanság mélységében, hanem valahol benne is élünk. Klienseink kudarcai, a mi kudarcunk is, és örömeik a mi örömeink is. Kölcsönösen tanulunk egymásról, egymástól. Mindezt azért írtam le, hogy érzékeltessem, mennyire komplex és különös kapcsolat ez segítő és segített között, és hogy ez az alapja annak, mire vagyok képes szociális munkásként, és mire tudom képessé tenni a kliensemét, ha sikerül felkelteni benne a vágyat a hajléktalanságból való kitörésre.

Amint azt korábbi beszámolónkban írtuk, „folyamatosan azon dolgoztunk, hogy ügyfeleinket intézményes elhelyezéshez jutassuk, felszámolva ezzel az utcai létüket” – a 2014-es évben a korábbiakhoz képest nagyobb hangsúlyt kapott. Ez annak tudható be, hogy az év során olyan változások sora következett, ami tőlünk is új irányvonalakat, gondolkodást követelt. Voltak olyan budaörsi ügyfeleink, akik az ellátórendszer minden részét bejárták, s hiába sikerült őket elhelyezni, minden megoldás ideiglenesnek bizonyult. Ebből kifolyólag többször tartottunk esetkonferenciát, melynek kapcsán leültünk átbeszélni a kliensünk ügyét minden olyan szakemberrel, aki kapcsolatban állt az ügyfelünkkel. Magas lécnak bizonyult egyszerre a rövid távú és hosszú távú igényeknek eleget tenni, mégis elmondható, hogy a közös gondolkodás, az ügyfél motiváltsága, kvalitásai elegendők voltak ahhoz, hogy az egy helyben álló esetek elmozduljanak pozitív irányba. Ilyen ügyfelünk például a budaörsiek által ismert Kovács László, aki „Frédi” beceneven vált ismertté a CBA parkolójában. Rá az esetleírásban térünk majd ki bővebben.

Vannak olyan klienseink, akik továbbra is csak az úgynevezett „fapadokat” veszik igénybe. Ezek éjjeli menedékhely, általában ingyenes szolgáltatás, érkezési sorrendes beengedés, nincs fix ágy/matrac, estétől reggelig nyitva tartó hely, sokszor a „minimális elvárásért minimális szolgáltatás” elvén működik, de ebben jelentősen eltérhetnek és eltérnek egymástól az intézmények). 2014-ben is mentőövként szolgált a XI. kerületben található Volánbusz Zrt. jóvoltából rendelkezésünkre bocsátott infrastruktúra, amelyet a Máltai Szeretetszolgálat az Etele téri krízisszállóként működtetett, 2014. december 19-től ugyanez a szolgáltatás immáron a Fővárosi Önkormányzat jóvoltából, új helyszínen, a Rimaszombati út 2.-ben, egy üresen álló középiskolai kollégium földszintjén található.

A tevékenységünket felölelő több mint két hónapot az alábbi számok prezentálják: (2013.dec.-2014.febr.)

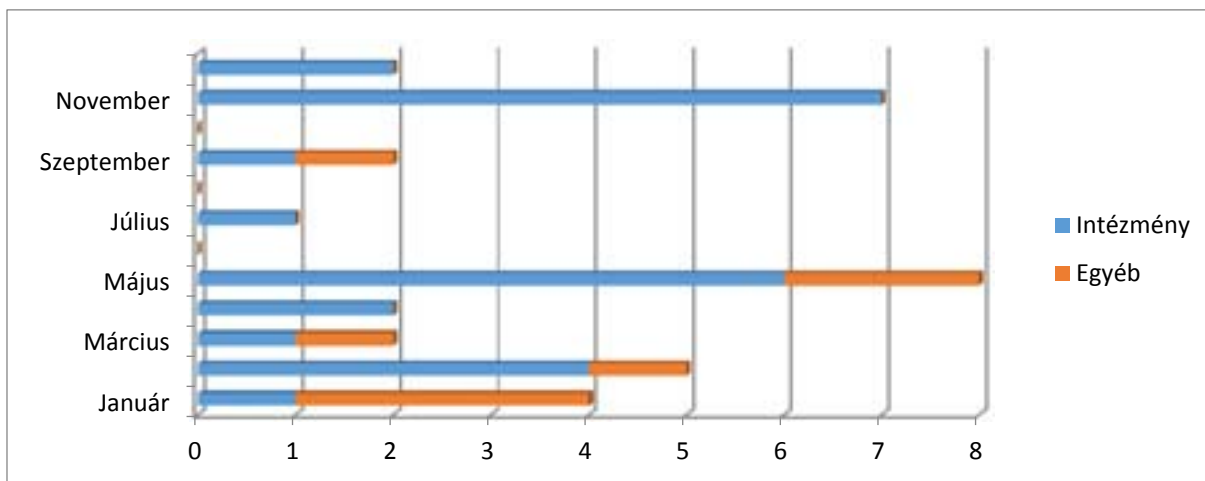

Ezt az időszakos menedékhelyet jelleménél fogva több olyan budaörsi ügyfelünk is igénybe vette, akik más szállókra különböző okoknál fogva nem szoktak bemenni, ellenben egy ehhez hasonló alacsony-küszöbű ellátás vonzóvá tette számukra az intézményes keretek között töltött éjszakákat.

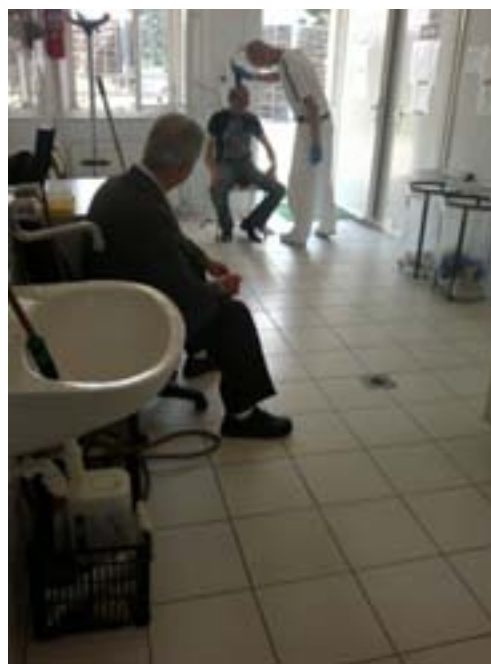

Nagyon fontosnak tartom megjegyezni, hogy a korábbi „fapad” kifejezésnél emlegetett „minimális szolgáltatásért minimális elvárás” éppen az a fajta alacsony küszöb, aminek hiánya van a hajléktalan ellátásban. Egy ilyen jellegű krízisszállónak néhány napon belül híre megy a hajléktalanok között, és pár napon belül maximális kihasználtsággal működik, sőt, többnyire inkább túltelítettek.

2014-ben az alábbi számban tudtuk a közterületen életvitelszerűen tartózkodó, vagy lakhatásra alkalmatlan épületben lakó embereket elhelyezni:

Szintén nagy segítségünkre volt a Máltai Szeretetszolgálat által üzemeltetett *Gyáli úti Fertőtlenítő Állomás*, ahová több alkalommal szállítottuk budaörsi ügyfeleinket is. Az előjegyzést nem igénylő fertőtlenítés és fürdetés mellett igény szerint tiszta ruhát és egy fertőtlenítésről szóló igazolást is kaptak. A fertőtlenítő fürdés egyik legfontosabb célja a közegészségügy védelme, hiszen a hajléktalanok éppúgy használják a közlekedési eszközöket, orvosi rendelőket, buszmegállókat, mint bármely más állampolgár.

Gyakorlati szempontból ez úgy működik, hogy odatelefonálunk nyitvatartási időben a fertőtlenítős kollégáinknak, hogy kit és honnan szeretnénk hozzájuk elvinni, valamint milyen állapotban van jelenleg, hiszen kerekesszékes, szótuma zsákos, vagy tetves, ruháspésségekkel teli hajléktalannak speciális fertőtlenítésre van szüksége, ellentétben azzal, aki „csak” régen tisztálkodott, de nincsenek specifikált teendők.

Érkezés után felveszik az érkező ügyfél adatait, majd alapos vizsgálat veszi kezdetét. Bogarasság esetén haj- és szakállnyírás szokott következni, utána fertőtlenítő fürdetés, majd sebek kezelése, kötözése, végezetül a fertőtlenítésről szóló igazolás kiadása. A hajléktalanokat minden esetben tájékoztatják a kollégák az egészségi állapotukról, valamint, ha szükséges a kezelés megismételése, akkor erre külön felhívják a figyelmüket. A fertőtlenítő állomás épületén belül működik egy háziorvosi rendelés is, ahol soron kívül fogadnak bennünket, ezzel is segítve a kliens mielőbbi diagnosztizálását, és a gördülékeny továbblépést. Szükség esetén kapnak gyógyszert, receptet, beutalót, előfordult már kórházba szállítás, vagy mentő kihívása is.

A Gyáli úti fertőtlenítő (ami most már Albert Flórián útra lett keresztelve) az a hely az ügyfeleink számára, ahol a legtöbb esetben újjá szülehetnek. Egy elhanyagolt külsejű, ápolatlan, nagy szakállas, szúrós szagú hajléktalan az emberek nagy részében érthető módon nem sajnálatot, hanem undort vált ki. Több ügyfelünk is panaszkodott, hogy nem engedték be élelmiszer boltba, postára, buszra felszállni, azonban a fürdető általi változás, a tiszta ruha, a konszolidált megjelenés újra bizalmat keltett a társadalomban, és ettől ők is újra embernek érzik magukat. Nem beszélve arról, hogy a Fertőtlenítő Állomáson dolgozó kollégák nagy szeretettel, elhivatottsággal és alázattal bánnak velük, ami annak tudható be, hogy a nagy haj, szakáll, kosz, és bogarak alatt az embert is észreveszik, és ez sokszor a lehető legtöbb, amit értük tehetünk.

Az utcai életmódot folytató hajléktalanság egy folyamatnak az utolsó előtti állomása. Az ilyen körülmények között élő emberek egy részének valamikor volt otthona, családja, munkája, adófizető és tisztos polgárai voltak az országnak. Ám ahogyan a lakhatással és biztos(abb) egzisztenciával tartozók körében, úgy a hajléktalanoknál is minden életút más, és más. Van olyan budaörsi kliensünk, aki már élete elején is annyi defektussal indult, hogy azóta is folyamatos lemaradásban van mentálisan, emocionálisan, intellektuálisan. A társadalom azonban diktál egy tempót, és aki egyről a kettőre szeretne jutni, annak fel kell venni a ritmust is, a kesztyűt is. Ezek a hajléktalanok azonban lehet, hogy soha nem tanultak meg olyan egyszerű dolgokat, mint pénzt beosztani, hivatalos ügyet intézni, konfliktust kezelni, munkába járni és rendszeres munkatevékenységet folytatni.

Sok esetben nekünk, utcai szociális munkásoknak kellett az elmúlt évben is közreműködnünk abban, hogy ügyfeleink bizonyos érdekérvényesítő képességre tegyenek szert. Többször találkoztunk azzal, hogy egy-egy ügyintézés azért ütközött akadályba, mert ügyfelünk szerint hajléktalanként bántak vele, ami az ő olvasatukban negatív diszkriminációt jelentett, holott csak arról volt szó, hogy rossz helyre kopogtatott az ügyével, és elküldték a jó címre. Igyekszünk klienseinket nem kiszolgálni, hanem szolgálni, amely annyit tesz, hogy próbáljuk nem helyettük elintézni az ügyeiket, hanem megtanítani, mutatni, elmagyarázni, hogyan tudják ők maguk megtenni azt, ami szükséges a célbaéréshez.

Ehhez az „önállósításhoz” nagy segítségünkre volt továbbra is TÁMOP-5.3.3-11/1-2011-0005 projekt -fókuszában hajléktalanok társadalmi, munkaerő piaci reintegrációja- amelybe 3 budaörsi ügyfél is bevonásra került a 2013-as év végén. Ez a pályázat 2014 augusztusáig tartott, és a pályázat egyéni fejlesztési tervében szereplő vállalatokat sikeresen teljesítették. 2014 decemberére mindhárman önálló életvitelt folytatnak, hajléktalanságuk a pályázat révén megszűnt, bár egyiküknek még a pályázat lezárása után is szükséges az utógondozása, amit a továbbiakban is ellátunk.

Az utcai gondozás során használt alap felszerelésünk, eszközeink

Utcai szociális munkásokként nem tudnánk hatékonyan működni, ha nem lenne mögöttünk egy stabil és kiszámítható logisztikai háttér. Ebben a Máltai Szeretetszolgálat és a Budaörsi Önkormányzat is maximálisan támogat bennünket, hogy ügyfeleinknek a lehető legjobb és legtöbb módon tudjunk segíteni.

Ez a gyakorlatban az alábbiakat jelenti:

Élelmiszer • tartós élelmiszer • időszakosan vitamin	Iratpótlás, iratokkal kapcsolatos ügyintézés • személyi igazolvány ingyenesítő • TAJ kártya és fedezet • lakcímkártya ingyenesítő • adókartya ingyenesítő • születési- és házassági anyakönyvi kivonat lekérése díjmentesen • külföldi állampolgároknak TAJ szám generálása • iskolai bizonyítványok díjmentes lekérése • hajléktalan igazolvány kiállítása, hosszabbítása	Egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások • mozgó orvosi rendelő • egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásának segítése (pl.: szállítás) • gyógyászati segédeszköz kölcsönzése, vásárlása az érintett ügyfél részére • ingyenes tüdőszűrés • lábadozó
Ruházat • évszaknak megfelelő ruha • évszaknak megfelelő cipő	Hideg elleni védelem • takaró • hálósák • izofólia • időnként tűzifa, kályha biztosítása	Jövedelemet érintő ügyintézés • segélyekhez kapcsolódó igazolás • leszámálakolás elindítása • nyugellátással kapcsolatos ügyintézés • segítségnyújtás álláskeresésben

szolgálati ruha

- szolgálati telefon
- szolgálati személygépjármű
- GPS, elemlámpa
- védőoltás
- orvosi vizsgálatok
- Fővárosi Hajléktalanellátó Intézmények havonta frissülő információs kiadványa

Intézményi és a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolataink

A Budaörsi Családsegítő Központ mellett rendszeres kapcsolatot tartunk Budakeszi, Törökbálint Családsegítő Központtal is.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat keretein belül működő *éjjeli menedékhelyekkel* rendszeres a kapcsolatunk, mivel a budaörsi hajléktalanokat lehetőségeinkhez mérten igyekszünk saját intézményrendszerünkben elhelyezni, azonban sok esetben a területi elhelyezkedése miatt előnyt élvező XI. kerületi Menedékház Alapítvány éjjeli menedékhelyét preferáljuk.

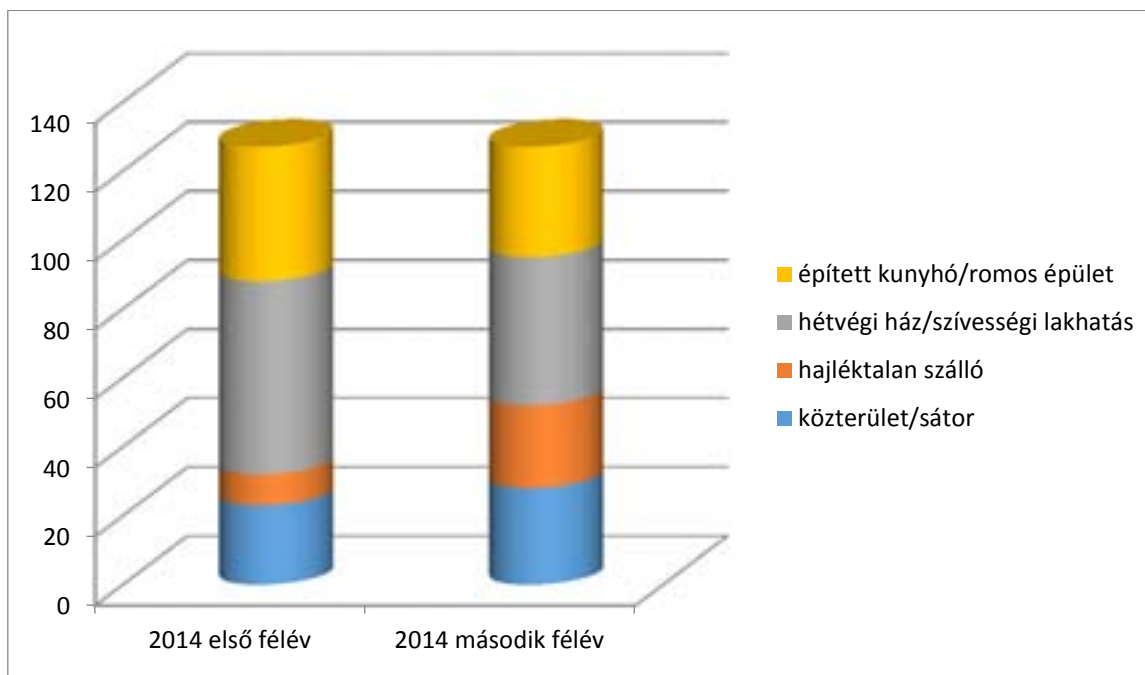
Egészségügyi ellátás tekintetében a Batthyány téren üzemelő *hajléktalanok 24 órás háziorvosi-járóbeteg ellátása* és egészségügyi gondozása áll rendelkezésünkre, valamint a *Mozgó Orvosi Rendelő (MOR)* is fogadja ügyfeleinket hétfő, kedd, szerda, pénteki napon 18,00 órától a XI. kerület Bartók B. út 155-nél, csütörtökön 18 órától pedig a Széll Kálmán téren (Metró kijárat).

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat minden hónapban *mozgó tüdőszűrő állomást* bocsát hajléktalanok és rászorulóknak szűrésére, különböző időpontokban és változó helyszíneken. Ennek a szűrésnek a listáját havonta kifüggesztjük a nappali melegedőbe, valamint érdeklődő ügyfeleinket tájékoztatjuk. A tüdőszűrés eredményét kérhetik a Rimaszombati Központunkba, vagy akár arra a szállóra is, ahol tartózkodnak.

Az *Árpádházi Szent Erzsébet Fogászati Rendelő* hajléktalanok - fogpótlás kivételével - ingyenes fogorvosi ellátását végzi, így igény szerint Budaörs területéről is irányítottunk már oda ügyfeleket.

Munkásszállók közül a XI. kerületi Vasvári Szállóval és a III. kerületi Kunigunda munkásszállóval állunk kapcsolatban, velük konzorciumi partnerségben is vagyunk. Ezt azt jelenti, hogy több budaörsi hajléktalan ügyfelet is segítettünk támogatott lakhatásba az adott munkásszállókon. Ezek az intézmények abban is különböznek a hajléktalan szállóktól, hogy a nagyobb önállóság érdekében nem végeznek szociális munkát, így a lakók teljesen önálló életvitelt élnek, ami jóval nagyobb felelősséggel is jár. Minden hónapban meghatározott lakhatási önrészt kell fizetniük, ami havonta arányosan növekszik, számításba véve a lakó jövedelmét. A fennmaradó részt a pályázati pénzből a Szeretetszolgálat fizeti. Ennek a programnak az a célja, hogy az előre meghatározott időszak végére az ügyfél már önállóan is képes legyen a teljes összeget fizetni, később pedig akár saját albérletbe is költözni.

Helyszínek

Budaörs bel-és külterületén egyaránt tartózkodnak hajléktalanok (pl. buszvégállomás, üzletek, bevásárló központok, nyaralóövezet). Belterületen főleg találkozó és megélhetési céllal tartózkodnak, a külterületen pedig az éjszakáikat töltik leginkább.

Klienseink nappal és éjszaka is folyamatos mozgásban vannak, így minden nap az alapján tervezzük a menetrendünket, hogy délelőtti (8.00-16.00), illetve délutáni (14.00-22.00) műszakban dolgozunk, hiszen a két napszakban más-más helyszíneket kell egy-egy ember kapcsán felkeresnünk. Ezen helyszíneket a Budaörsön végzett munkánk során már kitapasztaltuk, így nagy eséllyel mindenkit, akit keresünk, megtalálunk. A Budaörsi Családsegítő Központ munkatársai, valamint a budaörsi lakosság is több esetben segíti azzal munkánkat, hogy az általunk ismeretlen helyen tartózkodó ügyfeleink hollétéről információt biztosít.

A budaörsi hajléktalanság leginkább területi adottságában és a városvezetés toleranciájában más, mint például a pesti hajléktalanság. Ez nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a Budaörsön élő hajléktalanok nehezen mozdulnak el, hiszen nyugalomban élhetnek itt. Bár nincsen szálló,

sem nappali melegedő, az utcai szociális munkánk során próbáljuk őket maximálisan a mobilitás felé terelni, hiszen az ellátások jelentős része megtalálható a Budaörs határában lévő XI. kerületben, ezen belül is a Rimaszombati úti központunkban. Akiknek azonban nem felel meg ez a fajta ellátás, jelentős része tősgyökeres budaörsi, így el sem tudják képzelni, hogy máshová kerüljenek. Itt jártak iskolába, itt házasodtak, vállaltak gyereket, ezt tekintik otthonuknak, függetlenül attól, hogy ez jelenleg a közterületet, kunyhót, vagy szívességi lakhatást jelent. Több ügyfelünknek két biztos pont maradt az életében: az alkohol és Budaörs. Azt mondják, hogy „itt ismernek és szeretnek engem.”

Összefoglaló a 2014-ben Budaörsön végzett utcai szociális munkáról

Az elmúlt év során megéltünk hideget és meleget egyaránt, úgy a hőmérsékletben, mint ügyfeleink gondozásában. Minél több tapasztalatra teszünk szert és minél nagyobb a rutin, annál nehezebb sztereotípiák nélkül gondolkodni. A 2014-es évben több ízben is bebizonyosodott, hogy klienseink minden tapasztalat ellenére képesek életmódot váltani, absztinens életet élni, érdekeikért kiállni. Egyre több hajléktalanunk kérdezi meg egy-egy találkozás alkalmával, hogy vagyunk, mi újság velünk. Sok pozitív visszajelzést kaptunk azzal kapcsolatban, hogy látják rajtunk, nem megélhetési szociális munkások vagyunk, hanem hivatástudatos „utcások”. Megértük, hogy kölcsönösen függő helyzetben vagyunk. Amíg van hajléktalan, van utcai szociális munkás, ha nem lesz hajléktalan, az a szociális munkás rész győzelme.

Az elmúlt évben úgy gondolom, hogy lelkileg újultunk talán meg leginkább, a szélmalomharcok okozta csalódásokat felváltotta a reménykedés. Munkánk lényege nem számokban mérhető, vagy grafikonon ábrázolható. Egy olyan hajléktalan állapot, ami tíz, tizenöt, húsz év alatt alakult ki, formálódott azzá, ami most, túlzás azt gondolni, hogy 1-2 éven belül helyreállítható. Vannak olyan irreverzibilis folyamatok, amik már nem állíthatók meg, azonban a „hogyan lehet?” mindig meg kell előzze a „hogyan nem”-et.

Továbbra is próbáltuk egyéni esetkezelésen keresztül a tartósan közterületen, vagy lakhatásra alkalmatlan helyiségben élő ügyfeleinket egy magasabb szintű ellátáshoz juttatni. Ez sokszor ciklikus folyamat volt, ami nem jelenti azt, hogy ne lenne újra és újra prioritás.

Továbbra is biztosítani szeretnénk a Budaörs területén való kiszámítható, utcai szociális munkát magában foglaló megjelenésünket, igazodva klienseink életritmusához, figyelembe véve az ésszerű, tervezett útvonalakat, Budaörs területéből adódó specifikumokat.

Budaörsi ügyfeleinket a 2014-es évben is próbáltuk a szociális munka eszközrendszerével és szeretettel szolgálni. Tettük mindezt a máltai szellemiséggel összhangban, szakmaiságunk legjavát adva, de továbbra is éles és őszinte önkritikát gyakorolva.

Esetleírás

Kovács László

„Frédi”

Székesfehérvár, 1953.09.01

Kovács Lászlót, „Frédit” a budaörsiek többsége ismeri. Évek óta él hajléktalanként a városban, mindennapjait általában a Szabadság úti CBA előtt szokta tölteni, saját elmondása szerint „dolgozik”, itt kéregeti össze a napi betevőre szükséges pénzt. Hajléktalanná válása előtt is itt élt –kb. 40 éve- zenész volt, lakodalmakon, mulatságokon zenélt trombitásként. Ez a múlt a mai napig is meghatározó életében. Sokszor mesél nekünk életéről, élményeiről, hogy akkor mennyi pénze volt, milyen elismert, keresett ember volt. Meglehetősen bohém életet élt, már akkor szeretett iszogatni, ami a későbbiekben eluralkodott rajta, majd az évek múlásával alkoholizmussá vált. Miután lakhatását is elveszítette (hogyan?), hajléktalanná, földönfutóvá vált. Életének problémái elől még inkább az alkoholizmusba menekült, amelyben kialakított magának egy olyan világot, ahol nem kell tudomást vennie ezekről a defektusokról.

Személyesen 2012 óta ismerjük, rengeteg találkozás, beszélgetés, hajléktalan szállóra segítség, orvoshoz járás van a hátunk mögött. Eleinte nagyon kevés bizalmat szavazott nekünk, nem törődött az általunk felkínált segítségnyújtási lehetőségekkel. Akkor még üveg és doboz visszaváltásból élt, majd egészségének leromlása (lábszárfekély) óta kéregetésből szedi össze a napi pénzét. László egyik állandó problémája a tisztálkodás hiánya volt, amivel a mai napig hadilábon áll. Felajánlottuk neki a Máltai Szeretetszolgálat Rimaszombati úti Szociális központjának nappali szolgáltatásait, úgymint fürdési, mosási lehetőséget, időszakos ruhaosztást, reggeli konzervosztást, de ezekkel igen ritkán, esetenként élt csak. Amikor már vállalhatatlanul lekoszosodott, igyekeztünk minden „varázsunkat” latba vetni, hogy elvihessük a Gyáli úti fertőtlenítő állomásunkra, ahol tisztálkodás, hajvágás, időnként élősködő irtás után, minden esetben „újjaszülethetett”. Sajnos ennyi idő után sem sikerült elérni nála, hogy saját magától rendszeresen eljárjon tisztálkodni, kihasználva ezeket a lehetőségeket. Az utcai életének felszámolását azzal próbáltuk elősegíteni, hogy több, a környéken lévő –jól megközelíthető- időszakos, vagy éjjeli menedékhelyre ajánlottuk, illetve szállítottuk is. Többször aludt –jellemzően a téli krízisidőszak idején- a Rimaszombati úti Szociális központ időszakos éjjeli menedékhelyén, a Máltai Szeretetszolgálat által üzemeltetett Etele téri krízisszállón, a Feszty Árpád úti éjjeli menedékhelyen, és a Menedékház Alapítvány éjjeli menedékhelyén is. Ezek az elhelyezések nem hoztak mélyebb változást az életmódjában, jellemzően csak alkalmanként működtek nála, előbb-utóbb mindig visszatért az utcai léthez, az alkoholizáláshoz.

Először 2013 tavaszán jelentkezett komolyabban egészségügyi problémája, a lábszárfekély, amely kellő kezelés hiányában később egyre súlyosabbá vált. Ebben az időszakban elutasította, hogy orvoshoz szállítsuk, fürdeni vigyük, azt hangoztatta, hogy nincs komolyabb baja, képes magáról gondoskodni, vagyis, jár kötözésre, fürdik. Ennek a folyamatnak az lett a

vége, hogy egyre nehezebben tudott már járni, mindennapos fájdalmai voltak. Ennek következtében és sokszori unszolásunk hatására eljött velünk, először a Gyáli úti fertőtlenítőbe, majd a Batthyány téri orvosi rendelőbe is. Itt megtisztították, ellátták a sebet - a néhai kötés csúnyán belevágott a húsába, kikezdve azt- majd sebészeti beutalót kapott. Szerencsére nem történt ennél komolyabb baj, nem került műtetre sor, így elhelyeztük a Máltai Szeretetszolgálat Batthyány téri lábadozójában, ahol kb. 7 hónapot töltött. Ez az időszak új fejezetet nyitott életében. A rendszeres orvosi felügyelet és a rendszeres kötözés miatt teljesen meggyógyult a lába, egészsége stabilizálódott. Mivel ez egy zárt (védett) intézmény, ezért alkoholizmusával is szakítania kellett, ami lelki megújuláshoz, felüdüléshez vezetett. A napi szociális munka segített abban, hogy megváltoztassa gondolkodását az addigi életvitelével kapcsolatban. Eleinte folyamatosan arról gondolkozott, arról beszélt, hogy hamarosan visszamegy Budaörsre, a régi helyszínére, ahol újra koldulhat, alkoholizálhat. Lassacskán azonban belátta, hogy meg kell változnia, el kell mozdulni arról a mélypontról, ahová az évek során jutott. Kis idő múlva elkezdett új célokat megfogalmazni, amelyeket azelőtt sohasem hallottunk tőle. Elmondta, hogy szeretne mobiltelefont, villanyborotvát, idővel pedig – esetleg – egy trombitát vásárolni. Feltett szándéka volt még a műfogsorának elkészíttetése, illetve a szemeinek megműttetése is (zöldhályog miatt). Próbáltuk felkészíteni a kikerülésével együtt járó változásokra, később ő maga is megfogalmazta, hogy kevesebbet akar inni, próbálja tartani azt a normalizálódott életformát, amit ez alatt az idő alatt sikeresen elért.

Ez a célkitűzés az eddigi életmódjához képest többé-kevésbé megvalósult. Jelenleg napi szinten bejár a Szeretetszolgálat nappali melegedőjébe, éjjeli menedékhelyén alszik, ami az ő életvitelében nagyon fontos eredmény. Továbbra is kéregetésből él és fogyaszt alkoholt, de látjuk rajta, hogy önmagához képest próbálja megtenni a lehető legtöbbet annak érdekében, hogy hajléktalanként is emberhez méltó életet éljen.

Molnár Péter
budaörsi szociális munkás

A beszámolót összeállította: Bíró Péter intézményvezető

MOZGÓ TÜDŐGONDOZÓ ÉS SZŰRŐÁLLOMÁS (TÜDŐSZŰRŐ PROGRAM)

2014. évi beszámoló

1033 Budapest, Miklós utca 32.

Az intézmény általános bemutatása

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat legrégebben működő szűrőprogramja a Mozgó Tüdőgondozó és Szűrőállomás, amely 1997 óta folyamatosan szűri a potenciálisan beteg hajléktalanokat, elősegítve ezzel mind a hajléktalanközösség, mind a társadalom velük közvetlen kapcsolatba kerülő tagjainak egészségvédelmét.

A program elsődleges feladata a hajléktalan emberek számára rendszeres tüdőszűrés biztosítása, amely főként a tuberkulózis fertőzés megelőzésére és kiszűrésére szolgál. A fertőző betegségek kiszűrésén túl a program a tüdőben lévő egyéb elváltozások kiszűrését is végzi. A szűrések során kiemelésre került betegek egészségügyi állapotát nyomon követi, és anyagi lehetőségeihez mérten segíti rehabilitációjukat. Mindehhez egy egészségügyi és szociális team is csatlakozik.

A program fő eleme a szűrőbusz, aminek segítségével megvalósulhatnak a mobilan elvégezhető szűrővizsgálatok. A jármű egy 2010-ben, a szűrés igényeinek megfelelően kialakított, Ikarus típusú autóbusz, amelybe egy digitális röntgengép került beszerelésre. A jármű telephelye Budapesten a Miklós utca 32-ben van, ugyanitt található az intézmény működéséhez szorosan kötődő „Tüdőszűrő Iroda”, ahol az ügyfelek átvehetik az elkészült szűrővizsgálati lapjaikat, behozhatják leleteiket, illetve a filmek értékelése és az egyéb háttérmunkák is itt történnek.

A 2014-es év különlegessége

Ebben az évben egy különlegesen nehéz problémával kellett szembenéznie az intézménynek, ugyanis 2014. szeptember 3-án meghibásodott a digitális képalkotást végző panel, így a szűrésekkel le kellett állni.

Eleinte úgy tűnt, hogy gyorsan megoldódik a probléma, vagy egy csereeszközt sikerült beszerezni, amivel tovább folytatható a mobil szűrés, de az idő egyre csak telt, és nem sikerült megfelelő megoldást találni. Végül 2014. október 27-én tudtunk újra elkezdni szűrni egy kölcsönesheszközzel, mely egy analóg röntgengép, ami a Miklós utcában került felállításra, így az év végéig csak a Miklós utcába tudtunk szűréseket szervezni. 1281 embert szűrtünk meg ezzel a géppel. Sajnos a két hónapos kényszerleállás miatt nem sikerült azt a szűrőszámot elérnünk, amit terveztünk erre az évre, és több olyan vállalatunknak sem tudtunk eleget tenni,

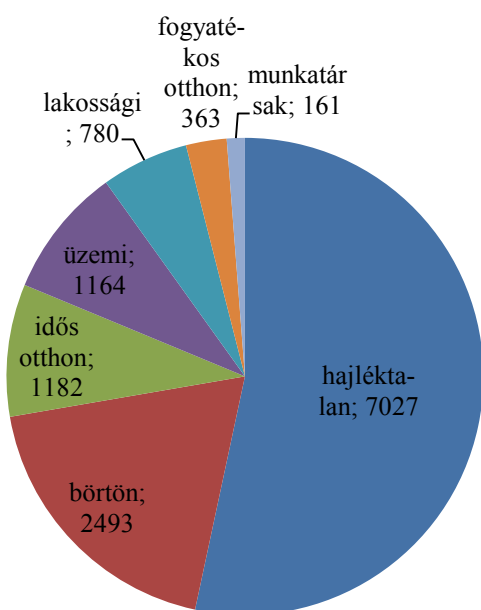
ami a hajléktalan szűréseken felül lett volna. A hajléktalan emberek szűrésének biztosítása viszont - mint elsődleges cél - megoldódott.

Szakmai tevékenység

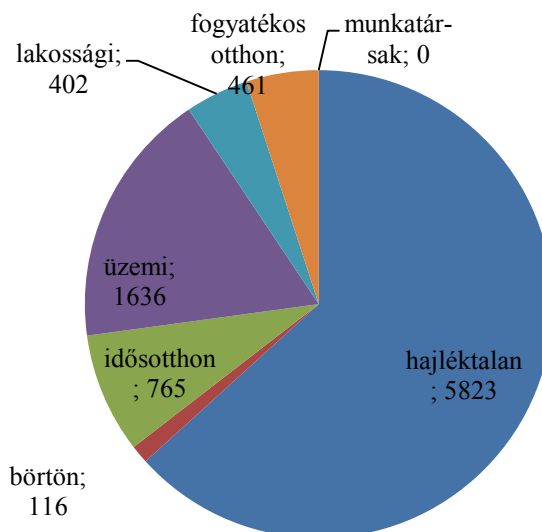
Az intézményben folyó szakmai munkát két részre kell bontani, hiszen egy olyan különleges egészségügyi szolgáltatásról van szó, ami szociális jellege miatt válik az ügyfelek szolgálatává. Az a több ezer találkozás a hajléktalan emberekkel mind-mind lehetőség arra, hogy két ember találkozzon, mondjanak pár jó szót egymásnak, az egyik segítse a másikat, közelebb kerüljenek egymáshoz. A találkozásoknak rengeteg dimenziója lehet.

Ezek a találkozások vannak a számok mögött.

Szűrés számok 2013 (össz.: 13170 fő)

Szűrés számok 2014 (össz.: 9274 fő)

2014-ben a hajléktalanok részére tudószűrés 98 alkalommal történt. Ebből 66 szűrési alkalom Budán (59 Miklós utca) és 28 alkalom pedig pesti helyszínen zajlott. Vidéki helyszínen 4 alkalommal szűrt a busz.

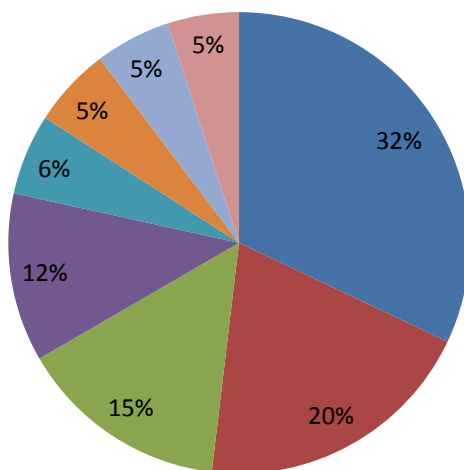
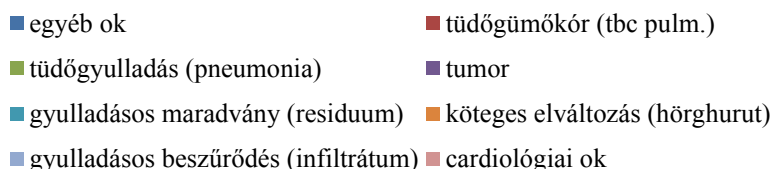
Egészségügy

A tudógondozó és szűrőállomás egy egészségügyi intézmény, mely járóbeteg szakellátást végez. A tudószűrés a fő profil, amit az egészségügyi és a szociális személyzet együtt végez. A filmek kiértékelése tudógyógyász szakorvosok által történik, az adatok egy egészségügyi

szoftverben kerülnek rögzítésre. A további kivizsgálásra irányított ügyfeleink különböző iránydiagnózisokkal kerülnek kiemelésre. Ez azt jelenti, hogy a szakorvosok nem csak a tbc-re szűrik a pácienseket, hanem a tüdőben előforduló egyéb betegségek és elváltozások sem kerülnek el a figyelmüket. Az iránydiagnózisok részletes listája a beszámoló végén található.

Íránydiagnózisok az összes szűrés alapján

A leletezés munkája mellett - az intézményben folyó egészségügyi munkáért felelős tüdőgyógyász szakorvos, Dr. S. Tóth Mária vezető főorvos – a visszaérkező nagy mennyiségű egészségügyi információ (zárójelentések, ambuláns lapok, leletek) áttanulmányozását is végzi. Klasszikus értelemben vett rendelőt ugyan nem tart, hiszen ennek semmilyen feltétele nem áll rendelkezésre, de állandó jelenléte lehetőséget ad arra, hogy indokolt esetekben azonnal intézkedjen. Számos alkalommal került sor fizikai vizsgálatra, illetve 8 alkalommal azonnali kórházi elhelyezést kezdeményezett, mentővel történő szállítás útján, és további legalább 10 alkalommal került sor a betegek közvetlen kórházi elhelyezésére az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet (OKTPI) és az MMSz közötti megállapodás megvalósulásaként.

Mivel az intézmény ellátottjai elsősorban a hajléktalan emberek, ezért az ő egészségi állapotuk részletesebb bemutatása következik.

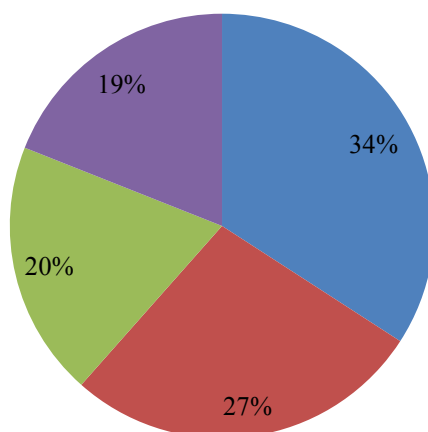
2014-ben összesen 5823 hajléktalan szűrés történt, ezen szűrések alkalmával 369 fő lett további kivizsgálásra irányítva, 142 tbc fertőzés gyanújával.

A hajléktalanok között az elsődleges kiemelési ok a tbc, 142 db. erre kérdező iránydiagnózis született. A tüdőgyulladások gyanúja 114, egyéb betegség gyanúja 81 alkalommal merült fel, tumor gyanú pedig 79 esetben. Azt is tudni kell, hogy egy páciens esetében több iránydiagnózis is születhet.

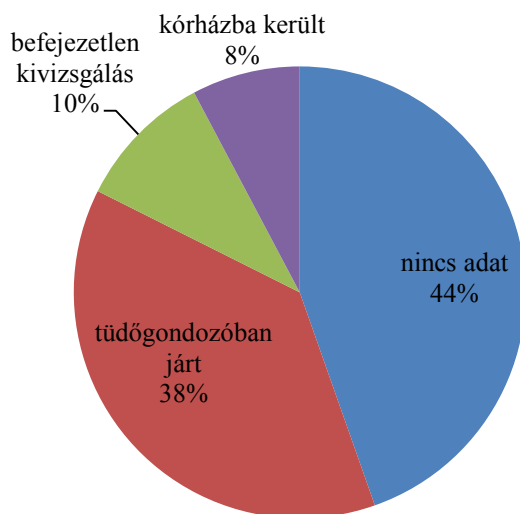
Iránydiagnózisok a hajléktalanok között

■ tbc ■ tüdőgyulladás ■ egyéb ■ tumor

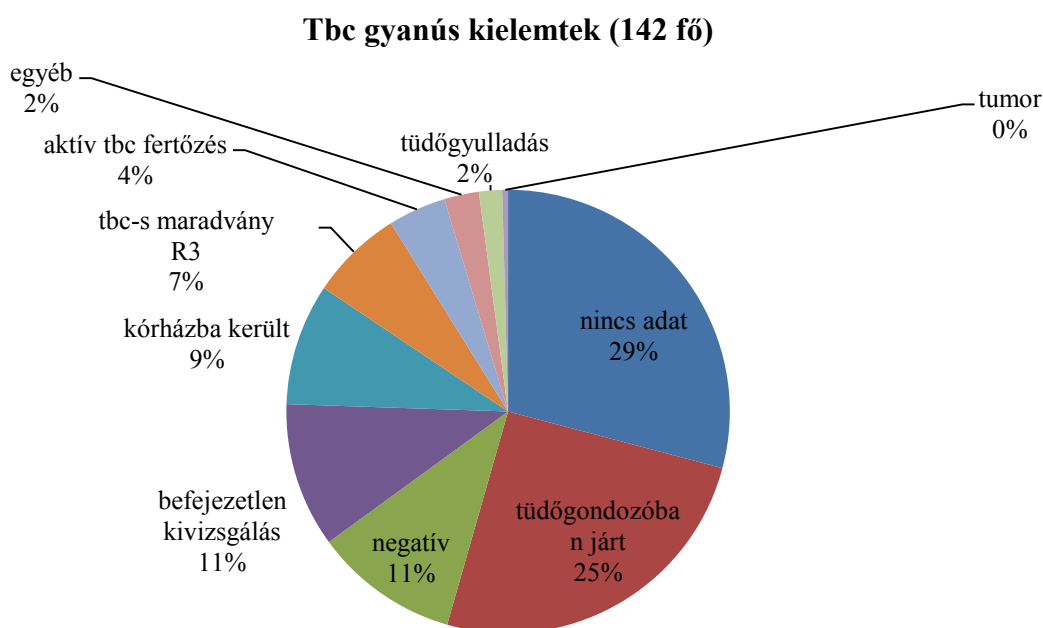
Amikor a szűrési statisztika eredményeit elemezzük, figyelembe kell venni azt is, hogy a 369 kiemelt közül 190-ről semmilyen visszajelzést nem kaptunk, a többiek viszont legalább 161 alkalommal jártak a tüdőgondozóban, 33-an kerültek kórházba, illetve 42 olyan esetünk van, ahol elkezdődött a kivizsgálás, de az információ az eredményekről már nem jutott vissza hozzánk.

Hajléktalan kiemeltek kivizsgálása

A 142 tbc gyanús kiemelt közül 69-ről nem jött vissza semmilyen eredmény, 60 fő elment a tüdőgondozóba legalább egy alkalommal, 21-en kórházba kerültek, 10 betegnél állapítottak meg aktív tbc fertőzést, 4 betegnél tüdőgyulladás lett a diagnózis, 1 betegünkönél tumort találtak, 6 esetben találtak egyéb betegséget, 25 fő negatív eredménnyel jött vissza, ami azt jelenti, hogy semmilyen betegséget nem állapított meg a kivizsgáló orvos. Továbbá 16 esetben kaptunk visszajelzést arról, hogy az ügyfél már korábban állt tbc elleni kezelés alatt, a röntgenfelvételén ennek maradványa látható, illetve további 25 ügyfélnél elkezdték a kivizsgálást, de annak eredményéről egyelőre nem kaptunk visszajelzést.

Így azt állapíthatjuk meg, hogy a visszaigazolt és lezárt eseteket figyelembe véve 48 tbc gyanús páciens közül 10-nél igazolódott az aktív tbc. Viszont továbbra is kérdés, hogy azon 69 ember között, akikről nincs visszajelzés, hány az aktív tbc-s.

Ezen adatok a visszaérkezett leletek, kiemelési anyagok alapján készültek, ezért valamennyire torzítanak is. Ennek több oka lehet, mert az intézményen belüli adatfeldolgozás hiányosságai és a gondozókból lassan visszaérkező adatok is okozhatják a „nincs adat” mező magas számát. Ennek az aránynak a javítása mindenképpen fontos feladata lesz a 2015-ös évnek. Ez a szoros betegkövetés valójában tüdőgondozói feladat, mely megalapozhatja egy jövőbeni tüdőgondozói ellátás adatbázisát is.

Az a nehéz helyzet, amit a digitális szűrőberendezés meghibásodása eredményezett, némileg visszatükröződik a kiemelések arányát vizsgálva. A digitális géppel készült felvételek 6,3 %-a került kiemelésre, míg az analóg géppel készített filmek 6,7 %-a, ami abból fakadhat, hogy a digitális géppel dolgozva a leletező orvosnak könnyebb helyzete van, a nagyobb felbontás és a jobb képminőség miatt. Az analóg film több bizonytalanságot teremt, így az orvos többször kénytelen biztonságból kiemelést kezdeményezni.

Szociális munka

Ennek a programnak a különlegességét az adja, hogy nem szimplán egy egészségügyi szolgáltatást nyújt egy szociálisan rászoruló társadalmi csoportnak, hanem a munkatársak által képviselt sajátos máltai lelkület - mely röviden így jellemezhető: „kicsit több szeretet” - teszi szolgálatunkat egyedülállóvá, és megteremti a lehetőséget a szociális gondozás irányába.

Maga a tüdőszűrés szervezése szociális szempontok figyelembevételével történik. A helyszíneket és az időpontokat a hajléktalan emberek, vagy éppen az idősotthonok lakóinak életritmusához próbáljuk igazítani. A szűrést a meghirdetettnél korábban kezdve és tovább maradván megvalósítható az, hogy a szűrések alkalmával ne alakuljanak ki hosszú sorok, és a várakozással töltött idő ne legyen hosszabb egy óránál. Sajnos ezek a szempontok az elmúlt évben nem minden esetben voltak megvalósíthatóak, mert a röntgengép végső meghibásodása előtt több olyan alkalom volt, amikor hosszabb-rövidebb időre meg kellett szakítani a szűrést, vagy akár idő előtt befejezni. Ilyen esetben a pórus járt ügyfeleknek ideiglenes igazolást állítottunk ki (maximum tíz nap), hogy a géphiba miatt ne kerüljön veszélybe a lakhatásuk. A tüdőszűrések alkalmával gyakran van szükség információk átadására, hiszen gyakran olyan ügyfelekkel találkozunk, akik újak az ellátórendszerben, még nem ismerik ki magukat a városban sem.

A tüdőszűrő irodában minket felkereső ügyfelek egészségügyi dokumentumait lemásoljuk, őrizzük, ha kéri, részükre visszaadjuk, ha elvesztené őket, így van belőle másolat. Meg kell jegyezni azt is, hogy arra a célra nem alkalmas a Miklós utcai intézmény előtere, hogy ott nyugodt körülmények között beszélhessünk beteg vagy segítséget kérő ügyfeleinkkel. Keressük a megoldást erre a helyzetre. Ennek ellenére gyakran adunk ki ruhaadományokat, illetve irányítjuk őket a nappali melegedő szociális munkásaihoz, ha egyéb szociális ügyintézési kérdésük van.

Sokszor emlegetjük, hogy a hajléktalan emberek egészségtudata alacsonyabb az átlag lakosságnál, sokan nem törődnek egészségi állapotukkal. A tbc ebből a szempontból alattomos, mert a beteg sokáig nem érzi magát rosszul, és mikor már igen, addigra a betegség már eluralkodott rajta. Ezért fontos számunkra, hogy a betegeinket motiválttá tegyük abban, hogy eljöjjenek a szűrésre, illetve szükség esetén a gondozást is vállalják. Erre az egyik eszközünk a pénz. Az a 400 Ft, amit egy visszahozott leletért adunk, gyakran sokat jelent annak, aki kapja. Illetve az orosz importtilalom miatti almaosztási akció nagyon hasznosnak bizonyult, ügyfeleink szívesen vették az almát, és örömmel fogyasztották a minőségi gyümölcsöt. Ezúton is köszönjük a lehetőséget.

A Tüdőszűrő Program másik fontos eleme a kórházi látogatás, amit 2014 folyamán kollégáink önkéntes, munkaidőn túli munkájával oldottunk meg. Az elmúlt évek havi rendszeres látogatásai helyett csak 6 látogatás valósult meg. A kórházban fekvő betegek édességet,

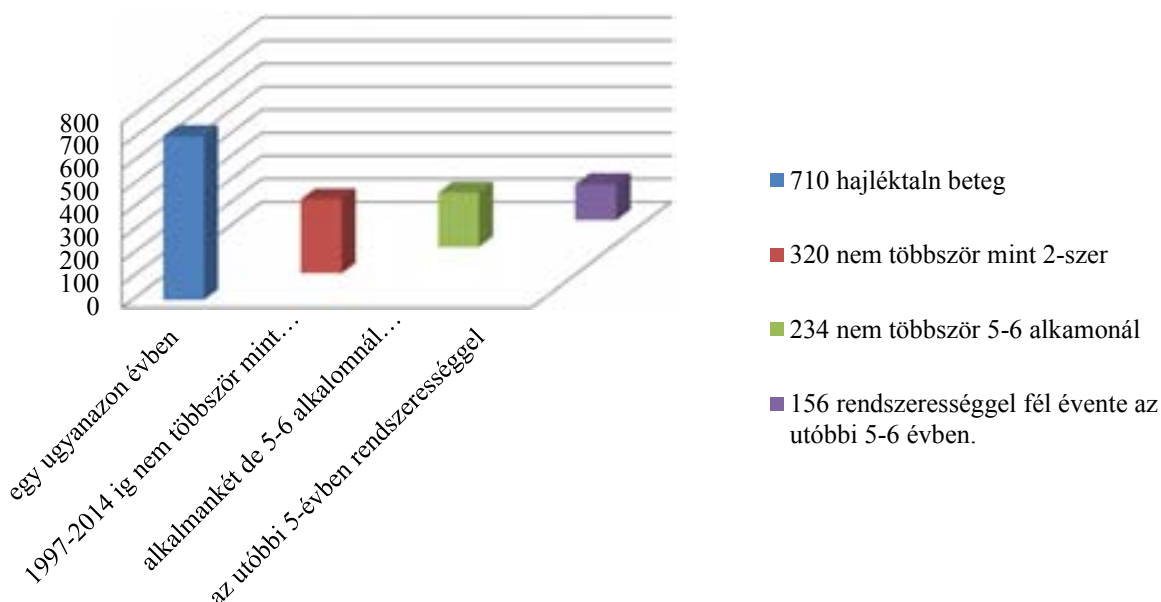

gyümölcsöt és kávékat, illetve ruhaneművel láttuk el őket. Három esetben segélyeket intéztünk, illetve Mikulás ünnepe alkalmából kis ajándécsomagokat, karácsonykor pedig élelmiszersomagot vittünk a kórházba. 60 db Mikulás csomag és 60 karácsonyi csomag került kiosztásra.

Szociális egészségügy, merre tart a tüdőszűrés?

A 2012-es év kiemeltjeit vizsgálva felméréseink azt mutatják, hogy ezen kiemelték többsége (302 fő) nem rendszeresen jár hozzánk, hanem a program indulásától egészen 2014-ig maximum két alkalommal járt nálunk. 243 személy ezen időszak alatt 5-6 alkalommal járt a szűrőbuszon, 156 fő pedig rendszeresen hozzánk jár.

2012-es kiemelték szűrésen való megjelenésének gyakorisága

Ebben a felmérésben visszatükröződik, hogy a beteg egyének nagyobb része nem rendszeresen vesz részt a tüdőszűrésen. Fontos tényező, hogy a számolt évben a ritkán jelentkező ügyfelek közül 6 súlyosan tbc fertőzött beteg lett kiszűrve, továbbá 46 olyan személy, akiknek a tbc fertőzése különböző súlyossággal volt jelen. Többen kórházban voltak, tüdőgondozói kezelés alatt álltak, vagy nem kaptunk róluk vissza információt.

Fontosnak tartjuk, hogy a szűrések gyakoriságát fenntartsuk a hajléktalanok között, és a félévenkénti rendszerességet is, hogy így elérhessük a potenciális betegeket, mert ez a lehetőség biztosítja azt a véletlen elérést, ahol előkerülhetnek a betegek.

Itt jegyezzük meg, hogy a tbc fertőzöttség helyzete Magyarországon jónak mondható, az Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet adatai szerint 2013-ban 1045 új beteget

regisztráltak az országban. Közülük 94-en hajléktalanok voltak. Ezek a számok alacsonyabbak a tavalyiaknál, ez azt jelenti, hogy a szociális és az egészségügyi szakma ebben a tekintetben is jól dolgozik, de itt nem állhatunk meg. Éppen ellenkezőleg, most van itt az alkalmas idő, hogy a rizikócsoporthoz több időt és energiát fordítson a nagyon leterhelt egészségügyi szakma.

„Nagyobb figyelmet kell fordítani a megfelelően meghatározott kockázati csoportok szűrésére. A tbc szempontjából ilyen csoportot képeznek a hajléktalanok, akik részére nagyon jól működik Budapesten a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szűrőbusza. A MMSZ és az OKTPI szoros együttműködése alapján a kiemelt hajléktalanok haladéktalanul kórházi ellátásra kerülnek.”

(Korányi Bulletin 2014. 1. szám 37. oldal)

A törvényi szabályozás is követte az MMSZ és a szociális szakma által bevett gyakorlatot, és jogszabályi kötelezettség szintjére emelte a hajléktalan emberek és az övelük foglalkozó szociális munkások kötelező tüdőszűrését.

A nem együttműködő tbc-s betegek gyógykezelésére megnyitott őrzött osztály új feladatot is jelent a beteglátogató kollégák számára, hiszen az itt kezelték 90 %-a hajléktalan. Nekik is nagy szükségük van a kórházi látogatásokra, a szociális szakember által nyújtott segítségre. Ezért támogatásuk és kísérésük nagyon fontos feladata a tüdőszűrő programnak.

Kapcsolataink

Az OKTPI-vel való együttműködésünket tovább erősítette ez az év. Értékeltek a közös munkát és kijelölték a további együttműködés irányait, ami a tbc gyanús betegek azonnali elhelyezésének a lehetőségét jelenti, illetve azt, hogy a betegek addig kórházi körülmények között tudnak maradni, amíg teljesen gyógyultak nem lesznek.

A röntgengép meghibásodása pont akkor történt, amikor felvettük a kapcsolatot a Törökbálinti Tüdőgyógyintézet vezetésével, és egy együttműködési megállapodás megkötését terveztük. A géphiba pedig ezt a kapcsolatot szorosabbá fűzte, olyannyira, hogy a cserekészüléket az Intézet biztosította számunkra térítésmentesen, amit ezúton is nagyon köszönünk. Beteglátogató tevékenységünket pedig kiterjesztettük az intézet hajléktalan betegeire is.

Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve (ÁNTSZ) vette fel velünk a kapcsolatot, hogy azon hajléktalan tbc-s betegek kezelésbe juttatásában segítsünk, akiknél a hatóság elrendelte a kényszergyógykezelést. Olyan emberekkel találkoztunk ebben a hivatalban, akik számára a hajléktalan ember értéket képvisel, szeretnék őket a gyógyulásban segíteni. Így a hatósággal együttműködve több esetben juttattunk úgy kórházba ügyfelet, hogy elkerülték a hivatalos intézkedést.

Részt vettünk a Tuberkulózis Partnerségi Fórumon, a Magyar Tüdőgyógyász Társaság (MTT) 58. Nagygyűlésén és az MTT Epidemiológiai és Gondozási Szekciója által negyedévente rendezett Surveillance értekezleteken.

Sok energiát fordítottunk az önképzésre, szakmai tudásunk elmélyítésére:

Bognár László Mentálhigiénés és szervezetfejlesztő képzést szerzett a Semmelweis Egyetemen.

Bóka Emma elvégezte a Kék-Vonal Gyermekkrízis Alapítvány önkéntes Segítői Alapképzését és dicséretben részesült a teajáraton való különlegesen aktív helytállásáért.

Dr. S. Tóth Mária Vezető Főorvos mellett, hogy a további működéshez szükséges kredittanfolyamokat sikeresen teljesítette, idén ünnepelte jubileumi aranydiplomáját.

Tabak Lajos 20 éves, rendíthetetlen és kiemelkedő máltai munkája elismeréseként a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége által adományozott Apor Vilmos érdemrend ezüst fokozatát vehette át a Közép-Magyarországi Régió jubileumi ünnepségén április 11-én.

Esetleírások

János

2014. január elején járt tüdőszűrésen nálunk, és felvétele alapján indokoltnak láttuk a kiemelését. Mivel az adatfelvételnél azt mondta, hogy eljön a Miklós utcába a leletéért, és más ellátó intézményt sem adott meg, amellyel kapcsolatban áll, ezért behívó levelet küldtünk neki. Egy hétfői nap érkezett meg hozzánk, de mivel senkit nem talált az irodában, ezért egy levelet hagyott számunkra a portán. A levélben leírtak alapján egy kissé zavart ember képe tárult elénk, aki szeretne volna megtudni a további vizsgálatok okát.

Körülbelül másfél héttel később a Batthyány térről telefonáltak, ahol lábsérülés miatt kötözéssel látták el, hogy érdeklődjenek a tüdőszűrési eredményéről. Másnap a déli órákban megérkezett az irodánkba egy meghajlott hátú, teletömött kabátú, két táskájában a személyes holmijait mindig magánál tartó ember, nagyon legyengülve, és még mindig értetlenkedve, hogy miért emeltük ki őt. Ezután megnyugtattam, és megbeszéltem vele, látva, hogy nagyon nehezen tud mozogni a sérülése és gyenge fizikai állapota miatt, hogy a szomszédos Laktanya utcai Tüdőgondozóba utaljuk. Mivel úgy láttam, hogy még mindig zavart volt az állapota, és nagyon gyenge volt, ezért úgy döntöttem, hogy elkísérem a tüdőgondozóba. Kolléganőm hozott nekünk pár péksüteményt ebéd gyanánt, és elindultunk a gondozó felé. Jánossal szerencsére sokkal könnyebben lehetett beszélgetni, mint azt a zavart levele alapján feltételeztem. Elmondta, hogy napok óta buszokon, villamosokon alszik, és szinte alig evett valamit. Elmesélte, hogy veseproblémája is van, és ezért nagyon vigyáznia kell, hogy mennyit és mikor iszik. A tüdőgondozóban leültettem, és iratait leadtam a betegfelvételnél, és már ott is jeleztem, hogy honnét jöttünk. A folyosón a közlekedő orvosok, nővérek közül is néhányan megálltak, és nekik is röviden elmondtam, hogy miért jöttünk. Közben János, miután megettük a péksüteményt rövidesen, elaludt, és a következő 4 órában, amíg a sorunkra

vártunk, kisebb-rövidebb megszakításokkal végig aludt. Ezalatt figyeltem a környezetünkben lévő többi várakozó ember reakcióját, hogyan fogadják, hogy egy rossz állapotban lévő hajléktalan emberrel vannak egy légtérben. Ezek közt volt megvetés, undor, közöny, elfogadás, és mindezek keveréke. Mikor szólították Jánost, fel kellett ébresztenem, mert épp aludt. A vizsgálatra is bekísértem, ahol a doktornő nem csak a tüdejével kapcsolatos kérdéseket tett fel, hanem egy rövid általános felmérést is végzett János állapotáról. A vizsgálat során egy újabb felvétel is készült, mely negatív eredményt adott, valószínűleg gyulladás zajlott le.. Így ezzel és egy pszichiátriai szakrendelésre kapott beutalóval távoztunk az intézményből. János szeretett volna bekerülni egy olyan intézménybe, ahol egyedül, vagy kis létszámú szobában lakhat. Mivel ilyenbe nem volt lehetőségem irányítani, megbeszéltük, hogy a Feszty Árpád utcai szállóra fog menni, ahol már többször is járt és ismerik. Ezután elkísértem a buszmegállóba, ahol megvártam, amíg felszáll a buszra, és elköszöntem tőle. Másnap megérdeklődtem, hogy valóban elért-e a szállóra, és tájékoztattam a kollégát a tüdőszűrő eredményről, és a pszichiátriai beutalóról.

Béla

Általunk került kiemelésre, igazolódott nála a tbc, és állapotos felesége is meg lett szűrve. Béla kórházba került, párja szívességi lakáshasználóként élt egy ismerősnél. Sok időt töltött a kórházban férjénél. Pár hónap múlva az osztályvezető jelezte, hogy Béla már nem fertőző, és felesége lakhatása pedig megoldatlanná vált, hamarosan szülni fog, és a védőnő jelezte, hogy így nem fogják megkapni a kisbabát a kórházból. Sikertől őket a módszertani munkatársunk segítségével először munkásszállóra elhelyezni, majd - együttműködve az MMSz által fenntartott egyik családok átmeneti otthonával -, lakhatásukat egy évre biztonságosan megoldani, egy olyan helyen, ahol fejlődhetnek, és igazi családdá válhatnak.

Gyula

Kiemelésre került, egyszer elment a gondozóba, a tbc gyanúja továbbra is fennállt, de fél évig nem ment vissza. A tüdőgondozó orvosa jelezte, hogy keresi az ügyfelet. A szociális munkás kollégáknak jeleztük, hogy keressük. Így sikerült őt behívni. Társaival együtt jelent meg az irodában, személyesen átkísértük őt a gondozóba. Majd ígéretet tettünk számára, hogy minden esetben, amikor a gondozóba visszamegy, és ezt igazolja nálunk, akkor kap 400 Ft-ot. Mivel társai kísérték, így nekik is ígértünk 200-200 Ft-ot, így hétről-hétre megjelentek nálunk, és hozták az igazolást a köpetleadásról, vérvételről, CT-ről, kontroll vizsgálatról. Két hónapig tartott ez a folyamat, és a végére biztossá vált, hogy nincs tbc-je.

Ferenc

Novemberben lett kiemelve a szűrésen, súlyos tbc-fertőzés gyanújával. Utánakerestünk az ellátórendszerben, kollégáink segítségével megtaláltuk, el is jött irodánkba. Kiderült, hogy kezelés alatt állt, de a hétvégi eltávozásról nem ment vissza a kórházba. Próbáltuk őt rábeszélni, hogy menjen vissza, de megijedt és elment. A gondozóban jelentkezett pár nap múlva, majd megjelent nálunk, és kérte a segítségünket. Elmondta, hogy a kórházban nagyon nem érezte jól magát.

A gondozó vállalta, hogy folytatják Ferenc gyógyszerelését, mert a köpete direktben nem fertőző. December óta jár hozzánk eleinte naponta, aztán kétnaponta, majd hetente. A 400 Ft neki is nagyon sokat jelent, közben megkapja a gyógyszereit, így párezer forintért véglegesen meggyógyul.

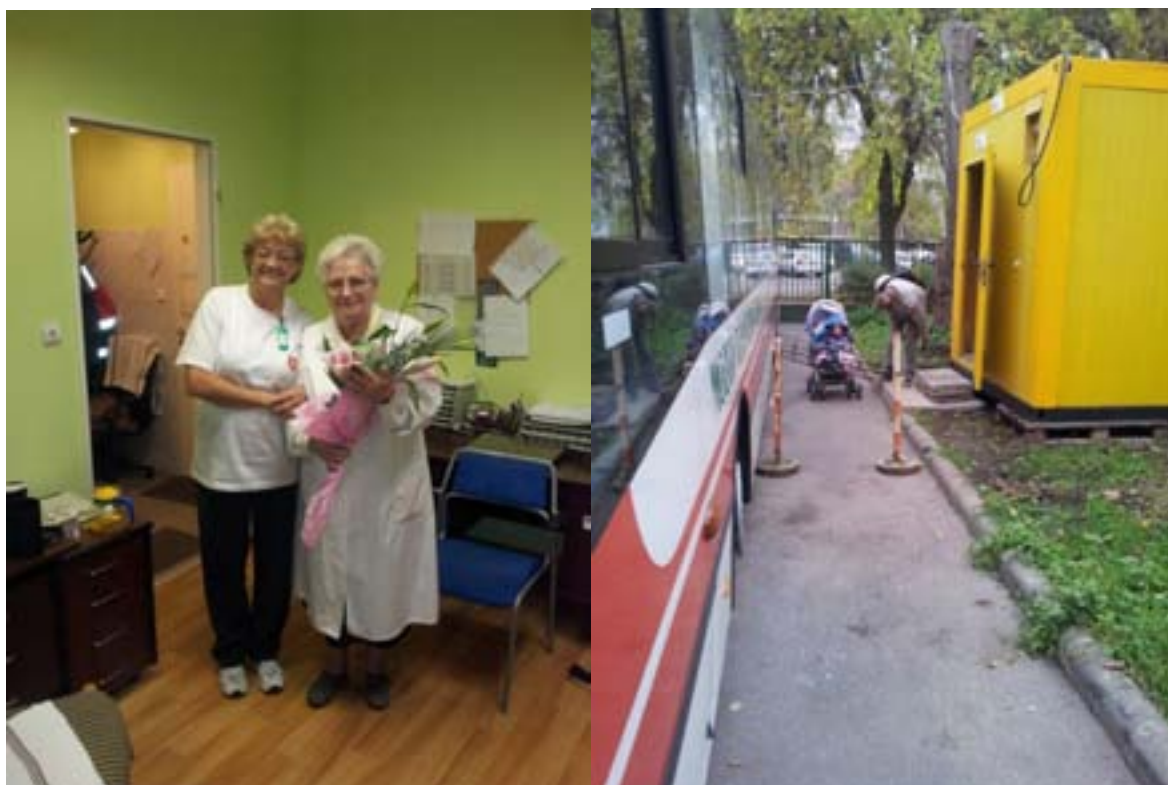
Budapest, 2015. január 21.

Bognár László programvezető

Melléklet:

iránydiagnózisok	esetszám
tbc pulm.	210
tu.pulm.	125
pneumonia	121
residuum	60
köteges elváltozás	59
infiltratív elváltozás	56
cardiológiai ok	53
vasc. elv.	37
pleuropneum.	35
borda törés, elv.	33
pleur. elv.	21
pangás	19
fibriozis	16
foc.rot.	15
peribronch.pneum.	13
csont elv.	12
emphysema bullosa	11
kp.leb.syndr.	11
mamilla	9
hospit sürgősség	8
callus pleur	7
hydrothorax	7
substern. struma	7
embolia	6
lipoma	6
Lymphodenopath.hili	6
mediast elv.	5
rekesz alatti elv.	5
rekesz relax	4

rekeszi elv.	4
trauma utáni status	4
bronchiect.	3
cysta	3
diffúz tüdőbetegség	3
M.Boeck	3
ao. ectasia	2
contusio thoracis	2
hematothorax	2
hiatus herinia	2
hilusi elv.	2
idült bronchitis	2
műtermék	2
pleuralis rosetta	2
ptx	2
ao. confog.	1
aorta aneurisma	1
benignoma	1
benignus folyamat	1
ditelectasia	1
jubietr.pulm.	1
konkomittáló elv.	1
pneumonitis	1

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Gondviselés Háza – Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált
2014. évi beszámoló
1033 Budapest, Miklós u. 32.

Információk az intézményről, jogszabályi háttér

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat a fenntartásában működő, szociális alapszolgáltatást nyújtó alábbi intézményeit,

- az 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) 57. § (1) j), 65/F. §) alapján működő– **Idősek Klubját** (1039 Budapest, Kelta u. 5.)
- az Szt. 63. §, az 1/2000.(I. 7.) SZCSM rendelet 25.-27.§ szerinti **Házi Segítségnyújtást** (1033 Budapest, Miklós u. 32.)
- az Szt. 65.§ és az 1/2000.(I. 7.) SZCSM rendelet 28.-29.§ szerinti **Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtást** (1033 Budapest, Miklós u. 32.)
- Magyarország az aktuális évre vonatkozó központi költségvetésről szóló törvény

a jövőben az Szt. 85/B. §, az 1/2000.(I. 7.) SZCSM rendelet 19/A. §, 101/B. §, 101/E. §, valamint a 188/1999.(XII. 16.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdése alapján integrált szervezeti formában kívánja működtetni.

Integrált intézményünk keretében több szolgáltatási forma kerül megszervezésre egy szervezeti keretben, de különböző, a fent felsorolt telephelyeken, az integrált intézmény székhelye: 1033 Budapest, Miklós u. 32.

A Budapest III. kerületében lakó idős, beteg, fogyatékkal élő emberek ellátását szolgáló intézményeink integrációjával az ellátó intézmények által kínált szolgáltatások egymásra épülését, az intézmények közötti szorosabb szakmai együttműködést, az ellátás minőségének folyamatos biztosítását, fejlesztését szeretnénk megvalósítani. Az intézmény vezetője egy személyben látja el a különálló szakmai egységek vezetését.

Az intézmény általános bemutatása

A Házi segítségnyújtás és Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működésének központja a III. kerület Miklós u. 32. alatt működő Hajléktalan Centrum 3. emeletén a Szociális gondozó és ápoló képző Szakiskolával egy szinten van.

Óbuda központjában lévő épület közösségi közlekedéssel kiválóan megközelíthető.

Hat autóbuszjárat közvetlen szomszédságában, valamint a HÉV Árpád - hídi megállója és az 1-es villamos, még gyalogosan is megfelelő távolságban vannak.

Az épületen belül az akadálymentes megközelítés jelent nehézséget.

Minden esetben az ellátásra jelentkezőket az otthonukban keressük fel, hogy megkíméljük az emeletre jutás nehézségeitől. Szóbeli vagy írásbeli kérelmet követően a rászorultságnak megfelelően látjuk el őket.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 0-24 óráig folyamatos ügyeletet működtetve biztosítunk. Ellátási területünk továbbra is a III. kerület belső-óbudai részét jelenti, a korlátozott gondozói kapacitás miatt.

A házi gondozás továbbra is térítésmentes, hogy az alacsony jövedelemmel rendelkező, egészségi állapotuk miatt rászorulókat is el tudjuk látni.

Munkaidőnk munkanapokon 8-16:30-ig tart. Az esti és hétvégi ellátást rendszeresen nem áll módunkban biztosítani. Ezt bizonyos mértékben kompenzálja, hogy az önkénteseink közül néhány fő vállalja hétvégeire és például a hosszú karácsonyi időszakban, ünnepnapra is a gondozottak ellátását. Munkánk során egyre nagyobb mértékben tudjuk bevonni önkénteseinket, ami úgy gondolom, mindhárom fél meglegedésére szolgál, bár a szakszolgálatokat ezután sem szabad kiadni a gondozók kezéből.

Szóbeli vagy írásbeli kérelmet követően a rászorultságnak megfelelően látjuk el őket.

A házi segítségnyújtás során végzett feladatok

- Megfelelő segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása a gondozottal
- Egészségi és fizikai állapot szinten tartása, javítása
- Közreműködés a személyi és környezeti higiéné megtartásában
- Megfelelő segítség a gondozott háztartásának vitelében
- Mentális segítségnyújtás, pszichés gondozás
- Meglévő családi és társas kapcsolatok ápolásának segítése
- A gondozottat érintő veszélyhelyzetek megelőzése, elhárítása
- A legmegfelelőbb szociális ellátáshoz való hozzájutás segítése
- Egyéni, csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezése
- Szükség esetén a bentlakásos intézménybe történő beköltözés segítése

Együttműködünk a szakápoló és Hospice szolgálattal, hogy a gondozott az otthonában komplex ellátást kapjon.

Ellátotti kör

Intézményünk a III. kerületben lakó, olyan idős személyekről gondoskodik, akik önmaguk ellátására nem, vagy csak segítséggel képesek.

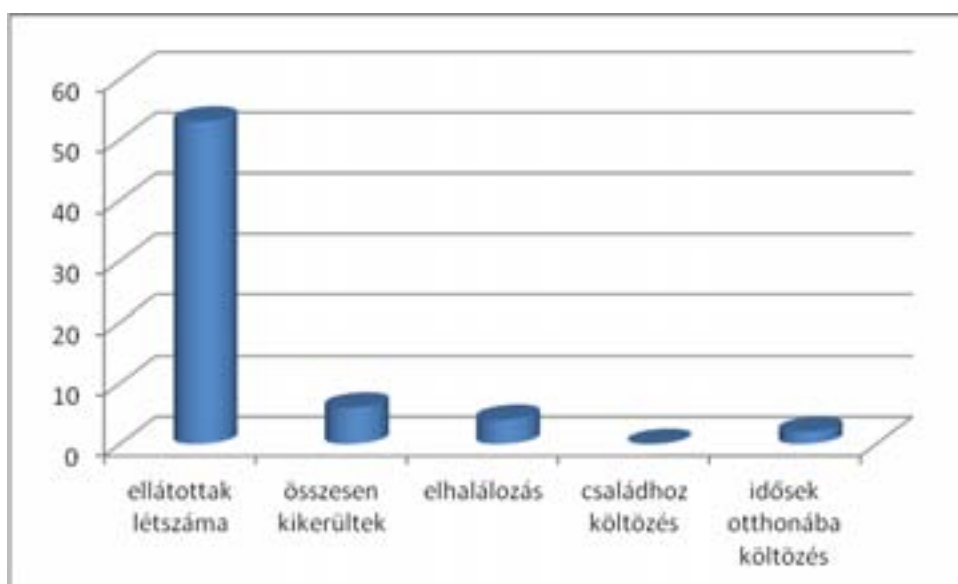
Döntő többségében magukra maradt, szeretteiket elvesztett idősök alkotják a gondozottaink körét.

Sok esetben, a távol élő család nem képes részt venni az idős személy mindennapi ellátásában, vagy már a hozzátartozó erejét és egészségét is meghaladó a gondozási szükséglet.

Gondoskodunk idős szülővel együtt élő pszichiátriai -, vagy fogyatékkal élőkről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában mindketten segítséget igényelnek. Ellátunk még fiatalabb korú, de egészségi állapota miatt rászoruló személyt is. Néhány esetben a hozzátartozó erejét meghaladó ápolásban részesíti a 24 órás ellátást igénylő szülőjét, és mi terheinek egy részét vesszük le a vállukról.

Az év során 53 személyt gondoztunk, ebből 6 személy került ki az ellátásból.

Gondozottaink életkor szerinti megoszlása 2014. december 31-én

A 2014-ben történt fontosabb intézményi események

- Részt veszünk a kerületben működő Idősügyi Tanács munkájában. Az Önkormányzati munkatársakkal így még hatékonyabb munkakapcsolat alakult ki a személyes ismeretség által.
- Megemlékezünk gondozottaink születés és névnapjáról, a kerek születésnapokon pedig tortával is meglepjük Őket.
- A Nemzeti Munkaügyi Hivatal megbízásából, a házi gondozó szakma bemutatásáról készített filmben történő közreműködésünkre kértek fel. Ez a diákok pályaeorientációját hivatott segíteni.
- A III. kerületi Önkormányzat által szervezett „Burgonya akció” házhoz szállításának lebonyolítása.
- Halottak napja alkalmából temető látogatásra vittük a gondozottainkat.
- Mikulás csomag és adventi koszorú készítés a gondozottaink számára az önkéntesek bevonásával.
- Az „alma akciót” nagy örömmel fogadták az ellátottak.
- Szállást keres a Szent Család” imaláncba kapcsolódtak be a gondozottaink. Ez a Kövi Szűz Mária plébánia keretén belül szerveződik. Fontos, hogy az ellátási területünkhöz tartozó egyházi intézményekkel jó kapcsolatot tartsunk fenn. Minél szerteágazóbb a kapcsolatrendszerük az időseknek, annál inkább megélik saját fontosságukat, hogy számon tartják őket.
- 2014. decemberi „Adni öröm” gyűjtési akcióban több intézménnyel karöltve vettünk részt. Önkénteseink – az idősebb korosztály – több napot vállalva a gondozókról vettek le terhet, hogy az ilyenkor szokásos többlet feladatot elláthassák.

Minden házi gondozottunk részére karácsonyi élelmiszer csomagot vittünk.

Elhunyt gondozottainktól temetésükön és gyászmise keretében veszünk búcsút, ez a gondozónak is fontos lezárás, hogy az elvesztésüket fel tudják dolgozni. Ha nincs hozzátartozó, vagy nincs tudomásunk az elhunytért bemutatott szentmiséről, azt mi szoktunk mondani, és ezen minél több fővel részt venni.

Jelzőrendszeres Házi Gondozás

Jelzőrendszeres házi gondozásunk a nap 24 órájában nyújt segítséget az arra rászorulóknak. A felügyeleti és gondozói készenlét lehetővé teszi, hogy időseink bármikor kapcsolatot létesítsenek velünk, a pánikgomb megnyomásával.

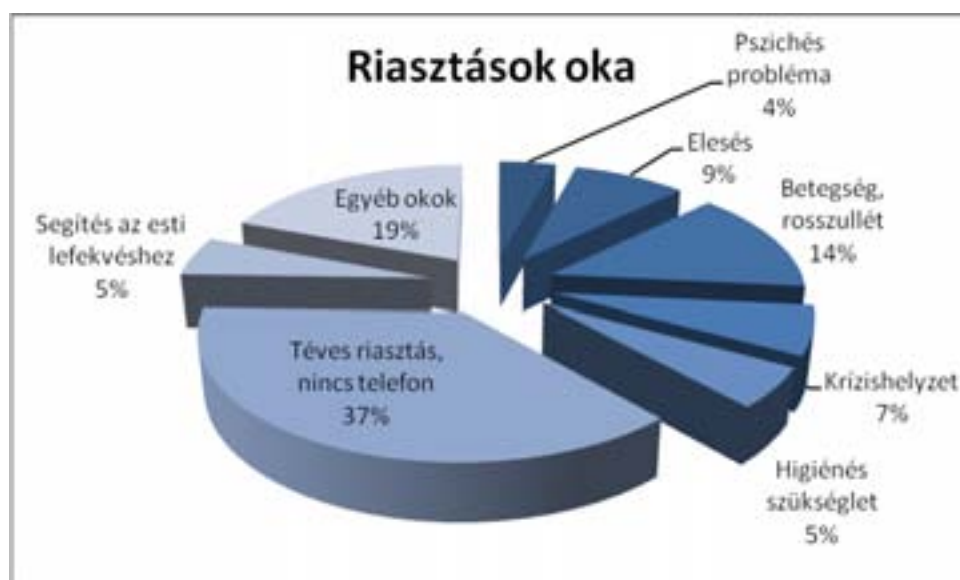
Megnyugvás ez számukra, hiszen oldja az egyedül létük miatti félelmüket. Krízishelyzetben - amikor egyedül nem tudják azt megoldani -, jelzésük másodperceken belül eljut számítógépes rendszerünkön keresztül a gondozókhoz, akik haladéktalanul intézkednek, és a gondozotthoz sietve segítenek a felmerült probléma megoldásában.

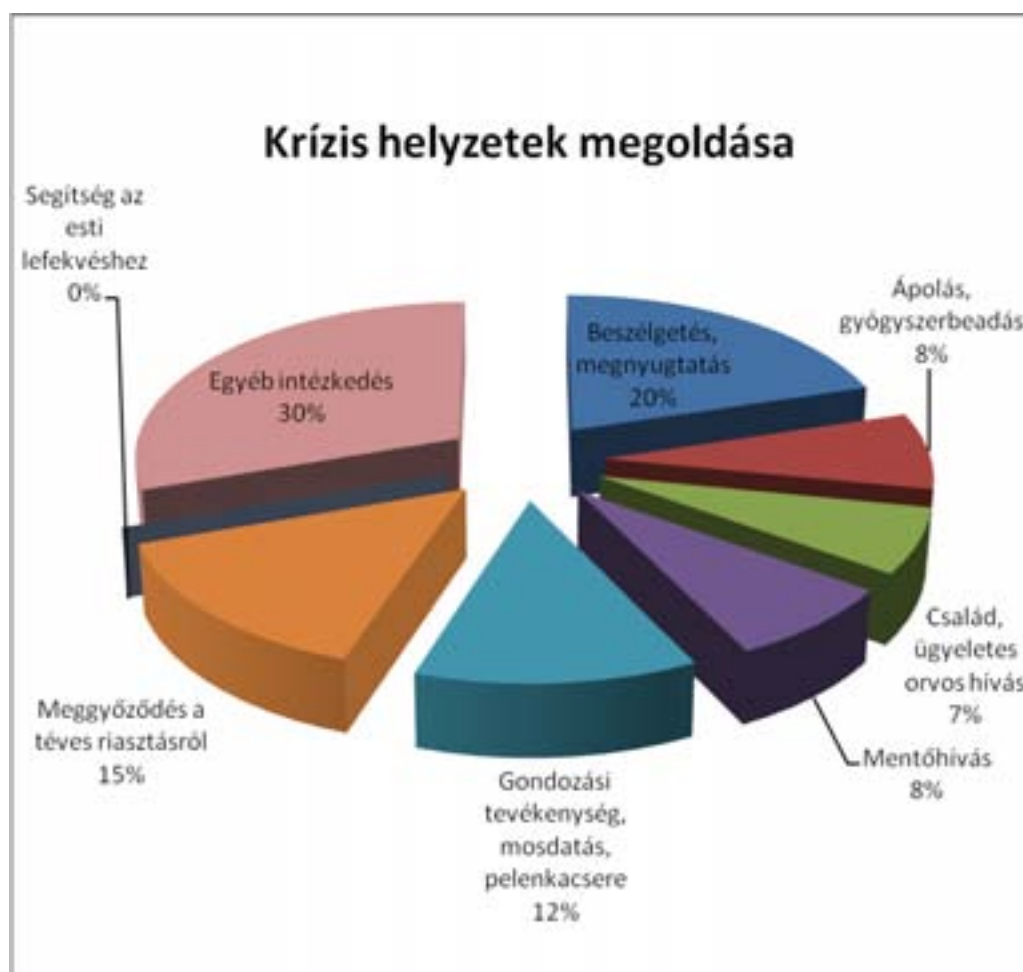
2014. december 31-én a jelzőrendszeres házi gondozásban **63 kihelyezett készülékünk** volt, ami 65 fő biztonságos otthoni tartózkodását szolgálta. 2 készülék kéttagú családnál van kihelyezve.

Közülük a házi segítségnyújtásban is részesülők száma **35 fő**.

A személyi térítési díjak megállapításánál változatlan térítési díj kategóriákat használunk az előző évhez képest.

Riasztási okok alakulása az év folyamán:

Önkéntes csoportunk működése

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat megalakulása óta folyamatosan dolgoznak intézményünkben a gondozók mellett önkéntesek.

Az önkéntes segítő nem a gondozónő helyett végez el feladatot, hanem olyan plusz munkát vállal fel, amivel az idősekről történő gondoskodásnak tudunk magasabb szinten megfelelni.

A gondozónő kiülteti, sétáltatja, megfelelően mobilizálja a gondozottat, de arra a gondozónőnek ritkán van lehetősége, hogy elvigye cukrászdába egy süteményre, vagy kivigye esetleg egy természetes környezetbe sétálni: ez hosszú időt venne igénybe a gondozó részéről. Gyakran kísérik el a gondozottat más kerületben lévő kórházi vizsgálatra, fizioterápiás kezelés sorozatra. Sajnos a mindennapos kísérés a gondozó részéről csak más ellátottak rovására történhetne, éppen ezért igen nagy segítséget jelentenek az önkéntesek. Sok szeretetet visznek a gondozottaink mindennapjaiba. Gyakran megfogalmazzák, hogy az önkéntessel barátot, barátnőt kaptak újra. Felolvas, beszélget, illetve beviszi otthonába a külvilágot.

Ahogy egyre többen igénylik a gondozást szolgálatunktól, az önkéntes segítők száma és aktivitása növekszik az előző évekhez képest.

Önkéntes csoportunknak minden hónap utolsó hétfő délutánján összegyűlik, és ez a találkozás - tea és sütemény mellett - a tapasztalatok átadására valamint lelki-szellemi töltekezésre ad módot. Erre szeretettel várunk olyan elkötelezett személyeket, akik szívesen kapcsolódnak munkánkhoz.

Gondozottaink között van olyan is, aki korábban önkéntesünk volt, most az imáival erősít minket.

Az európai önkéntes-csere program keretében az egy éves magyarországi szolgálatát töltő német önkéntest gondozottaink mindig nagy szeretettel fogadják. A vele töltött időben gyakorolhatják a német nyelv használatát, s így fenn tudják tartani a még gyermekkorukban megszerzett nyelvtudásukat.

Az elmúlt évben német önkéntesünk heti 5 nap segítette munkánkat.

Idősek klubja

Az intézmény általános bemutatása:

Telephelyünk Békásmegyeren, a Duna felőli oldalon található, egy 1970-es években épült, átalakított bölcsőde épületében. Egy épületben működünk a Családok Átmeneti Otthonával, illetve a Szociális konyhával, Ruharaktárral, továbbá külön bejáratból nyílik az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ békásmegyeri kirendeltsége. Megközelíthető a Szentendrei (H5) HÉV-vel, a 34-es, a 134-es BKV buszokkal. A közvetlen szomszédságban működik a Zsigmond Király Főiskola, illetve a III. kerületi Önkormányzat által fenntartott bölcsőde.

A klub nyitva tartása: munkanapokon 8-16 óráig. A működést ezen kívül a házirend szabályozza. A klubtagság ingyenes, a felvétel személyes jelentkezés alapján, előgondozás után történik. Az intézmény **30 fő** ellátására kapott engedélyt.

A klubot az intézményvezető irányítja, az ő munkáját önkéntesek segítik.

Klubhelyiségünk egy klubszobából és egy teakonyhából, illetve egy mosókonyharaktárból áll. A klubszobában kényelmes fotelekben, székekben üljük körbe a foglalkozások során az asztalokat. A hétköznapijainkat színessé varázsolják az audio - vizuális eszközök. A DVD lejátszó és a TV igénybevételével hetente filmklubot tartunk, a rádióban meghallgatjuk a déli híreket, zenét hallgatunk. A szobanövények barátságos hangulatot teremtenek a teremben, melyeket közösen gondozunk. A klubvezető rendelkezésére áll egy számítógép internet eléréssel, melynek segítségével tájékoztatni tudja az ellátottakat az őket érintő, érdeklő információkról. A szerdánkénti klubdélutánokat az intézmény ebédlőjében tartjuk.

Az időssek klubja elsősorban a saját otthonukban élő, szociálisan rászoruló és mentális támogatást igénylő, önmaguk ellátására csak korlátozottan képes időskorúak részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatra, valamint alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

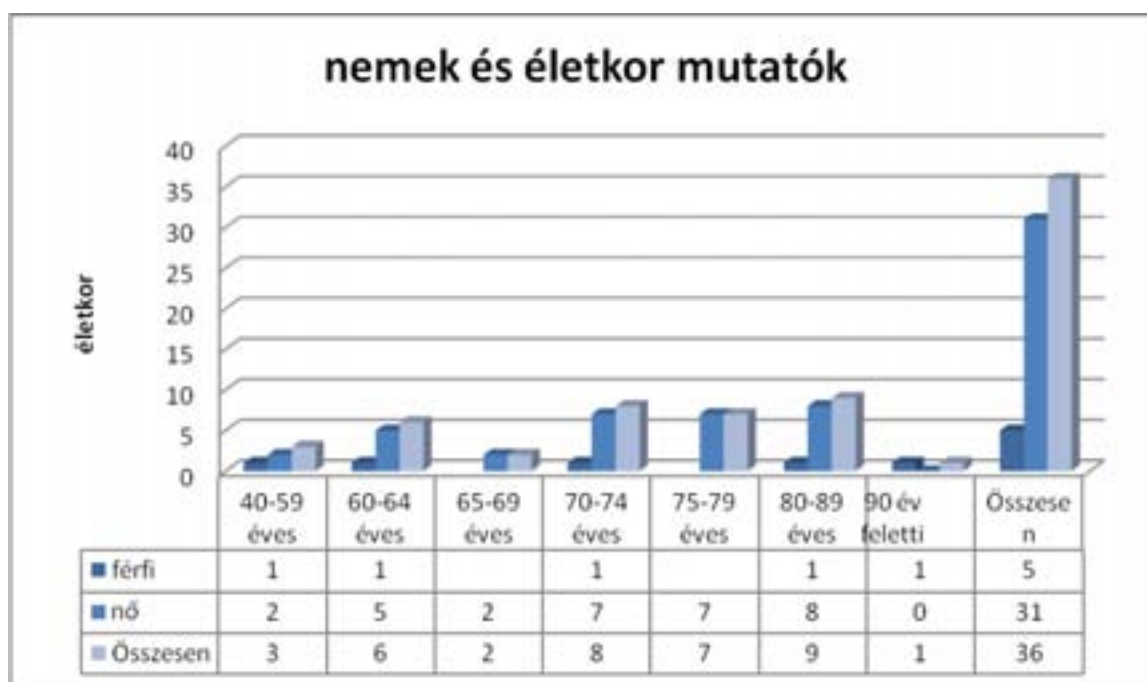
Elsőrendű feladatunk az időskorú emberek társas kapcsolatainak ápolása. Idős korra az érzelmi támogatásért felelős, erős kötésű - és a külvilágban való érvényesüléshez, pl. ügyintézés, a gyenge kötésű kapcsolatok egyaránt redukálódnak. A lehetőségekhez mérten a meglévő kapcsolatokat próbáljuk meg fenntartani, illetve új kötődésekkel pótolni. Az alapvető szakmai elvárásokon túl a rászorulóknak olyan mértékű segítséget igyekszünk nyújtani, amely lehetővé teszi, hogy az idős személy önálló életvitelét a saját környezetében minél tovább fenntartsa.

A kerületben számos időssek klubja működik, így az óbudai időssek közül bárki megtalálhatja a lakóhelyéhez legközelebb eső intézményt, ahol hasznosan töltheti el napközbeni szabadidejét.

Ellátotti kör:

Klubtagjaink nyugdíjas vagy rokkant nyugdíjas, javarészt egyedül élő személyek, akiknek nagyon fontos a közösséghez való tartozás, illetve a szabadidejük hasznos eltöltése érdekében szervezett csoportos programok.

2014. évben összesen **42** regisztrált klubtagunk volt. Az életkorukat és nemük szerinti eloszlásukat szemléltető diagram az alábbiakban látható:

Az idősödéssel együtt fokozatosan megjelennek a különböző egészségügyi problémák is. Gondozási tevékenységünknek célja, hogy állapotukat megőrizzük, a romlási folyamatokat minél inkább lelassítsuk. Ennek érdekében vérnyomás-, illetve vércukorszint mérést végzünk, szakrendelésekre időpontot kérünk. Hetente egyszer egy játékos mozgásos tevékenységre van lehetőségünk – erről részletesen később.

Klubtagjaink családi állapota tekintetében a túlnyomó többség özvegy, s csak nagyon kevesüknek adódott meg az a szerencse, hogy házastársuk mellett éri meg a tisztes időskort. Néhányan - magányuk oldására - kisállatot tartanak, az ő példájuk alapján elmondhatjuk, hogy ebben az esetben az állat gondozása egy plusz életcélt ad számukra, van „kihez” hazamenni, saját magukon kívül van még egy „valaki”, akiről gondoskodniuk kell. A házasságban élő klubtagjaink kiegyensúlyozottabbak, aktívabbak – az elért életkortól függetlenül.

A 2014-es évben 6 új klubtagot vettünk fel. Őket a már évek óta aktív klubtagjaink hívták meg a közösségbe.

Szolgáltatások:

- Étkeztetés
 - A klubtagok rászorultságtól és igénytől függően étkeznek az intézményben működő szociális konyhán. Tízórai minden nap, és alkalmanként uzsonna is biztosított.
- Tisztálkodási és mosási lehetőség
 - Ruhanemű elkülönített mosására és vasalására illetve kisebb ruhajavítási munkákra van igény az ellátottak részéről.
- Egészségügyi ellátás és tájékoztatás
 - Vérnyomás, vércukorszint- és testsúly ellenőrzés hetente ill. igény szerint, szakfolyóiratok biztosításával valamint előadók meghívásával történik.
- Ügyintézés segítése
 - A közérdekű információk átadása, a szükséges nyomtatványok biztosítása, a kitöltés segítségével a hivatalos levelek megírásával az érdekérvényesítés támogatása is feladatkörünk.
- Mentális gondozás
 - Az idősödés elfogadása és feldolgozása, az elmagányosodás elkerülésének lehetővé tétele. Életvitelre vonatkozó tanácsadás, az életvezetés segítése. A társadalmi kirekesztettség elkerülése, és megfordítva: egymás elfogadásának megerősítése.
- A hasznosság, fontosság érzésének erősítése
 - Bevonás apróbb feladatok végzésébe: terítés, virágöntözés, diótörés, asztal leszedés, egymás látogatása

- Videofilm, zenehallgatás, olvasnivalóval történő ellátás
- Helyi könyvtárhasználat, heti vetítések, heti és havi folyóiratok biztosítása
- Hitéleti programok
 - Napi szentírás olvasás és közös ima lehetőségének biztosítása, húsvétkor és karácsonykor szentmise.
- Kulturális rendezvények havonként
- Egyházi- nemzeti- és jeles ünnepek és hagyományok ápolása
 - Társas aktivitás ösztönzése a szabadidő hasznos eltöltésén, megszervezésén keresztül. Karácsony, húsvét, farsang, névnapok közös megünneplése, kerti mulatság, kiállítás szervezése a klubban készült munkákból.

- Társasjátékok: ügyességi-, nyelvi-, kvíz játék
- Közös éneklés – versmondás (tanulás), nyelvi játékok, népi hagyományaink, közmondáskincsünk, mondáink felelevenítése, értelmezése.
- Kézműves foglalkozások, különböző technikák alkalmazásával
 - Az idők szellemi és fizikai aktivitásának megőrzése megfelelő foglalkoztatással: varrás, kötés, horgolás, üvegfestés, gyertyaöntés, hajtogatás, vágás, ragasztás.
 - az idén indult textilszövés és applikálás nagyon sikeres volt, az elkészült munkákból kiállítás nyílt az intézményben.

Klubtagjaink közül **20-an** veszik igénybe napról-napra a szociális konyha szolgáltatását, **16-an** más módon, otthon oldják meg az étkezést.

Programjaink:

Napjainkban sajnos túl gyakran fordul elő, hogy az öregedésre eredmény helyett fenyegetésként gondolunk, miközben a társadalom fiatalabb fele sokszor teherként tekint az egyre növekvő számú időskorúra, holott az idősek értékes tapasztalatai és szakértelme a fiatalok számára is hasznosnak bizonyulhatna. Az ellentmondás feloldása az aktív időskorban rejlik, azaz az idő múlásával is aktívnak kell maradni. Az aktív idősödés és a generációk közötti szolidaritás európai éve tehát nemcsak a fiatalabb korosztályhoz kívánt szólni, hanem az idősebbekhez is. Az aktív idősödés lényege, hogy az évek előrehaladásával, egyre többet hozzunk ki magunkból, ne pedig kevesebbet.

A programév fő irányvonalai tehát:

- Aktivitás elősegítése, megőrzése
- Generációk közötti kapcsolat biztosítása, ápolása
- Edukáció

Intézményünkben e tematikus év jegyében igyekeztük szervezni a programokat az ellátottjaink számára.

Az **aktivitás** elősegítéséhez a kölcsön kapott Wii játék-szettet továbbra is használjuk, mellyel a TV-n keresztül tudunk játszani. A Wii sport játékok mindegyike mozgásra épül és olyan, népszerű játékok találhatók meg bennük, mint pl. a teke, a tenisz, a box, a baseball, a golf, stb. Így ezek a játékok - amellet hogy rendkívül szórakoztatóak, igen egészségesek is: javítják az állóképességet és az ügyességet, illetve a játékok során használandó bizonyos mozgásformák pedig kifejezetten hasznosak a helyes tartás, megfelelő egyensúly kialakításában. Hetente kétszer, hétfő és szerda délelőtt szoktunk közösen játszani, a projektben résztvevő önkéntes segítségével. A program hatására ezen délelőttiink nagyon jó hangulatban telnek, a játék kikapcsolódást, a versenyszellem plusz motivációt eredményez.

Az aktívan megélt időskor szellemében több kirándulást szerveztünk annak érdekében, hogy a klubtagjaink kicsit kimozduljanak a napi rutinból, a megszokott lakóterületükön kívül más környezetet is megismerjenek. Klubtagjaink közül sokan már hosszú idő óta nem hagyták el Békásmegyert kikapcsolódás céljából. Utazásaink ellátottjaink szocializációját is segítette. Egymással jobban megismerkedhettek a csoporttagok, a közös élmény már egyfajta erősebb kötelékkel fűzi egymáshoz őket.

Tavasszal két kisbusszal mentünk kirándulni. Úti célunk Majkon a kamanduli apátság, majd ezt követően Tata megtekintése - elsősorban a vár és az Angolpark volt a program.

A kirándulás során lehetővé tettük az idős emberek számára, hogy lakókörnyezetük elhagyásával, kizökkenve a mindennapi élet teendői közül elutazhassanak. Gondozási tevékenységként, a meglévő fizikai képességüket szinten tartva, kulturális ismereteiket felfrissítve, gyarapítva, szociális kapcsolataikat elmélyítve nyújtottunk tartalmas kikapcsolódást.

A szerdai nap már évek óta klubnap. Ezeken az alkalmakon szoktunk megemlékezni az aktuális ünnepekről, klubtagjaink névnapjáról, kerek születésnapjukról. Felelevenítjük a jeles évfordulókat, az időseket érintő aktuális témákról tájékoztatjuk őket. Érdekes irodalmi, történelmi, zenei előadásokat szoktunk tartani, majd uzsonnával és egy-egy játékkal szoktuk kerekévé tenni az összejöveteleket.

Megtartottuk az intézményben a már hagyományossá vált farsangi bált, melyen igen szép számmal öltöttek jelmezt a nyugdíjasok.

Az Anyák napját megünnepeztük a Kiserdei Általános Iskola 4. osztályos tanulói műsorával. Nyár elején - szintén a hagyományoknak megfelelően - kerti-partit szerveztünk. Nyár végén sportnapot tartottunk, különféle játékos mozgásos, ügyességi feladatokkal. A feladatok összeállításakor figyelembe vettük az idősök különböző mozgási képességét, melyről nagyon pozitív visszajelzéseket kaptunk.

Ősz elején a kézügyesség és a kreativitás fejlesztése érdekében az intézményi dekorációt frissítve őszi faleveleket készítettünk színes papírokból.

Halottak napja előtt a Máltás kisbusszal néhány klubtagunkat, illetve házi gondozott ellátottat lehetőségünk volt elvinni az Óbudai Temetőbe. Nagyon hálásak voltak az idősök ezért a lehetőségért, hiszen olyanokat vittünk el, akik nehezen mozognak, illetve hozzátartozó hiányában másként nem lett volna lehetőségük eljutni elhunyt szerettük sírjához. Ennek az alkalomnak pozitívuma volt még, hogy az egyik házi gondozott ellátott - aki korábban klubtag volt - találkozni tudott néhány régi társával. Az elvesztett hozzátartozókra való emlékezés mellett örömmel elevenítették fel régi közös emlékeiket. Ebből a segítségből szeretnénk hagyományt teremteni az idősök számára, hogy biztosíthassuk, hogy évente legalább egyszer, Mindenszentek ünnepe környékén eljuthassanak a temetőbe.

Október 31-én halottak napjára emlékeztünk meg közösen. Karácsonyi ünnepélyünkön a Kiserdei Általános Iskola növendékei adtak elő betlehemes játékot.

Tovább folytatódott a **generációk közti szorosabb kooperáció** lehetősége azzal, hogy az egy épületben működő Családok Átmeneti Otthonának lakóival közös szabadidős programokat szervezzünk.

Az épülethez tartozó, közösen használt udvarra, illetve előtérre az év folyamán háromszor ültettünk közösen virágokat. Hasonló program volt a közös adventi koszorú kötés.

Esetleírás

A nyár folyamán, éppen az NRSZH ellenőrzésének napján keresett fel egy házaspár azzal a kéréssel, hogy az asszonyt vegyük fel a klubtagok sorába. Főként a férj beszélt hozzám, akinek elmondásából megtudtam, hogy felesége 12 évvel ezelőtt 58 éves korában agyvérzést kapott. A rehabilitációjáért mindent megtettek, de a mozgásán azért még most is látszik a

korábbi bénulás maradvány tünete. Kezei sem tudnak azóta erőt kifejteni, és a finom motorikus mozgás sem állt vissza. A legnagyobb probléma, hogy azóta afáziában szenved az asszony (beszéd-képtelenség, ill. nehézség), amely rendkívül fárasztó, kimerítő a közvetlen környezet számára. Teljesen előlről kellett megtanulnia, beszélni, írni. Afázia klubba is viszi a férj, ahol szakember segíti, de csak nagyon apró léptekben halad előre. A háziorvosa az egészségügyi javaslatra azt írta, hogy értelmi fogyatékos, ami korántsem fedí a valóságot.

Az első találkozásunkkor a legnagyobb figyelem mellett is komoly fejtörést jelentett az eléggé összefüggéstelen beszédből valamit is megérteni. A férj ezt „saláta nyelvnek” nevezi, és már nincs is türelme se meghallgatni, se odafigyelni. Nagyon át tudtam érezni a betegséggel járó nehézségét, ezért megbeszéltük, hogy megpróbáljuk, hogyan tudná a közösség elfogadni, mi pedig hasznosan foglalkozni vele úgy, hogy a többiekre jutó figyelem is megmaradjon, sőt, ha lehet, az egész közösség profitáljon ebből az új feladatból.

Heti egy-két alkalommal jön el a hölgy délelőttönként, amikor lehetőség van egyénileg foglalkozni vele. Az Ő kívánsága az, hogy a korábbi, női szerepéhez tartozó háztartási munkákat el tudja otthon végezni. Tevékenykedni kíván: vásárolni, főzni, varrni, mivel jelenleg az összes ilyen feladatot átvette a férje.

Első lépésként fejben kezdtünk el főzni. Alkalmanként gyakoroljuk az egyszerű ételek elkészítését. A hozzávalók és azok nevének gyakorlása, majd leírása. Az elkészítés menetének többszöri ismétlése és lejegyzése. A vásárlás és pénz használat újratanulása. Kisebb hozzávalónak a gyakorlatban történő elkészítése. Csipetkegyúrás, szaggatás, rántáskészítés stb.

Apróbb varrási feladatokkal is próbálkozunk, mint textília beszegése, gombvarrás.

Sajnálatosan a nehézkes mozgásából adódóan volt egy balesete, amikor néhány hétig nem tudott jönni, ez eléggé visszavetette a már elért eredményekhez képest. A közösségből csak néhány személy toleráns vele szemben, a többieknek nincs türelme vele beszélgetni, játszani. Nyilvánvalóvá vált, hogy ha az itt tartózkodása mindennapossá válna, az komoly nehézséget jelentene a csoport számára.

Önkéntesek:

Klubtagjaink közül hatan önkéntes munkával segítik az intézmény működését és a klubvezető munkáját. Hárman közülük a klubban teljesítenek szolgálatot, ketten az intézményben működő ruharaktárban, egy fő a szociális konyhán, és egy fő az egész intézményben, minden területen segít. Az időbeosztás megegyezés szerint történik.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Családok Átmeneti Otthona és Szociális Konyha Éves beszámoló 2014

Cím: 1039 Budapest, Kelta u. 5.

Telefon: 061/243-1298

e-mail: kelta@maltai.hu

I. Családok Átmeneti Otthona

1. Az intézmény bemutatása

A Családok Átmeneti Otthona az 1997. évi XXXI. tv. 51. § szerint gyermekjóléti alapellátást biztosít. Megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely a gyermekek és szüleik számára nyújt átmeneti gondozást.

Az otthon a feladatát

- a többször módosított 1997. évi XXXI. törvény valamint
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozásai alapján látja el.

Az intézmény biztosítja a szülők számára a gyerekekkel való együttlakást, segítséget nyújt nekik gyermekeik teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez.

Az átmenetileg vagy tartósan fedél nélkül maradt családokat támogatja annak érdekében, hogy továbbra is családi kötelékben maradva együtt élhessenek, további élethelyzetük kialakításához lehetőséget kapjanak. Ennek primer feltétele a család előtakarékosága. Az otthon – hozzájárulva a családegyesítéshez – támogatja továbbá azokat is, akik egy háztartásban családként még nem éltek együtt, vagy éltek már együtt, de hosszabb-rövidebb ideje külön kényszerültek élni.

A cél az, hogy a családok az intézményrendszeren kívül alkalmassá váljanak az önálló életvitelre, gyermekeik megfelelő ellátására, gondozására, nevelésére, családi kapcsolataik megtartására és rendezésére, saját értékeik felismerésére, fejlesztésére, társadalmi szinten elfogadott értékrend kialakítására, és mindezek révén a társadalomba való be- és visszailleszkedésre.

Az intézmény a szülő és a gyermek együttes lakhatását otthonyszerű elhelyezési formában biztosítja. Az egyes családok elhelyezésére külön lakószoba áll rendelkezésre, ezen kívül megtalálhatók az éjszakai és nappali tartózkodásra, a személyi tisztálkodásra, az étkezésre és a közösségi együttlétre szolgáló helyiségek.

2. Az otthonban folyó gondozási munka

Otthonunkban tíz család elhelyezésére van lehetőség, a működési engedély a Budapest XV. Erdőkerülő u. 14. fsz.1-el együtt 41 fő befogadását teszi lehetővé. A családok térítési díj fizetése ellenében lakhatnak az otthonban, a térítési díj szabályzatnak megfelelően.

A családok az intézményes rendszeren (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok, Anyaotthonok, Védőnői hálózat stb.) keresztül telefonon, vagy személyesen történő jelentkezés alapján kerülhetnek az alapellátásba, de egyre többen vannak azok, akik ismerőseiktől tudnak erről a lehetőségről. A jelentkezést személyes felvételi beszélgetés követi –előre egyeztetett időpontban – melyre minden jelentkező családot behívunk. A beszélgetés során tájékozódunk a felvételüket kérő szülők terveiről, céljairól, igyekszünk felmérni a család belső erőforrásait, és az intézményen kívüli külső erőforrásait. Szakmai team dönt arról, hogy a család felkerül-e a várólistára, ahonnan minden egyes kiköltözéskor egy újabb család kap lehetőséget a beköltözésre.

A felvételi beszélgetésen a jelentkezők részletes tájékoztatást kapnak az otthon működéséről, a házirendről és szabályokról, ezek ismeretében a szülők döntenek, hogy kéri-e a felvételüket, melyet mindkét szülő aláírásával erősít meg.

Az otthon területi meghatározás nélkül, az ország egész területéről fogadja a családokat.

Beköltözés feltételei:

- szülők részére érvényes tudószűrő igazolás (kivétel várandós, szoptatós anyák),
- a család minden tagja részére háziiorvosi, gyermekorvosi igazolás arról, hogy egészségesek, közösségbe mehetnek, nincs fertőző betegségük,

Beköltözéshez ajánljuk:

- névre szóló OTP-takarékbetétkönyv, minimum 10.000,- Ft-tal megnyitva, melybe a család az otthonban lakás ideje alatt az előtakarékoságát gyűjti.
- a család munkaképes felnőtt tagjainak (kivétel gyed, gyes) állandó munkahellyel, rendszeres jövedelemmel kell rendelkezniük, de legalább akarattal a munkát illetően.

Az egészségügyi igazolások megléte a beköltözés napján szükséges. Amennyiben a betétkönyv megnyitása akadályokba ütközik, illetve munkaviszonnyal nem rendelkezik, úgy azokat beköltözés után – a családgondozóval kötött megállapodás szerint – a lehető leghamarabb pótolni kell.

Az otthon alapszolgáltatásként biztosítja a lakhatást, ehhez a berendezett lakószobákat, a mellékhelyiségeket, és a közös helyiségeket, a közös helyiségek tisztántartásához szükséges felszereléseket és tisztítószereket. Lehetőség van a helyben nyújtott kulturális szolgáltatásokra: tv, DVD, internet használat, zenés, verses, kézműves és mozgásos gyermekfoglalkozások. A játszószoza, illetve a pancsoló medence, játszótér, szalonnasütővel ellátott kert is a lakók rendelkezésére áll.

A beköltözéskor elsődleges feladat a családtagok mindennapi szükségleteinek kielégítéséhez elengedhetetlen feltételek (kisbútor, konyhai felszerelés, ágynemű, tisztálkodó szerek, ruhanemű, élelmiszer, stb.) meglétének felmérése, valamint hiány esetén azok pótlása.

Az újonnan beköltözők életében az első egy-két hét általában a beilleszkedésre és a biztonság megteremtésére szolgál, ezt követően a család életében felmerülő problémák és feladatok megoldása mentén történik a családgondozás.

A család lakhatásának kereteit, feltételeit szabályozza a szülők és az intézményvezető között kötött megállapodás. A szülők és a családgondozó között 1 hónapra szóló kiegészítő megállapodás az aktuális célok megvalósításában segít. A megállapodás tartalmazza mindazokat a feladatokat, melyeket a szülők, a családgondozó, és a szakgondozó vállal a család előrelépése, illetve jövőjének rendezése érdekében. Tartalmazza az előtakarékoság havi összegét, amely a család bevételei és kiadásai figyelembevételével kerül megállapításra. Ezzel kívánjuk elősegíteni azt, hogy a család az intézményből való kilépéskor rendelkezzen akkora megtakarított összeggel, melyből képes egy albérleti kaució, esetleg egy pályázaton elnyert önkormányzati lakás egyösszegű bérleti díját fedezni.

A családgondozás során a legalapvetőbb feladatok a hivatali ügyintézés segítése (hiányzó személyi iratok pótlása), egészségügyi, szociális helyzet felmérése és a szükséges ellátás megszervezése (bölcsődei, óvodai, iskolai elhelyezés, kapcsolatfelvétel védőnővel, gyermekorvossal, fejlesztőpedagógussal, pszichológussal), munkaügyi helyzet rendezése (munkaképes szülők mielőbbi munkába állása). A családgondozó személyes segítségével biztosságot ad a családnak, azonban az egyéni esetkezelés mellett lakóinkat más szolgáltatásainkba is be szoktuk vonni. A problémák kezelése során az egyéni, a közösségi, és a csoportos szociális munka együttes alkalmazásával dolgozunk a családokkal, illetve további szakemberek bevonásával segítjük a családok fejlődését, problémáik kezelését (pl. pszichológus, jogász, fejlesztőpedagógus, családterapeuta, korrepetitor...stb.).

A 15/1998. NM rendelet 68. §-a által előírtak szerint a családok befogadásáról és kiköltözéséről írásban értesítjük a gyermekek állandó lakcíme szerint illetékes gyermekjóléti szolgálatot, mely a gyermekek életének hosszú távú nyomon követése érdekében elengedhetetlen.

A további gondozás folyamán a napi élethelyzetek során felmerülő, de korábban keletkezett problémák, konfliktusok megoldására van szükség. Ilyen esetekben kerül sor konfliktuskezelésre, segítő beszélgetésekre egyénnel, párokkal vagy családokkal.

Szintén feladat a csecsemő- és gyermekellátási, nevelési, gondozási, háztartási, életvezetési ismeretek átadása, készségek elsajátíttatása.

Időnként szükség van az alkoholbetegséggel, vagy más szenvedélybetegséggel küszködő lakóink megsegítésére, őket személyre szabottan irányítjuk tovább.

Az otthonban kéthetente keddenként szülőcsoportot tartunk. Mivel fontos számunkra lakóink békés együttélése, ezért itt kap helyet az esetleges konfliktusok tisztázása is.

Az Érdekképviselői Fórumot negyedévente tartjuk meg, melynek működését az Érdekképviselői Fórum Működési Szabályzata írja le. A fórum célja, hogy megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, eljár. A fórumon résztvevők létszáma a szabályzatban leírtak szerint valósul meg: az ellátásban részesülő családok közül legalább hat fő, további 5 fő az intézményvezető, családgondozók és a szakgondozó, valamint a fenntartó képviselője, azaz a fórum létszáma 11 fő. Az Érdekképviselői Fórum és a szülőcsoport eltérő időpontban kerül megrendezésre.

A családok gondozása minden esetben egyéni szükségletek alapján valósul meg, így a továbblépési lehetőségek is, amelyek általában a következők:

- Az együttműködő családok távolabbi céljaik eléréséhez további lehetőséget kaphatnak szerződésük meghosszabbításával, ill. az MMSZ Családok Átmeneti Otthonába (1142 Budapest, Szatmár u. 26.), való jelentkezéssel.
- Más intézménybe (anyaotthon, másik családok átmeneti otthona, gyermekotthon) való költözés.
- A család anyagilag megerősödve albérletbe költözik.
- A családi, rokon kapcsolatok rendezése után a család további lakhatására megoldás lehet az ismerősi körbe történő kiköltözés.
- A család az önkormányzat szociális alapú bérleményébe költözhet.

A gyermekvédelem rendszerében jelzéssel élünk, amennyiben a család intézményes keretek között a más intézménybe költözik. A családgondozás teljes időtartama alatt a családgondozó és szakgondozó közösen munkanaplót vezet, melybe a családdal és családtagokkal kapcsolatos minden lényeges esemény, információ feljegyzésre kerül. A család dokumentációi között megtalálhatók: beköltözéshez szükséges orvosi igazolások, adatlapok, megállapodások, állapotfelmérés, önéletrajzok, mélyinterjúk, hivatalos iratok másolatai, házirend, szobaleltár, szülői nyilatkozatok, az ügyintézés során keletkezett levelezés, a gyermekekre vonatkozó egyéni gondozási nevelési terv, családgondozási terv, valamint kiköltözéskor a helyzetértékelési lap, valamint az esetlezárás.

A családok kiköltözése után minden esetben megtörtént a lakószobák tisztasági festése, és szükség esetén a bútorok cseréje. Elengedhetetlen a lakószobák, és a közös helyiségek folyamatos karbantartása, a berendezések javítása.

A korábbi évhez hasonlóan az ÁNTSZ előírásnak megfelelően negyedévente megtörtént a ház teljes területén a rovarirtás.

A családgondozás során alkalmazott technikák és módszerek:

- egyéni esetkezelés
- csoportos szociális munka
- segítő beszélgetés
- krízisintervenció
- konfliktuskezelés, normaszabályok elfogadtatása
- ügyintézésben segítségnyújtás
- munkavállalást segítő szolgáltatások
- életvezetési és háztartási ismeretek átadása, pl: pénzbeosztás, adósságkezelési tanácsadás, főzés, stb.
- a szülői felelősség és a gyermeknevelés folyamata, családi kapcsolatok feltárása és azok fenntartása
- korrepetálás
- csecsemő-, és gyermekellátási ismeretek átadása
- zökkenőmentes kapcsolat biztosítása a gyermekorvosi és védőnői szolgálattal és egyéb társintézményekkel
- hétvégi és szünidei családi és gyermekprogramok szervezése (vidámpark, kirándulás, cirkusz, torna, kézműves foglalkozások), zenés foglalkozások, kirándulás...stb.)
- közösségfejlesztés
- ünnepek közös megtartása
- segítség a családi tradíciók, ünnepek, kapcsolatok megteremtésében és megőrzésében.

A mindennapi eseményekről az információátadás a munkatársak között szóban és az ügyeleti naplóban, írásban történik. Ezen kívül a gördülékeny együttműködést segítik elő a heti és havi team összejövetelek, melyeken minden munkatárs részt vesz.

A családok átmeneti otthona kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik, elsősorban az alábbi intézményekkel:

- egészségügyi intézmények (területi védőnő, gyermekorvos, felnőtt háziorvosok, szakorvosok, kórházak),
- önkormányzatok illetékes szervei (szociális, lakásgazdálkodási ügyosztályok, gyámhivatalok, gyermekjóléti szolgálatok, okmányirodák),
- területi gyermekvédelmi szakszolgálat, gyermekotthonok, utógondozói szolgálat,
- gyermekek és családok átmeneti otthonai, anyaothonok,
- oktatási, és oktatást segítő intézmények (bölcsődék, óvodák, iskolák, nevelési tanácsadók, tanulási képességeket vizsgáló szakértői bizottság)
- MMSz Közép-Magyarországi régióhoz tartozó intézmények

Az otthon lakói panasz esetén az intézmény ellátott jogi képviselőjéhez és gyermekjogi képviselőjéhez fordulhatnak jogorvoslatért, ezek elérhetősége az intézmény hirdetőtábláján olvasható.

3. A gondozotti kör felmérése

Az előző évekhez hasonlóan naponta érkeztek hozzánk férőhely iránti megkeresések. Mivel folyamatosan telt házzal működünk, így a megkereséskor felvételi beszélgetésre egyeztetünk időpontot. Gyakran előfordult azonban, hogy az előre megbeszélt időpontban a család nem jött el a beszélgetésre. 2014-ben 94 családdal folytattunk felvételi beszélgetést, ebből 21 családnak volt lehetősége beköltözni az otthonba.

Az év során további 12 család volt várólistán, de mire férőhelyet kaptak volna, más módon oldották meg lakhatásukat, így az otthonba beköltözni már nem szándékoztak. 2014. január 1-én 9 család (40 fő) lakott otthonunkban. 2014. december 31-én 9 család (39 fő) lakott az intézményben, illetve a külső férőhelyünkön 1 családnak adtunk otthont.

2014-ben 21 család költözött újként az otthonba, ebből 10 család lakott rokonoknál, ismerősnél, ahonnan elégtelen lakhatási körülmények miatt költözött be az otthonba. Közvetlenül másik családok átmeneti otthonából 6 család, anyaothontól családegyesítés miatt 2 család érkezett. Közterületről nem vettünk fel családot 2014-ben, viszont közvetlenül a kórházból 1 családot vettünk fel. Munkásszállóról és albérletből pedig 1-1 család tudott beköltözni.

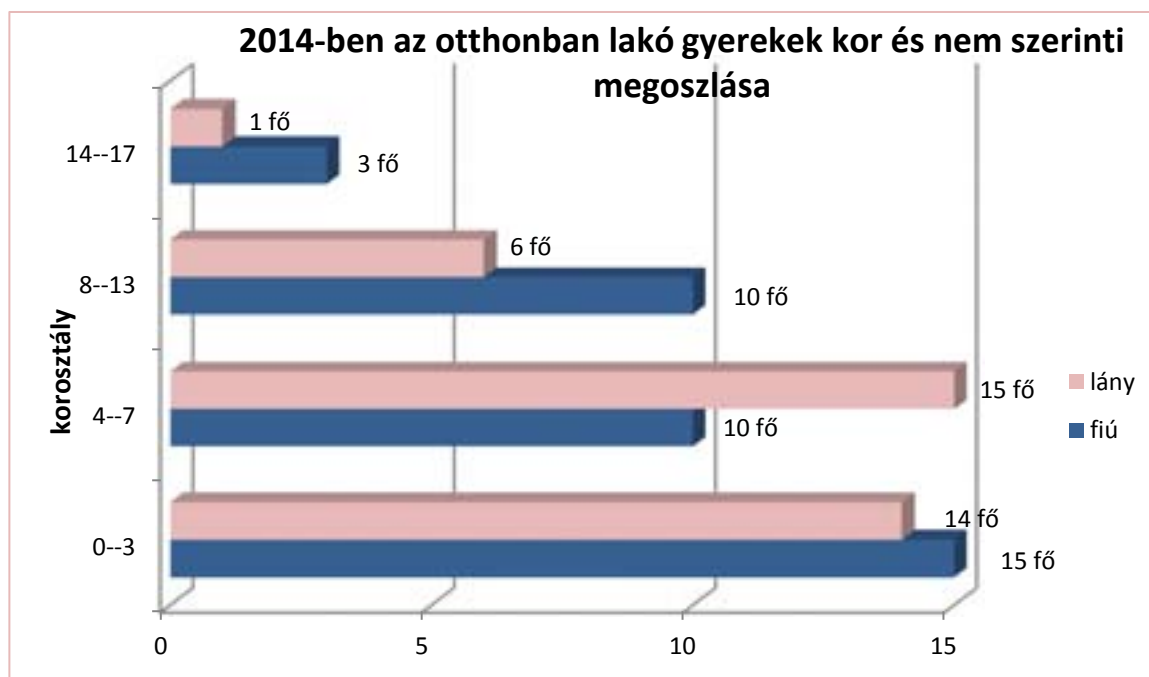

Tapasztalatunk, hogy az ellátásba bekerülő felnőttek gyakran hátrányos helyzetűek:

- alacsony iskolai végzettségűek
- munkanélküliek
- életvezetési problémákkal küszködnek
- roma származásúak
- volt állami gondozottak
- elvált szülők gyermekei, esetleg maguk is túl vannak egy vagy több váláson
- gyerekkori traumán estek át
- pszichés problémákkal küzdők
- szenvedélybetegség jelen volt a családban, vagy maguk is küzdenek valamilyen szenvedélybetegséggel
- büntetőeljárás alá vontak

Otthonunkban a szobák nagysága 1-4 gyermekes családok befogadását teszi lehetővé, 2014-ben három bentlakó családnak ide született meg az első, illetve a második gyermeke. Az év során összesen 74 gyermek számára nyújtottunk szolgáltatást.

Az alábbi táblázatból látható a családok gyermekszám szerinti megoszlása, valamint a gyermekek kor-és nem szerinti eloszlása.

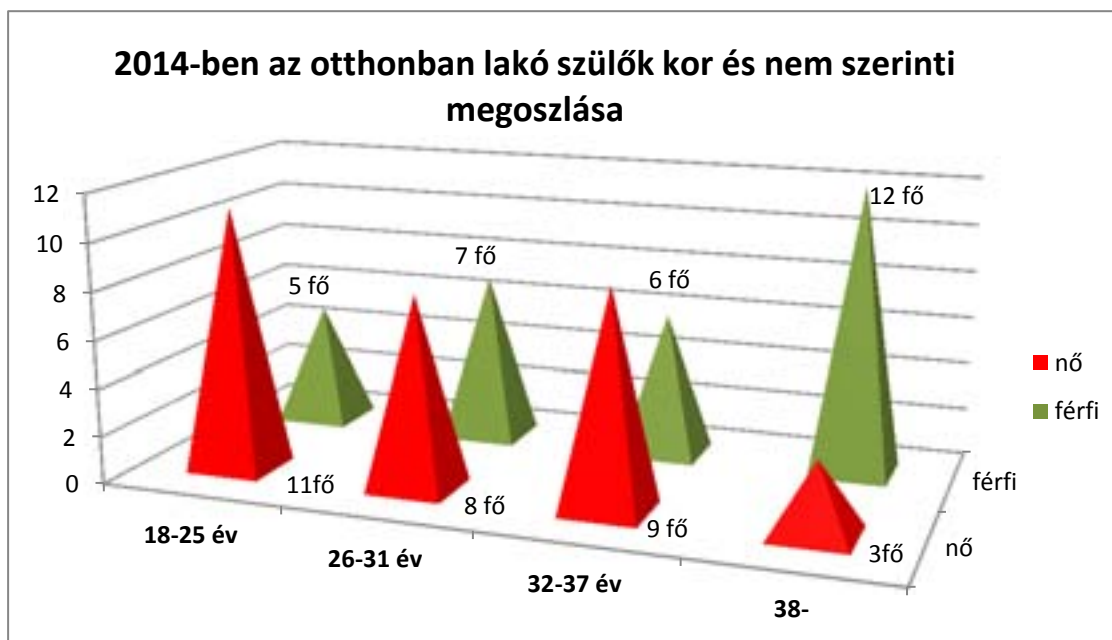

2014-ben az otthonban lakó gyermekek között mindenféle korosztály képviseltette magát, de a legnagyobb arányban a 0-3 évesek (29 fő), illetve a 4-7 évesek (25 fő) voltak. Ebben az életszakaszban közel megegyező volt a lányok és a fiúk aránya. A kisiskolások és a tinédzser korosztályban viszont a fiúk voltak többen.

2014-ben a családos otthonban élő családok, a gyermekek száma szerint:

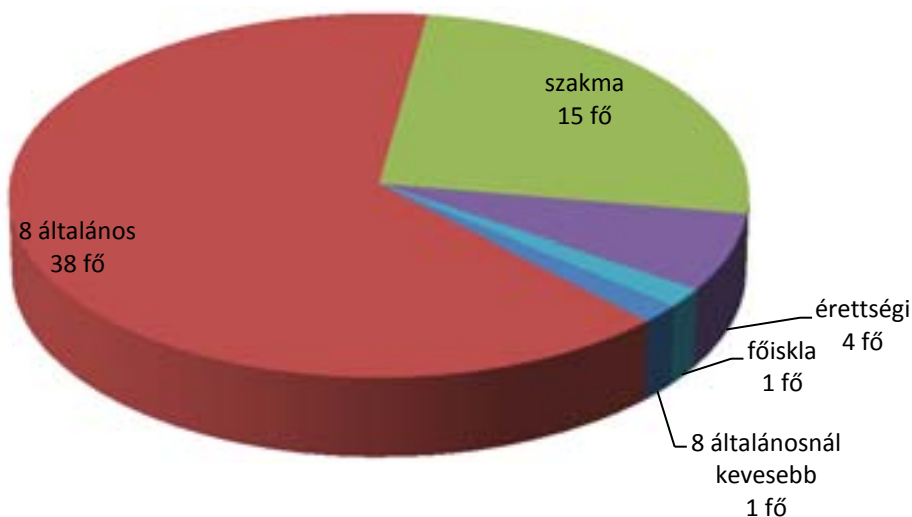
A gyermekek száma	A családok száma	gyerek összesen:
1 gyerekes	9	9
2 gyerekes	9	18
3 gyerekes	7	21
4 gyerekes	5	20
6 gyerekes	1	6
összesen:	31	74

2014-ben a korosztályok között nem volt lényegi különbség. A 18-25 éves korosztály emelkedett ki egy kicsit (16 fő), illetve a 38 éven felüli korosztályban a férfiak száma jelentősen magasabb, mint a nőké.

2014-ben az otthonban lakó szülők iskolai végzettség szerinti megoszlása

2014-ben a szülők iskolai végzettsége a korábbi évekhez hasonlóan alakult, jellemző az otthonban lakó szülőkre az alacsony iskolai végzettség. Idán 8 általános iskolánál kevesebb végzettséggel csak 1 fő rendelkezett. A szülők közül 38 fő mondhatja el magáról, hogy legmagasabb iskolai végzettsége az általános iskola 8. osztálya. Ezek közül többen is vannak olyanok, akik megkezdték középiskolai tanulmányaikat, de azt később különböző okok miatt félbehagyták. 15 fő rendelkezik valamilyen szakmával. Több esetben előfordult, hogy valaki nemcsak egy, hanem több szakmával is rendelkezik. Érettségi bizonyítvánnyal 4 fő, főiskolai diplomával pedig 1 fő rendelkezik. Még mindig jelentős az alacsony iskolai végzettség, de fokozatosan növekszik a magasabb végzettségűek aránya is, akik segítséget kérnek élethelyzetük megoldásában.

A gondozási folyamat részeként a szülők vállalják, hogy havonta előtakarékoságot gyűjtenek, melynek összegét a családgondozóval közösen határozzák meg a család létszámának, jövedelemének és kiadásainak függvényében. A lakók térítési díját 2014-ben a fenntartó – kérelemre – elengedte, ezért nem is fizették azt. Törekedniük kell az ellátottaknak azonban az önellátásra, szükség esetén a szülőknek számolniuk kell a gyógyszer, pelenka, vagy a gyermek oktatási-nevelési intézményébe szükséges pénzek (étkezési térítési díj, osztálypénz, tankönyvek) befizetésével. Nehezíti a családok spórolását, hogy a szülők gyakran élethelyzetük rendezését háttérbe szorítva fontosabbnak tartják a cigaretta, kávé vagy akár alkohol megvásárlását. Feladatunknak tekintjük, hogy a szülőket ösztönözzük a minél magasabb összegű előtakarékok gyűjtésére, annak érdekében, hogy később intézményen kívül önállósulni tudjanak.

2014- ben az otthonból kiköltözött családok az otthonban töltött idő és a megtakarítás függvényében

Az otthonban eltöltött idő	Megtakarítás összege						
	0 Ft	49 ezer Ft alatt	50-99 ezer Ft	100-149 ezer Ft	150-199 ezer Ft	200-249 ezer Ft	250 ezer Ft- tól
Kevesebb, mint 1 hónap							
1 hó							
2 hó		1					
3 hó				1			
4 hó		3					
5 hó							
6 hó							
7 hó							
8 hó		1					
9 hó							
10 hó		2					
11 hó							
12 hó							
13 hó							
14 hó							
15 hó							
16 hó							
17 hó				1			
18 hó							

Az előző évekhez hasonlóan ebben az évben is több olyan család lakott az otthonba, akik a beköltözés előtt banki vagy egyéb tartozást halmoztak fel, a családgondozás során minden esetben ösztönöztük a családokat tartozásuk visszafizetésére, természetesen ezt figyelembe vesszük a család előtakarékoskodásánál.

2014-ben elköltözött családok kiköltözés utáni állapota

	családok száma	aránya (%)
Együtt	16	76
Külön	5	24
Összesen	21	100

A családgondozás során fontos célunk, hogy a családok ne essenek szét, közösen megerősödve tudjanak önálló életet élni kiköltözésükkor. Idén sajnos több esetben is úgy döntöttek a párok, hogy külön folytatják az életüket. Ezekben az esetekben a szülők a rokonaikra tudnak támaszkodni, illetve azok hiányában az édesanyáknak és a gyerekeknek anyaoththoni elhelyezés lehetséges. 2014-ben 2 anyuka ment a gyerekekkel anyaoththonba, a többiek, illetve az apukák a rokonok segítségével tudták megoldani a későbbi lakhatásukat.

2014-ben a kiköltözött családok elköltözési helye szerint

2014-ben a kiköltözött családok többsége (64%) másik családos otthonba, illetve anyaoththonba ment. Rokonokhoz, ismerőshöz (27%) költözött. 1 család albérletbe ment, illetve 1 családnak sikerült önkormnyzati lakást nyernie.

4. Intézményi események bemutatása

Mindennapi munkánk során fontos számunkra, hogy az otthonban lakó gyermekek mindennapjait változatossá, élménydússá tegyük. A munkatársak vezetésével, valamint az önkéntesek közreműködésével kézműves, mozgásos és zenés foglalkozást tartunk a gyermekek és szüleik részére, melyek gyakran az évszakhoz, ünnepekhez igazodnak. A legtöbb program elsősorban a gyermekeknek szól, de azokba a szülőket is igyekszünk bevonni, hogy megtanulják, hogyan kell gyermekeikkel foglalkozni, és megtapasztalhassák a közös foglalkozások örömét.

Ösztönöztük a családokat arra, hogy minél több olyan családi programon is részt vegyenek, melyeket nem itt az otthonban tartottunk, hanem a városban ingyenesen vagy olcsón elérhetők számukra. Ezeket a lehetőségeket a faliújságra heti rendszerességgel kifüggesztjük. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Játszótérprogramja is bőségesen nyújt lehetőséget az otthon lakói számára, elérhető távolságban.

Éves programok:

- Február 14-én farsangi mulatságot tartottunk, jelmezes felvonulással, evéssel-ivással, vetélkedővel és tánccal.

- Húsvétra tojásfestéssel, kézműves foglalkozással, játékkal készültünk a gyerekekkel
- Április 21-én a családok közös húsvéti reggelin vettek részt, majd a gyerekekkel közösen megkerestük az elrejtett sok-sok ajándékot, édességet.
- Április 22-én az intézmény ellátottjaival közösen húsvéti szentmisén vettünk részt.
- Május 7-én a gyerekek anyák napi műsorral köszöntötték fel az édesanyákat.
- Május 21-én gyermeknapot tartottunk. A szép idő lehetőséget adott arra, hogy az intézmény udvarán felállítsuk az ugrálóvárat, melyet örömmel vettek birtokba a gyerekek. Emellett rendeztünk sorsversenyt, játékos vetélkedőket a gyermekek számára, melyen nagy örömmel vettek részt.

- Június 19-án a Szatmár utcai Családos Otthonnal és az Esztergomi Családos Otthonnal közösen eltöltöttünk egy napot az állatkertben.
- Július 7-én a családokkal és az idősekkel közösen virágot ültettünk, kertészkedtünk.

- Július 17-én a családokkal eltöltöttünk egy napot a Római Strandfürdőn.
- Augusztus 10 és 15 között 4 bentlakó gyermekünk vett részt Balatonszemesen a Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthona által szervezett nyári táborban
- Augusztus 19-én a Római Kalandparkban töltöttünk egy felejthetetlen napot, melyen kicsik és nagyok a fák közé kifeszített kötélpályákon bizonyíthatták bátorságukat, ügyességüket.

- Szeptember 30-án egy közös kerti bográcsozást szerveztünk a lakóinknak. Mindenki kivette a részét a délután sikeréből, ki a tűzrakással, ki a krumpli-pucolással, ki a főzéssel, ki az étel szétosztásával.

- Október 3-án a családokkal és az idősekkel közösen virágot ültettünk, kertészkedtünk

- November 25-én a családokkal és az idősklub ellátottjaival közösen kötöttünk adventi koszorút, illetve karácsonyi díszeket készítettünk
- December 3-án este ellátogatott hozzánk a Mikulás, akit közös énekkel, játékkal vártunk.

- Karácsonyra a gyermekekkel közös karácsonyfa díszítéssel, ajtódísz készítéssel, kézműves foglalkozással készültünk.
- December 16-tól intézményünk dolgozói és önkéntesei a MOM Park bevásárlóközpontban lévő Interspar-ban gyűjtöttek tartós élelmiszert a rászorulóknak.
- December 18-tól karácsonyi csomagot osztottunk az intézmény ellátottjai számára.
- December 18-án lakóink, dolgozóink és önkénteseink karácsonyi szentmisén vettek részt a játszószobában.
- December 19-én a családokkal közös karácsonyi ünnepi vacsorával, közös énekléssel és a gyermekek megajándékozásával ünnepeltük a karácsonyt.

- December 22-én mézeskalácsot sütöttünk a családokkal, a tészta összegyúrásától a szaggatáson és a díszítésein át mindent közösen végeztünk a gyerekekkel
- December 31-én közös virsli főzéssel és koccintással köszöntöttük az új évet.

Állandó programok:

- Csoportos szociális munka keretében készségfejlesztő, személyiségfejlesztő, szocializáló, értékátadó, mintanyújtó, közösségfejlesztő munkát végzünk a csoportmunka eszközeivel.
 - Meseterápiás csoport: Az iskolás gyermekek számára havi rendszerességgel megtartott csoportfoglalkozások célja, hogy a gyerekek a mese és a játék segítségével megtanulják oldani, kezelni a bennük felgyülemelő feszültségeket, az életkori és élethelyzeti sajátosságokból adódó problémákkal megküzdni, azokat megoldani. A csoportvezető egy önkéntes meseterapeuta, aki egyéb technikákkal is fejleszti a gyermekek problémamegoldó képességét, kreativitását, szociális készségeit, koncentrációját.
 - Kézműves klub: Élménypedagógiai közösségfejlesztő foglalkozás gyerekeknek, mely során fejlődik kreativitásuk, finommotorikájuk és fantáziájuk, megtapasztalhatják az alkotás örömét, és készségfejlesztő hatásait.

- Szülőcsoport: Korrekciós, önismeret fejlesztő csoport, mely során a szülői kompetencia fejlesztése, életvezetési ismeretek átadása, családi minták feltárása, valamint az egészséges családi funkciók beindítása áll a csoportmunka fókuszában.

- A 2013-ban elindult TANDEM- Fejlesztési Alap Program keretében idén is folytatódott az alkotó csoport és a ringató
- Közösségi szociális munka keretében:
 - Lakóinkat bevonjuk a békásmegyeri lakóközösség életébe, közösségi (pl. játszótéri, iskolai, gyülekezeti) programokon keresztül.
- Fejlesztőpedagógus heti egyszer egyéni fejlesztő foglalkozást tart a kisiskolás és az iskola előkészítő gyermekek számára, így segítve a gyermekek felzárkóztatását és reintegrálását.
- Az év jeles napjait közösen ünnepeljük meg a családokkal, kialakítva bennük az igényt a meghitt, bensőséges ünnepek megtartására, valamint a hétköznapi nehézségekből való kiszakadásra.
- A családi ünnepek megtartására ösztönözzük a lakóinkat, ezért a gyermekeket ajándékkal lepjük meg születésnapjuk alkalmából, valamint a kórházból hazatérő újszülött gyermeket és édesanyját is megajándékozunk.

Szakmai programok, továbbképzése, események

A korábbi évekhez hasonlóan fogadtuk az otthonba érkező látogatókat, mindazokat, akik tanulmányaik vagy más okból kifolyólag szeretnék volna jobban megismerni intézményünk működését, és az itt folyó munkát. Több közép- vagy felsőoktatásban tanuló gyakornoknak is terephelyként szolgáltunk.

Hetente tartunk team gyűlést az intézmény családgondozóival, gyerekgondozóval, havonta egyszer pedig nagy teamünk van az összes gondozóval, szakgondozóval, családgondozóval. Rendszeresen tartunk team gyűlést a Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthonának dolgozóival.

Szakmai programok:

- Január 21-én ellátogattunk Ócsára, a szociális lakóparkba
- Március 19-én rendeztünk az intézményben a TANDEM- Fejlesztési Alap Program keretében egy szociális fórumot, melyen részt vett a kerületi átmeneti gondozást nyújtó intézmények képviselői, a gyermekjóléti szolgálat intézményünkkel kapcsolatban álló családgondozója és a Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthona szakmai vezetője. A szociális fórum végén az alkotócsoporton elkészült munkákból egy kiállítást rendeztünk, melyet Morva Emília nyitott meg.

Közösségi programok:

- Minden hónapban közös ünnepség keretében köszöntjük fel az intézmény dolgozóit és önkénteseit névnapjuk alkalmából
- Június 6-án közös grillezésre, teamre gyűltek össze az intézmény dolgozói és önkéntesei

- Október 18-án csapatépítő programra gyűltek össze az intézmény dolgozói és önkéntesei.
- Karácsonykor és húsvétkor az intézmény dolgozóival, önkénteseivel és ellátottjaival közös szentmisén vettünk részt.
- December 19-én közös ünnepséggel készültünk a karácsonyra a dolgozókkal és az önkéntesekkel közösen.

5. Önkénteseinkről

Intézményünknek sokat jelent az önkéntesek segítsége, áldozatos munkája, amelyet nap mint nap tapasztalunk. Fontosnak tartjuk, hogy ne csak szociális szakemberekkel dolgozzunk együtt, hanem teret adjunk azoknak az embereknek, akik szeretnének társadalmilag hasznos munkát végezni, és megismerni egy olyan réteget, akikkel a hétköznapi életben nem ápolnak kapcsolatot.

A békásmegyéri intézményünkben évek óta több önkéntes tevékenykedik. Segítenek a konyhán, az idősklubban, a családok otthonban.

A ruharaktár rendezése, a hetenkénti ruhaosztás évek óta teljes mértékben két önkéntesünk érdeme. Az étkezési térítési díj szedését szintén egy önkéntesünk látja el, nagy precízitással.

Az év során két gimnáziummal, az óbudai Gimnáziummal, és a szentendrei Ferences Gimnáziummal alakítottunk ki együttműködést, melynek keretében 8-10 gimnazista korrepetálta a gyermekeket, és szervezett nekik szabadidős programokat az intézményben.

A Máltai Szeretetszolgálat Nemzetközi Önkéntes Program keretein belül idén Németországból és Spanyolországból érkezett önkéntes lányok is segítségünkre voltak az év során.

Idén is a decemberi „Adni öröm” adománygyűjtő programban rengeteg önkéntes volt a segítségünkre, hozzájárulva, hogy minél több tartós élelmiszert tudjunk gyűjteni a rászorulóknak.

6. Pályázatok

Idén zárult le a TÁMOP-5.3.3-11/1-2011-0005 „**Visszamegyek valahogy a kályhához**” pályázat, mely a hajléktalan emberek társadalmi integrációját segíti elő. Intézményünkben családgondozó, gyermekfelügyelő, és külső szakemberek munkájával segítettünk és támogattuk a családokat. Az egyéni igények mentén haladó szoros gondozással, fejlesztéssel, segítő beszélgetéssel segítünk, valamint személyiségfejlesztő csoportokkal és tréningekkel, munkaerő-piaci reintegrációval, képzéssel, étkezési és utazási támogatással, közösségfejlesztéssel támogatjuk a családokat.

A pályázatba 3 szülőpárt vontunk be, két család az otthonban lakott, egy család számára a külső albérletbeli lakhatást támogattuk. Mivel a család korábban még nem lakott önállóan, ezért nagy előrelépést jelentett az életükben. A kezdeti nehézségek ellenére sikeresen helyt tudnak állni az önálló életben.

Képzésben 3 kliensünk vett részt. Ketten élelmiszer- és vegyi áru eladói képesítést szereztek, mindketten el tudtak helyezkedni újonnan szerzett szakmájukban. Egy fő kéz- és lábápoló, műkörmös végzettséget szerzett, aki kiköltözéséig az intézményben lakó anyukák és az épületben működő idősklub ellátottjai körében kamatoztatta a frissen megszerzett tudását.

Az intézményünkben a szociális munkásokkal történő konzultáción túl biztosítottunk a klienseink számára egy csoportfoglalkozást, a Szülők iskoláját, illetve gyermekfelügyeletet is vállaltunk arra az esetre, ha az ügyfeleknek a projekt keretében elfoglaltságaik voltak, vagy hivatalos ügyet intéztek.

A Szülők iskolájának tapasztalatai: a kliensek a mindennapi életet érintő témakörökben átfogó ismeretekkel gazdagodtak, hasznos tapasztalatokat osztottak meg egymással, az összejövételek hatására javult a viszonyuk lakótársaikkal, javult az önkifejező képességük, a családon belüli kapcsolatok erősödtek, mélyültek. A csoportfoglalkozásokat tartó szakemberek visszajelzései arról számoltak be, hogy az ügyfelek nyitottak az új információkra, motiváltak arra, hogy változást hozzanak az életükbe. A gyermekfelügyelet alkalmával lehetőség adódott a gyermekek egyéni fejlesztésére, illetve a kortárs csoportba való beilleszkedés elősegítésére.

Tandem Fejlesztési Alap- Pályázatról

2014-ben zárult le a Fejlesztés a művészet erejével című pályázat is. A 2013-ban indult alkotó és ringató csoportfoglalkozásokból 10-10 alkalmat rendeztünk 2014-ben.

Mindkét foglalkozássorozatról elmondhatjuk, hogy a gyermekek nagyon élvezték, várták a következő alkalmat.

A pályázat keretében a szülők munkaerő piaci tréningen vettek részt.

Ugyanebből a forrásból az intézmény tetőszerkezetén is végeztek felújítási munkálatokat.

A pályázat lezárta után a támogatási pénzből vásárolt korongozógépet és ritmushangszereket a későbbiekben is tudjuk használni a csoportfoglalkozások keretében.

7. Esetleírás

B. Gyula feleségével és 4 éves kislányukkal 2013. augusztusában költöztek be az Otthonba, mert elvesztették albérletüket és hirtelen nem tudtak másikba költözni. Kislányuk, Johanna, autista, 2013 szeptemberében kezdte a speciális óvodát. Beköltözésükkor nem nagyon beszélt, sikítózással és heves gesztusokkal fejezte ki akarátát, és mindez óriási mozgásigénnyel párosult.

Gyula folyamatos munkaviszonnyal rendelkezett, bár gyakran cserélgette munkahelyeit. Nem sokkal beköltözésük után kiderült, hogy neki is van pszichiátriai problémája- autisztikus tüneteket mutat-, amire nyugtatót kell szednie. Magának való ember, aki nehezen találta a hangot másokkal, olykor a gondozók kéréseit is félreértette, személyes sértésnek vette azokat. Segítő beszélgetésekkel sikerült megnyugtatni, de lakhatásuk alatt mindvégig labilis személyiség volt. Kislányát és feleségét azonban nagyon szerette, ragaszkodott hozzájuk.

Mária GYES-en volt, Johanna sokat betegeskedett, így az esetleges munkavállalás hiú ábránd maradt. Azonban abban az időben, amikor lánya egészséges volt, és tudta vinni óvodába, időt és energiát nem spórolva felkutatott minden lehetőséget, hogy lakhatáshoz jussanak. A III.

kerületi Önkormányzatnál felkereste, akit csak lehetett, kérvényt írt, ajánlóleveleket szerzett. Nem hagyta magát céljától eltéríteni, kitartóan kereste őket. Eltökéltsége meghozta gyümölcsét, kaptak egy önkormányzati lakást, azonban erre több hónapot várniuk kellett, mert a panelprogram keretében felújították a házat, és a belső munkálatoknak csak azután kezdtek neki. Közben a megtakarított pénzüket –amit Mária folyószámláján tartottak- zárolta a Diákhitel Központ Zrt., mivel Mária nem fizette a részleteket. Nem volt mit tenni, beleegyeztek egy részletfizetésbe.

Mária Sárospatakra járt lelkipásztorképzésre, akkor hagyta félbe főiskolai tanulmányait, mikor Gyulával összeházasodtak. Már csak egy éve van hátra, tervei között szerepelt, hogy befejezi, azonban ez 2014-ben nem valósult meg. Mind Johanna betegsége, mind a férje különbsége olykor próbára tette az idegeit, olyankor hangosan pörölt velük, és ezzel elszállt a mérge.

Johanna az óvodának és az Otthonban lévő mozgalmas életnek, gyerekközösségnek köszönhetően nagyon sokat fejlődött. Beindult beszédfejlődése, elköltözésükkor már magától megnevezett tárgyakat. Kirakózott, gyöngyöt fűzött, rajzolt.

A szülők - főleg Gyula - nehezen viselték már az utolsó heteket, a költözésük dátuma egészen a végsőig bizonytalan volt (ablakcserétől és a felújítást végző brigád munkamennyiségétől függött minden). A berendezési tárgyak beszerzésében segítettünk nekik, a Tahi úti raktárból hozattunk számukra bútort.

Bár a család életében csak átmenetileg voltunk jelen, de megerősítettük őket abban, hogy kitartsanak egymás mellett. Gyula bizalmát nem volt egyszerű elnyerni, de azt hiszem, a megértő, ám pontos fogalmazás és elvárások segítettek ebben. Máriával könnyebb volt, hiszen egy nyitott személyiség, sokszor úgy éreztem, jól esik neki, hogy elmondhatja valakinek, ami nyomja a lelkét. Bármennyire is vidám az alaptermészete, többször megviselte lelkileg Johanna, vagy éppen Gyula viselkedése miatt.

Johanna szempontjából pedig a lehető legjobbkor laktak nálunk, hiszen ekkor futott a TANDEM pályázat keretén belül az Alkotó és a Ringató csoport, amiken nagyon szívesen vett részt ő is.

2014 májusában költöztek ki az otthonunkból az önkormányzati lakásba, amelynek hosszú távú fenntartásához elengedhetetlen lesz Mária munkába állása is.

II. Szociális Konyha

1. Az intézmény bemutatása

Szociális Konyhánkon minden hétköznapi helyben készül az ebéd, melyet a helyszínen osztunk ki a 200 fő szociálisan rászoruló ebédelősünknek.

A konyhán a HACCP rendszer működtetése biztosított. Az étrend összeállításánál törekszünk a változatosságra, az ételek elkészítésénél pedig arra, hogy az ebéd ízletes legyen. Az étkeztetés során a jogszabály által előírt élelmiszer-nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmának értékeit biztosítjuk. A heti menü a hirdetőtáblán olvasható.

Az étel alapanyagát részben beszállító partnereink szállítják intézményünkbe a konyhai működtetési rendszer szabályai szerint.

Az étel elkészítésénél rendszeresen felhasználtuk a máltai központi raktárból kapott élelmiszereket is, ami csökkentette a főzésre fordítandó kiadásokat. Ünnepe napokra konzervet, a nyári szünetre és karácsonyra tartós élelmiszer csomagot biztosítottunk.

Az étkeztetés a jogosultak szükségleteinek megfelelően 2 formában történik:

- az ebéd helyben fogyasztása,
- az étel elvitelre.

Az étel helyben fogyasztása esetén biztosítottak az evőeszközök, étkezéslecek, a kézmosási lehetőség, nemenként elkülönített, akadálymentes illemhely, valamint a tágas ebédlő, ahol kulturált körülmények között fogyaszthatják el az ebédet.

A legtöbb étkeztetésben részesülő saját ételhordóban hazaviszi az ebédet. Az étel kiosztása 11³⁰ és 13⁰⁰ óra között történik, regisztrációs lista alapján.

2. Jogsabályi háttér

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és szociális ellátásokról 62. §
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről 20-24. §.
- Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának 13/2005. (III.3.) rendelete

A konyha működési engedélyét 2005. március 16-tól határozatlan időre, 150 főre adta meg Budapest Hegyvidék XII. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Népjóléti Irodája. A 2010-es év során kezdeményeztük az adagszám növelését a szakigazgatási szervnél, aminek eredményeképpen napi 200 adag ebédre módosult a konyha kapacitása.

3. Gondozotti kör, bekerülés feltétele, térítési díj

A szociális konyha szolgáltatását a helyi önkormányzattal történő együttműködés alapján elsősorban III. kerületi Békásmegyeren lakók vehetik igénybe.

Szolgáltatásunkat igénybevevők szociálisan rászoruló emberek:

- kisnyugdíjasok, idősek,
- rossz egészségi állapotban lévők,
- mentális problémákkal küzdők,
- krízisben lévő gyermekes családok, gyermekeit egyedül nevelő szülő, sokgyermekesek, munkanélküli szülők

Bekerülés feltétele:

- az intézményvezető döntése alapján.

Étkezés igénylés esetén írásbeli kérelem kitöltése szükséges, Azon személyek jogosultak az ingyen ebédre, akik szociálisan rászorultak. A várólistán lévők értesítést kapnak a bekerülés időpontjáról.

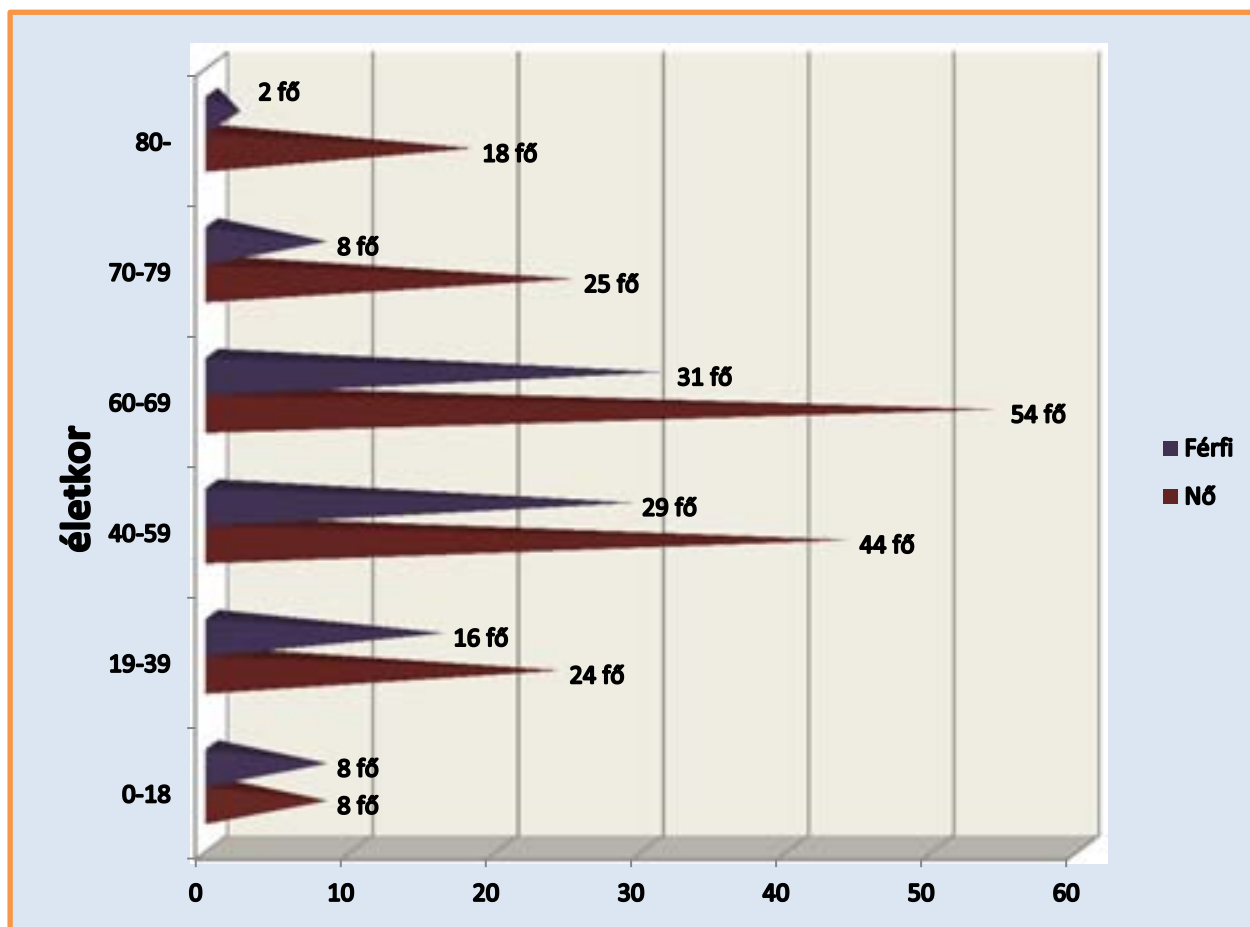
Térítési díj:

Az ebédért személyi térítési díjat kell fizetni. Mivel az alacsony jövedelmű emberek számára nyújtjuk a szolgáltatást, így a személyi térítési díj összege is jövedelemtől függ, akár 0 forint is lehet.

Általános szabályunk szerint ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem 40.000 Ft alatti, akkor 110 Ft a fizetendő térítési díj, afölött pedig 150 Ft adagonként. A térítési díj befizetésére egy hónapban két alkalom áll rendelkezésre, a díjat egy önkéntesünk szedi. A fenntartó döntése alapján a fizetendő díj mértéke csökkenthető, vagy elengedhető.

Statisztikai adatok:

Az étkezésben részesülők kor és nem szerinti aránya az elmúlt évekhez hasonlóan alakult, az ellátottak között minden korosztály képviselteti magát. Ebben az évben a 60 éven felüliek voltak a legtöbben, illetve minden korosztályban nagy arányban vannak jelen a nők.

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is az alacsony jövedelműeket céloztuk meg.

Semmilyen jövedelemmel nem rendelkezik 73 fő, minimális jövedelemmel 99 fő, illetve 40 ezer Ft feletti jövedelemmel 68 fő rendelkezik.

4. Személy- és munkaügyi adatok

A konyhai munkát jelenleg 1 szakács heti negyven órában szakmunkásképző szakács végzettséggel, 1 konyhai kisegítő heti 40 órában, és 1 konyhai kisegítő heti 30 órában látja el.

A korábbi évhez hasonlóan 1 fő önkéntes heti 30 órában segítséget nyújt a konyhán aktuálisan felmerülő feladatok megoldásában (konyhai kisegítő munkák, tálalás, mosás, vasalás, varrás). 1 fő önkéntes heti 3 alkalommal segít a konyhán.

A szociális segítő feladatát az intézményvezető látja el.

5. Kakaó kaláccsal program

Intézményünkben tanítási időszakban reggelit biztosítunk az általános iskolás gyermekeknek, akik a békásmegyeri lakótelepen laknak és szegények.

Programunk erőforrásai korlátozottak, ezért 20 iskolás gyermek tudja azt igénybe venni.

Célul tűztük ki, hogy az éhség legyőzésén át utat nyissunk a tanulásnak, hiszen a gyermek - véleményünk szerint - vagy a táblára figyel, vagy a korgó gyomrára.

Programunk sikeresen működik már évek óta, szeptember első tanítási napjától egészen a tanítás befejeztéig. Minden tanítási nap friss, finom reggeli várta a rászoruló iskolás gyermekeket. Kakaó gőzölgött és fonott kalács is került az asztalra. Persze nem minden nap ez volt a menü. Vajas-mézes kenyeret is kaptak a gyerekek, de szalámis zsömle, sonka és egyéb finomságok is kerültek az éhes gyomrokba. Többen kisüveget hoztak, és az abba töltött kakaóból még az iskolában is szürcsöltek egyet-egyet, beosztva azt. Fontosnak éreztük mindnyájan, akik a programban részt vettek, de minket is meglepett az a nagyon pozitív visszajelzés, amit kaptunk.

Kiket érint a program?

A „Kakaó kaláccsal” programunk a békásmegyeri lakótelepen - úgy érezzük - megmozgatta a helyi közösséget. Az általános iskolán keresztül az intézmény működése jobban illeszkedik a helyi közösséghez, befolyásolja azt. A közösségben élők problémáira reagálva láthatóvá válnak a szegény gyerekek és összefogás alakul ki a megsegítésükre. Ezt az is igazolja, hogy a program megvalósításához nem kapcsolódott és jelenleg sem kapcsolódik egyetlen állami forint sem, mint forrás, hanem egyik tanévben egy magánszemély adománya, majd a következő tanévben egy cég adakozása tette lehetővé a program megvalósítását.

6. Esetleírás - Kilakoltatás után a szociális konyhán

Piroska hatvan év körüli, halk szavú, az élet nehézségeit derűvel szemlélő ember, aki már járt korábban is intézményünkben, mikor lányát jött meglátogatni, aki két gyermekével a családok átmeneti otthonában lakott. Piroska korábban is támogatta három lányát, ha kellett magához vette egyiket, vagy másikat, minden pénzét rájuk költötte. A támogatás mellett nem tudta kifizetni lakáshitelét, a bank megszerezte az ingatlan felett a tulajdonjogot. A kilakoltatás után segítségünkkel Piroska egy női átmeneti szállásra költözött, mi pedig naponta meleg ételt adunk neki. A krízis után a csendes hétköznapiokról mesél. –Hatan vagyunk a szobában, jó a társaság, jókat nevetünk. Reggel kell kijönni a szállóról, ebéd után megyek az unokámra vigyázni.

Piroska szavaiból kiderül, hogy abban a lakásban vigyáz a gyermekre, ahonnan őt korábban kilakoltatták. Valószínű, hogy nem hagynak a gyermeknek ennivalót a szülei, mert a szociális konyhán kapott ebédet adja oda unokájának. – Ő nagyon szereti a húst – mondja. Minden nap jön, de hogy az egy adag ételéből mennyit eszik, nem tudjuk. Valószínűleg keveset. Ezzel együtt is mintha megnyugodtak volna arcának vonásai, néhány ránc az utóbbi időben kisimultabb lenne. Egész életében így élt, hogy az utolsó falatját is odaadta a családjának. Valószínű, hogy Piroskát mi már nem fogjuk megváltoztatni. Ebben az új

élethelyzetében a mindennapokban fontos helyet foglalunk el. Számára a biztonságot mi is jelentjük, de ezzel nem lehetünk elégedettek. Szeretnénk elérni, hogy naponta tényleg egyen meg egy ebédet, ezért felemeltük két adagra napi adagszámát. Megígérte, hogy az egyiket ő eszi meg.

III. Ruhaadományok gyűjtése - osztása

Idén is nagymennyiségű ruhaadományt válogatott szét és osztott ki a ruharaktárban dolgozó két önkéntesünk.

Adományokat a nap bármely szakában tudunk fogadni, melyet évszakoknak megfelelően csoportosítunk, ruha-fajtánként szétválogatunk. A ruhákat a környékbeli lakosoktól kapjuk, akik a számunkra már feleslegessé vált adományokkal szeretnék támogatni a Máltai Szeretetszolgálat ellátottjait.

Hétfői napokon osztjuk a rászorulóknak részére a ruhaneműt, délelőtt 9 és 12 óra között. A minket megkeresők között a hajlék nélküli emberek és a többgyermekes családok is megtalálhatók. Van, aki csak egy kabátért jön be, de van, akinek teljes öltözet ruhát adunk, szükség szerint.

Szolgáltatásunkat igénybe veszik a szociális konyhán ebédelők a Családok Átmeneti Otthonában élő családok, az idősklub ellátottjai, valamint bárki, akinek ruhára van szüksége. Gyakran előfordul, hogy az Óbudai Családi Tanácsadó továbbítja a rászorulókat intézményünkbe ruháért.

Az év során több mint 500 rászorulót támogattunk ruhaadománnyal.

Intézményünkhöz nem csak ruhaadományok érkeznek. Kapunk ágyneműket, lakás textíliákat, babakocsikat és egyéb gyermekgondozáshoz szükséges felszereléseket, gyermekjátékokat, könyveket, iskolatáskákat, konyhai felszereléseket, edényeket. Ezek nagy része a Családok Átmeneti Otthonában élők helyzetét könnyíti meg, de szükség esetén jut a ruhaosztáson résztvevőknek is.

Segítjük a Nagycsaládosok XV. kerületi Csoportját is, akiknek további ruhaosztásra az elmúlt évben több mint négyszáz zsák ruhát juttattunk.

Heti egyszeri ruhaosztásunkat kiegészíti a kéthetenkénti rendszerességgel tartott "Turi". A turkálót minden ellátottunk igénybe veheti. Szabadon lehet a kirakott ruhák között válogatni, kedvük szerint vihetnek belőle. Mind az idősklub, mind az ebédre várók és a bent lakó családok számon tartják az alkalmakat. 2014-ben több mint 100 zsák ruhát osztottunk ki a turkáló keretében.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Befogadás Háza
Zuglói Családok Átmeneti Otthona

2014. évi beszámoló

1142 Budapest, Szatmár utca 26.

Intézmény általános bemutatása

A Családok Átmeneti Otthona az 1997. évi XXXI. Törvény 51. § szerint gyermekjóléti alapellátást biztosít. A szolgáltatás igénybe vétele önkéntes, az otthontalanná vált szülő kérelmére történik.

A Zuglói Családok Átmeneti Otthona fenntartója a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (székhelye: 1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60.)

Telefon/fax: 06-1/252-31-35, 06-1/363-11-57
E-mail: szatmarcsao@maltai.hu
Honlap: www.maltai.hu

Nyitvatartási ideje: Az Otthon állandó ügyeleti rendben – minden nap 24 órás szakmai ügyelettel és 24 órás portaszolgálattal – működik.

Megközelíthetőség: Az intézmény Budapest főváros XIV. kerületének zöldövezetében található. Megközelíthető 69-es és 62-es villamossal, vagy 5-ös jelzésű busszal a Fűrész utcai megállóig, majd onnan 3 perc séta.

Az intézmény Szatmár utcai épületegyüttese, valamint a telephelyként működő négy lakás a Budapest Főváros XIV. kerület Zugló Önkormányzat tulajdonában álló, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület használatában lévő ingatlanok (a 1142 Budapest, Szatmár utca 26. szám alatti épület 1992. március 17-től ötven évig, 2042. március 17-ig, négy lakás szerződése határozatlan időre szól, 6 lakás pedig 2018. március 20-ig áll a MMSz használatában).

Szolgáltatás típusa: gyermekek átmeneti gondozása.

Szolgáltatás tevékenység formája: családok átmeneti otthona.

Az engedélyezett férőhelyek száma a Családok Átmeneti Otthona I.-II.-ben 40-40 fő, az Anyaotthonban 16 fő, külső lakásokban (telephelyek) 4x5 és 1x4 fő. Ez összesen 120 fő gondozását jelenti.

A Családok Átmeneti Otthonában 16 db 30-35 m²-es, összkomfortos garzonlakás található, melyben a családok térítési díj ellenében lakhatnak egy évig, amely indokolt esetben hat hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható. A lakások teljesen

felszereltek. Az Anyaotthonban 4 db 25 m²-es és 1db 12m²-es lakószoba található, ezekhez tartozik egy közös használatú fürdőszoba és konyha.

A külső telephelyekre (kivezető lakások) történő beköltözés a legnagyobb önállósággal rendelkező, együttműködni képes, de még gondozásra szoruló családok számára lehetséges. A külső telephelyek Budapest XIV. kerületében, valamint a XV. kerületben találhatók.

Intézményünkhöz kapcsolódik egy nyilvános játszótér is, mely 2014. júniusától újra várja a gyerekeket. Nyitvatartási idő minden nap reggel nyolc órától sötétedésig.

Az intézmény szakmai szempontok szerinti bemutatása

Jogsabályi háttér

• 1997. évi XXXI. törvény	• 257/2000 (XII.26.) Korm. rendelet
• 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet	• 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet
• 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet	• 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet
• 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet	• 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet
• 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet	

Az intézmény célja

- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve csökkentése annak érdekében, hogy a gyermeket ne kelljen elválasztani a róla gondoskodó szülőtől.
- A családok alkalmassá váljanak a hosszú távú önálló életvitelre, gyermekeik megfelelő gondozására, nevelésére, családi kapcsolataik megtartására és rendezésére, saját értékeik felismerésére, fejlesztésére. Megtanulják környezeti erőforrásaik felkutatását és azoknak saját érdekükben történő felhasználását. Segítséget nyújtunk a családoknak az önálló életvitel kialakításában, a sikeres társadalmi re-integrációban, az újrakezdésben.
- További cél, hogy átmeneti elhelyezést biztosítsunk a gyermek családban történő neveléséhez és gondozásához. Az ellátás mellett a gyermek és szülő részére a személyes gondoskodás és segítségnyújtáson túl jogi, pszichológiai és mentálhigiénés támogatást biztosítunk.

Alapszolgáltatásaink

- családgondozás, gyermekgondozás,
- szociális és mentálhigiénés segítség nyújtása,
- pszichológiai tanácsadás,
- jogi tanácsadás,
- lakhatási lehetőség biztosítása,
- tisztálkodási, mosási, főzési lehetőség,
- a gyermek számára szükség szerinti teljes körű ellátás biztosítása (ruhaneművel való ellátás, tisztálkodás-, tisztító szerek biztosítása, gyógyszerek, gyógyászati segédanyagok biztosítása, utazás biztosítása, telefonálási lehetőség, élelmiszertámogatás),

- textíliával történő ellátás és a személyes higiéné feltételeinek megteremtése,
- az elsősegélyhez szükséges felszerelések biztosítása.

Az intézménybe való bekerülés

A jelentkezés többnyire személyesen történik a jelentkezési lap kitöltésével, mellyel a családok felkerülnek a jelentkezők névsorába. Már a jelentkezési lap kitöltésekor szóban és írásban is kapnak a családok egy előzetes tájékoztatást az esetleges otthonba való beköltözés utáni kötelezettségekről, lehetőségekről. A legalapvetőbb feltétel a család- és gyermekgondozásban való aktív és felelősségteljes együttműködés a szociális szakemberekkel.

Az Otthonba való felvétel során a zuglói családok prioritást élveznek az ország más részéről jelentkező családokkal szemben. Amennyiben nincs az éppen megüresedő helyre zuglói jelentkező, az intézmény az üres helyet nem tartja fenn, hanem betölti más, nem zuglói lakcímmel rendelkező családokkal.

Férőhely üresedés esetén a jelentkezők listájáról előre egyeztetett időpontban felvételi beszélgetésre hívunk be családot, amikor találkozik lehetséges család- és gyermekgondozójával, akik ekkor ismerik meg a család előtörténetét, családi működésük szabályait, jövőbeni terveit. A család megismeri a házirendet, az intézménybe kerülés feltételeit, az otthon működését. A szakmai team döntése után, a feltételek, és lehetőségek kölcsönös megbeszélése és elfogadása esetén, ha a család felvételt nyer az átmenti ellátásra, beköltözhet az otthonba.

A bekerülés főbb okai

- fizetéképtelenség miatt kerülnek ki albérletből vagy önkormányzati bérlakásból,
- önkényes lakáshasználók, kilakoltatás miatt,
- több generációs, nagy létszámú családok laknak együtt kis alapterületű lakásban, a konfliktusok elmergesedésével a nukleáris családnak távoznia kell,
- a család szétszakadása miatt kerül be az Otthonba,
- más intézményből való átlépés
- családon belüli bántalmazás

Az otthonba való beköltözés feltételei

- szülők részére tüdőszűrő vizsgálati eredményeknek egy évnél nem régebbinek kell lennie (kivétel a várandós és szoptatós édesanyák),
- háziiorvosi igazolást kérünk minden gyermek részére arról, hogy „egészségesek, közösségbe mehetnek”,
- képesek legyenek önálló életmódra,
- együttműködés képessége, a megállapodások betartása

A családgondozás során alkalmazott technikák, módszerek, szolgáltatás típusai

- egyéni esetkezelés,
- segítő beszélgetés,
- jogi tanácsadás,
- pszichológiai tanácsadás,
- konfliktuskezelés,
- krízisintervenció,
- normaszabályok elfogadtatása,
- ügyintézésben, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás,
- egészségügyi, szociális helyzet felmérése
- munkavállalást segítő szolgáltatások, álláskeresési technikák elsajátítása
- bölcsőde, óvoda vagy iskola kiválasztásában való segítségnyújtás
- érdekvédelmi fórum (havonta),
- fejlesztő pedagógiai feladatok,
- szakmai ügyelet,
- életvezetési – háztartási, gyermeknevelési ismeretek átadása, tanácsadás,
- családi kapcsolatok feltárása és azok fenntartása,
- közösségi munka, közösségfejlesztés,
- zökkenőmentes kapcsolat biztosítása védőnővel, pedagógusokkal,
- korrepetálás,
- ünnepek megtartása,
- hétvégi és szünidei kulturális-, családi és gyermekprogramok szervezése.

A család és gyermekeik érdekében, mint jelzőrendszeri tag, felvesszük a kapcsolatot és aktívan együttműködünk a jelzőrendszer valamennyi tagjával az átmeneti helyzet mielőbbi hatékony megoldása érdekében.

Munkánk során kapcsolatot tartunk az alábbi intézményekkel, szervekkel

- egészségügyi intézményekkel (kerületi védőnővel, aki kéthetente meglátogatja az intézményt, gyermekorvosokkal, felnőtt háziorvosokkal, szakorvosokkal, kórházakkal),
- gyermekjogi képviselővel,
- bölcsődékkal, óvodákkal, iskolákkal,
- Zuglói Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal,
- gyermekjóléti szolgálatok,
- zuglói és fővárosi ÁNTSZ-el,
- rendőrséggel,
- önkormányzatok illetékes szerveivel (szociális, lakásgazdálkodási ügyosztályok, gyámhivatalok, gyámhatóságok, gyermekjóléti szolgálatok, okmányirodák),
- területi gyermekvédelmi szakszolgálatokkal, gyermekotthonokkal, utógondozói szolgálattal,
- gyermekek és családok átmeneti otthonaival, anyaothonokkal, hajléktalanellátó intézményekkel,
- MMSZ Közép-Magyarországi régióhoz tartozó intézményekkel.

Az ellátást igénybevevők bemutatása

Az Otthonban élő gondozottak hajlékukat elvesztő, vagy nem megfelelő lakáskörülmények között lakó családok, valamint gyermeküket egyedül nevelő, hátrányos helyzetű szülők, továbbá gyermeket váró felnőtt korú nők.

A családok hajléktalanná válása nem csupán a család rossz döntéseinek következménye. A lakás- és munkaerő-piaci egyensúlyzavarok, egyenlőtlenségek könnyen vezethetnek ahhoz, hogy a családok a társadalom peremére szorulnak, otthontalanná válnak. Az ilyen létbizonytalanságból egyedül már nem tudnak kikerülni.

Alapvető tapasztalatunk, hogy a családi összetartozás a legnagyobb erőforrás, amelyet a család használhat. Ennek hiánya vagy gyengesége gyakran a legalapvetőbb problémamegoldó lépések megtételét is megnehezíti, vagy éppen lehetetlenné teszi.

Fontos, hogy családjukat saját erőforrásukként tudják használni. Segítő munkánk során elsősorban arra koncentrálnak, hogy családi köteleiket támogatásunkkal meg tudják erősíteni, konfliktusait hatékonyan tudják kezelni intézményen belül és kívül egyaránt.

2014-ben

Összes ellátott által igénybe vett napok száma: 46215 nap

Egy nap átlag igénybe vevők száma: 127 fő

Összes ellátottak száma: 234 fő

Felnőttek: 80 fő

Gyerek: 154 fő

Zuglóban állandó lakcímmel rendelkezők száma: 51 fő

Zuglóban tartózkodási hellyel rendelkezők száma: 80 fő

Beköltözők száma: 116 fő

Kiköltözők száma: 103 fő

Igénybevevők életkora: 0 – 51 év között

Átlagéletkor: 18 év

Felnőttek átlag életkora: 35 év

Gyermekek átlag életkora: 9 év

A 2014-es év során történt fontosabb intézményi események, programok

Intézményünk folyamatosan fogad olyan hallgatókat (szociális munkás, szociálpedagógus és szociális gondozó hallgatók), akik hosszabb-rövidebb gyakorlati idejüket töltik, szakmai tapasztalatszerzésre látogatnak el hozzánk, vagy szakdolgozatukhoz kérnek segítséget. Fontos feladatunknak tartjuk ezt, hiszen a jövő szakembereinek a képzésében veszünk részt.

A hallgatók mellett egyre több állampolgár is megkeresi Otthonunkat, hogy szívesen vállalna önkéntes munkát, amit mi mindig örömmel veszünk. Önkéntes kollégáink az iskoláskorú gyermekek korrepetálásában, a gyermekprogramok lebonyolításában, illetve a ruhaadományok rendezésében segítik mindennapi munkánkat.

- **Hittan** - minden hétfő délután, gyermekeink részére hittan órát tartunk intézményünk kápolnájában, ahol nem elsősorban a Biblia megismertetését, hanem a keresztény elvek, mint az elfogadás, a szeretet érzésének átadását tartjuk fontosnak, a gyermekek felé.
- **Kézműves önkéntes** - egész évben, számíthattunk Kata néni, önkéntesünk segítségére, aki a gyermekek nagy örömeire minden szerda délután eljött hozzánk, hogy kreatív foglalkozásokkal színesítse intézményünk „aprónépének” hétköznapijait.
- **Pénteki uzsonna** - az év első felében kéthetente, nyár végétől már minden pénteken uzsonnáztatással egybe kötött kézműves foglalkozást, vetélkedőt, közös sütögetést, mesenézést vagy épp társasjáték esteket szervezünk, intézményünk Klub helyiségében. Sok olyan család van, ahol nehézséget okoz a napi ételmezés is, ezért az uzsonna azokat a gyermekeket is lecsalogatja, akik amúgy a foglalkozásra nem jönnének le.

- **Varrás** - tavasszal, a lakók örömeire sikerült varrógépeket szereznünk, így elindult a varró tanfolyam, ahol elsősorban édesanyák vettek részt, de volt néhány apuka is.
- **Szentmise** - hosszú évek óta, havi rendszerességgel szentmisét tart intézményünkben Zsolt atya, önkéntes plébános, aki a gyermekek bevonásával próbálja érdekesebbé tenni számukra a szentmisét. Talán ennek is köszönhető, hogy szinte minden alkalommal tele van intézményünk kicsiny kápolnája.

- **Február 14. Farsang** - az első különleges és várva-várt esemény minden évben a farsang. A kicsik és nagyok izgatottan várják a tombolát és persze a jelmezbált, ahol időnként még a szülők és természetesen a kollégák is lelkesen készülődnek és öltöznek be, viccesebbnél viccesebb jelmezekbe.
- **Április 18.** - ezen a tavaszi napon a gyömrői Árvácskák Állatotthonba volt lehetőségünk ellátogatni az intézményből, néhány állatot kedvelő gyermekkel.

- **Május 24. Gyermeknap** - a Zuglói Gyermejjóléti Szolgálattal közös szervezésben a Zsivora parkban. A parkban felállított ugrálóvárunk, a sorversenyek, ügyességi játékok, kézműves foglalkozások, az arcfestés mind gazdag programot nyújtottak a gyermekeknek.

- **Május 25.** - a Gózon Gyula Kamaraszínház jóvoltából néhány család Carlo Collodi Pinokkió című klasszikus darabját láthatta zenés táncos formában.
- **Június 25.** - az iskolaév végén a legjobb bizonyítvánnyal végzett, vagy a félévi bizonyítványhoz képest a legtöbbet javított gyermekeket azzal jutalmaztuk, hogy alsó és felső tagozatosokra osztva moziba vittük őket.
- **Állatkert** - nyár elején bevetettük magunkat a város hőségébe és elindultunk, kb. 40 fővel -szülővel és gyermekkel egyaránt hogy megleshessük az ismert, vagy néha a számunkra is ismeretlen jószágokat.

- **Július 11. Puskás Ferenc Stadion** - néhány lelkes futballt kedvelő gyermek és apuka megnézhetette a DVSC-TEVA – Újpest FC focimeccset.
- **Július 25. Játsszótéri megnyitó** – Egy év szünet után, idén július 25-én újra megnyitott intézményünk Szatmár utcai játszótere. Nagy örömeinkre szolgált, hogy nem csak otthonunk gyermekei, de sok zuglói kisgyermek és szüleik is eljöttek eme örömteli napra. A megnyitón a felújított és teljesen új játszótéri játékok mellett egyéb meglepetésekkel is vártuk kicsiny látogatóinkat, úgymint arcfestés, 1 perc és nyersz, kézműves foglalkozások, és minden kicsi és kicsit nagyobb kedvencével, a légvárral. A móka mellett rengeteg szendviccsel, és még több kakaós csigával vártuk a játszani vágyó vendégeket.

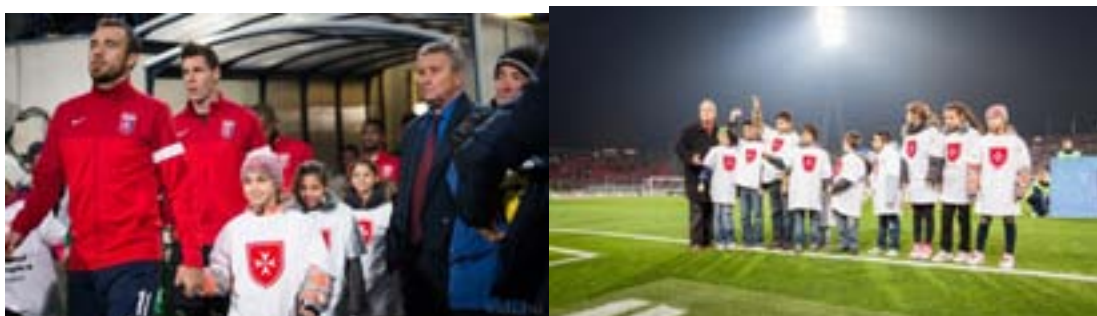
- **Bibliismereti tábor** - 2014. augusztus 10-én 23 gyermekkel és 5 kísérővel indultunk el a Balaton déli partján található Balatonszemesre, ahová idén 5 napos „Biblia ismereti tábor”-t szerveztük. Szerettünk volna a gyerekeknek egy nagyobb megértésen és egymás elfogadásán alapuló közösségi élményt nyújtani. Ehhez kerettörténetként az „irgalmas szamaritánus” történetét választottuk, melynek üzenete több feladatban és programban vissza-visszatérő elemként jelent meg.

- **Augusztus 19.** - A Római Strandfürdő
- **Szeptember 8-26.** - ismét nagy lehetőséget kaptunk a Liechtensteini Hercegnőtől és az ottani Vöröskeresztől. Immáron negyedik alkalommal kínálkozott az a lehetőség, hogy 16 gyermekkel és négy kísérővel három hetet eltölthessünk a csodálatos svájci hegyekkel körül ölelt Liechtensteinben. 16 fő 6-10 éves gyermekkel indultunk el erre a szép és élménnyel teli utazásra.

- **Október 12.** – a 72 óra kompromisszumok nélkül program keretében egész délutános csapatjátékokat szerveztünk a gyerekeknek a játszótéren.
- **November 23.** - az az örömteli és megtisztelő felkérés érkezett intézményünk felé, hogy a Videoton - Ferencváros mérkőzésére a mi gyermekeink kísérhették ki a Vidi játékosait.

- **november 24.** - Advent előtti héten minden évben lehetőség nyílik az itt lakók számára, hogy családonként egy-egy Adventi koszorút készítsenek, melyhez az eszközöket és kellékeket az intézmény biztosítja számukra.
- **December** - a közelgő ünnep sok programmal és felajánlással társult. A pénteki programok között volt mécesstartó festés, karácsonyfadísz készítés, mézeskalács díszítése, és természetesen minden héten kétszer a betlehemes előadásra készültek, próbáltak nagy igyekezettel a gyerekek.

- December 5. - minden gyermek mandarinnal, dióval, mogyoróval és sok édességgel megrakott ajándécsomagot kapott a Mikulástól, aki egyenként látogatta meg a családokat. Sok gyermektől éneket, néhol rajzot és egy kis édességet kapott cserébe.

- **December 18.** - Kockabirodalom kiállítás a VAM Design Centerben
- **December 22** - hétfőn került sor az **intézményi karácsonyra**. A karácsonyi ünnepséget rengeteg előkészület előzte meg. Idén is több helyről érkeztek a „cipős doboz” ajándécsomagok. A csomagokat - mint minden évben - így most is szétválogattuk, és a gyermekek korához, kívánságaihoz mérten próbáltuk igazságosan szétosztani. A cipős dobozokban található ajándékokon kívül gyermekenként 1500Ft értékben neveztek meg a szülők ajándékokat, melyeket az intézmény vásárolt meg. Az ünnepség szentmisével kezdődött, amire nagyon sokan eljöttek. Nagyon megható volt látni, hogy ennyien fontosnak tartják legalább ilyenkor, karácsonykor a misén való részvételt. A Lovagterem és a fenyőfa díszítése sem maradt el, ebben szinte minden kollega részt vett, hozzátett valamit, hogy az ünnepünk még szebb lehessen. Mónika és Ági néni segítségével természetesen egy Betlehemes játék is előadásra került. 13 gyermek szerepelt és énekelt, így ajándékoztak meg ünnepi műsorukkal mindenkit. A családok és a kollegák süteményekkel, szendvicsekkel készültek, így míg a gyermekek ajándékot bontottak, jutott idő a falatozásra is. A gyerekek ajándékán kívül minden család 1-1 „Spar” csomagot is hazavihetett, melyben a már begyűjtött tartós élelmiszerek, konzervek, édességek jutottak el a mi családjainkhoz is.

2015 évi terveink

- Szakmai programunk bővítése
- Nyilvános játszóterünk fejlesztése, pálya kialakítása labdajátékokra
- Intézményünk gépészeti átalakítása
- Szakmai napok szervezése
- Önkéntesek szervezése - különösen a gyermekek korrepetálásához.
- Nyári gyermektábor és 1-1 strandolási alkalom szervezése
- Szabadidős programok közös eltöltése a családokkal és gyermekekkel, családi kirándulások.
- Előadások tartása a lakóknak életmód, életvezetés és gyermeknevelés témakörben.
- Környezettudatos szemlélet kialakítása, a tisztaság és rendezettség iránti igény felkeltése, motiválása - tavaszi virágültetés, szelektív hulladékgyűjtés, játékos vetélkedő a témában.
- Közösségépítő nap a munkatársakkal, közös kirándulás.
- Konferenciákon és szakmai találkozókra való részvétel, kapcsolati rendszerünk, szaktudásunk bővítése, minősített szakmai továbbképzésen való részvétel.
- Hallgatókat fogadása a szakmai gyakorlat eltöltéséhez, szakmai tapasztalatszerzéshez.
- Családkonzultációs alkalmak erősítése külső szakemberekkel.

Beszámoló a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiója által fenntartott Gondviselés Háza – Idősek Otthona

2013. évi munkájáról

1182 Budapest, Marosvásárhely u. 27.

Az intézmény bemutatása

Budapest XVIII. kerületében, Pestlőrinc zöldövezeti részén fekvő intézményünkben 20 teljesen külön kialakított lakrészen élnek gondozottjaink.

Kiemelkedően fontos szerepe van időskorban a biztonság iránti igénynek, nemcsak a jövő, hanem a megszokott lakást, életkörülményeket, környezetet, a napi megélhetési lehetőségeket, étkezést és az egészséget illetően. Ezek megzavarása néha visszafordíthatatlanul kedvezőtlen állapotot idézhet elő.

Célunk, hogy minél csekélyebb ingert, zavart és problémát jelentsen a környezetváltás, amely ha nem jól sikerül, méltatlan módon tudja megkeseríteni az idős emberek mindennapjait.

Az intézményünkbe beköltöző lakóink egyénenként kialakított lakrészüket saját maguk bútorozhatják, rendezhetik be, s ezáltal kicsit könnyebb igazi otthonot teremteni maguknak, hiszen a régi jól bevált és megszokott bútordarabok díszítik szobáikat. Intézményünk férőhelyeit tekintve kicsi, s igazán személyre szabott és személyközpontú ápolást és gondozást tud biztosítani.

Kicsinyságunk több pozitívumot hord magában, viszont nagyon nehéz egy ilyen piciny közösséget – amelyet már az együttélés összeforrt – egyensúlyban tartani, mikor a mindennapok történései megingatják a lakóközösséget.

Gondozotti körünk bemutatása

Működésének kezdetekor elsősorban olyan idős emberek jelentkeztek, akik társuk elvesztése következtében egyedül már nem érezték teljesnek életüket, társaságra vágyta, tevékeny életet szerettek volna élni, de biztos keretek között. A biztos keret jelentett étkezési ellátást, gyógyszerrel való ellátottságot, orvosi és – egészségügyi felügyeletet, szakvizsgálatokon való segítséget, programok meglétét, környezetük takarítását, rendben tartását.

Az utóbbi évek törvényi változásai intézményünkben, szakmai arculatunk változtatását idézték elő.

A 2013. év folyamán otthonunkat megkereső gondozottak, valamint nagyon sok esetben minket megkereső hozzátartozók, kivétel nélkül már sokkal magasabb szintű egészségügyi ápolást és gondozást kívánnak. Már nem a fenti indokok által vezérelve keresik meg intézményünket, hanem valamilyen akut probléma esetén, mikor már nem a társasági életre és társalgásra vágyik az idős ember, hanem amikor ápolásra és gondozásra van szükség, amely szükséglet már olyan mértékű, amelyet sem a közvetlen család, s a házi beteggondozó szolgálat sem tud elvégezni. / combnyaktörés utáni állapot, Alzheimer betegség, demencia közép súlyos fokozata, stroke utáni állapot, amputáció utáni állapot, keringési rendellenesség

következtében kialakult lebénulás, mozgásszervi megbetegedés, protézisek beültetéseit követő önellátási képtelenség, öregkori neurotikus és depressziós tünetek kialakulása /

- Az elmúlt években intézményünkbe bekerülő lakóink kivétel nélkül napi életvitelük megtartását is ápolói segítséggel képesek csak elérni. A szociális beszűkülés és a biológiai elváltozások miatt gyakrabban jelentkeznek otthonunk lakóinál lelki zavarok, amelyeket gyakran ők maguk is jeleznek és segítséget kérnek. Gyakori eset, hogy az idős ember környezete észleli ezeket a pszichés zavarokat, mielőtt önmaga bármit is érzékelne belőlük.

Nagy hangsúly helyeztünk ezáltal az otthonunkban folyó ápolási tevékenységre (testhigiénia megtartása, fürdetés, az inkontinencia problémájának kezelése, gyógyszerelések és egyéb gyógyító tevékenységek napi rendszere) , a különféle egészségügyi, szakorvosi vizsgálatokra, kontrollvizsgálatokra. Nem szimplán gyógyítanunk kell, hanem megelőzni az esetlegesen kialakuló egyéb betegségeket, valamint amennyiben nem sikerül a megelőzés, akkor mihamarabb reagálni és elkezdni a gyógyító tevékenységet.

A 2014-es esztendőben az elmúlt években szerzett tapasztalataink, a munkatársi közösségben végzett változtatások, valamint az intézmény gondozotti körében – utóbbi 5 évben – történt változások mind-mind elősegítették azt, hogy a Gondviselés Háza – Idősek Szeretetotthonában végzett munkánkat öt főbb terület felölelve mutassuk be.

1. Személyközpontú, szeretetteljes ápolás
2. A biztonságos, strukturált és kiszámítható környezet
3. Speciális foglalkoztatások: tevékeny élet
4. A kapcsolatok gyógyítása
5. A táplálkozásra és egészségügyi ellátásra kiemelt figyelmet fordítunk.

1. Szeretetteljes ápolás

A személyközpontú ápolásra, vagy szeretetteljes ápolásra az a keresztény meggyőződésünk indít bennünket, hogy minden ember Isten teremtménye. Hitünk nélkül nem tudnánk hosszútávon minőségi gondoskodást nyújtani a legelhagyottabbaknak, a reánk szorulóknak.

Felelősek vagyunk a gondozottainkért, ezért törődünk velük. Megismerjük Őket, hogy törődésünk egyéni szükségletüknek megfelelő legyen.

Betegeink nagyon különbözőek. Ezért is törekszünk gondozottainkat megismerni, életútjukat sokszor mozaikokból összeállítani, hogy egyéni módon szólíthassuk meg őket.

Megtanuljuk kedvenc szokásaikat, kedvelt elfoglaltságaikat, ami sok – sok energiát is igényel a kollektíva részéről, DE „ megtérül „ , s békésebb, nyugodtabb lesz gondozottjaink mindennapi élete, a velük végzett ápolási munkafolyamatok. Érzik a törődést, s személyes odafordulást tapasztalnak a munkatársak részéről.

Munkatársainkat arra ösztönöztük, hogy inkább baráti és ne anyai vagy gyermeki kapcsolat kialakítására törekedjenek a gondozottakkal. Egyenrangú kapcsolat a cél, és nem alá-fölérendelt viszony kialakítása. A munkatársainknak stabilitást kell sugározni ahhoz, hogy lakóink esetleges szorongásai, s félelmei oldódjanak. Nagyon nagy hangsúlyt fektettünk az évben arra, hogy az intézmény munkatársainak viselkedése megnyugtató, kiegyensúlyozott legyen, mellyel a lakóink és a hozzájuk érkező látogató barátok, családtagok és hozzátartozók számára is sugalljuk az intézményben folyó ápolási munka minőségét, és színvonalát.

2. A környezetünkről

A környezetnek nagy szerepe van abban, hogy a gondozottaink biztonságban érezzék magukat, s biztonságban is legyenek. Úgy gondoljuk, hogy az otthonunknak nyugodt és csendes légkört kell sugározni. Az év során több szobát újítottunk fel, s melegebb pasztell színeket választottunk a festéshez, ezáltal melegebb hangulatúak lettek a személyes tereink. A közösségi étkező helyiséget is átfestettük, s textíliákkal dekoráltuk, ezáltal egyik legkedvesebb helyiségük lett a lakóinknak az étkező, ahol sok – sok vidám beszélgetés követi az étkezéseket, kávézások és teázások mellett egy- egy vers és ének is elhangzik.

Nagy hangsúlyt fektettünk a kertünk virágosítására és igazán használható, leánykolt társalgási helyeket alakítottunk ki a nyáron sokszor nagyon meleg kertben. Jó időben kedvelt hely lett a kertünk, körben akadálymentes közlekedést biztosító járdával, ahol nagyon jól tudunk sétálni olyan gondozottainkkal, akik egymaguk már nem mernek elindulni egy kisebb táv megtételére sem, viszont segítővel oldalukon bátrabban mozognak, ezáltal kertünk s a természet egyszerű szépsége is örömet okozhat számukra.

3. A lehetőségekhez képest tevékeny mindennapok

A foglalkoztatás egyben terápia is gondozottjaink számára. Beosztja, felosztja a napot, kapaszkodót nyújt, közösségbe terel. Segíti a kommunikációt, a memóriát karban tartja. Igyekszünk szem előtt tartani a jó foglalkozás elemeit. Fontos, hogy stimulálja az érzékszerveket, megmozgatja az elmét, a testet edzésben tartja, serkenti a kreativitást, segíti gondozottjainkat abban hogy érzelmeiket pozitív módon fejezzék ki, sikerélményt nyújt, s ezáltal segíti az önbecsülést.

Jó idő esetén fontos a testmozgás a levegőn, s mikor tehetjük, kint szervezünk közös programot a lakóink számára.

Kedvenc program a „ Lyukasóra „ címmel elindított irodalmi egy óránk, egy-egy magyar költő verseit, írásait gyűjtjük össze, s szavalással, felolvasással osztjuk meg egymásnak a műveket.

Demens lakóink számára pedig a vasalószobában találtunk hasznos elfoglaltságot, s egyik kedvenc időtöltésük lett. Konyharuhákat, törölközőket, s zoknikat hajtogatnak, párosítanak , s nagyon pozitív érzéseket kelt bennük a puha anyagok tapintása, s kivétel nélkül az otthonunkról szoktat beszélni közben, mert otthonérzetet nyújt számukra ez a foglalatosság. A vasalószobát átfestettük, igazán meleg hangulatot áraszt.

Nagyon fontos szerepe van az imának. Azt is tapasztaltuk, hogy aki már nem beszél összefüggően és adekvátan nem tud lakótársaival beszélgetni, közös imáknál képes felidézni az imák szavait. Megnyugtató hatással van az ima lakóinkra.

4. A kapcsolatok gyógyítása

Munkánk során egyre jobban megismerjük a gondozottat. Munkatársainkkal arra törekszünk, hogy támaszai legyenek a gondozottaknak, s ha szükségek közvetítsenek a hozzátartozók és a beteg között. Minden esetben azt tapasztaltuk, hogy a családdal való jó kapcsolat segíti elfogadni, elfogadtatni a mindennapi megtapasztalásokat, esetleges gyengüléseket, a minden nappal kevesebb erőt.

A családokkal a hatékony együttérzés, empátia a jelentkezéstől egészen a gyászig tart.

5. Táplálkozás, egészségügyi ellátás

Nagyon fontos a kiegyensúlyozott étrend biztosítása. Házas, megszokott ételeket biztosítunk. Egyéni igényeket figyelembe véve, ha szükséges pépesítve adjuk az ételt betegeinknek. Vannak ételek melyeket nem igazán szeretnek a lakók, vagy diétára van szükségük. Otthonunkban lévő főzőkonyha segíti munkánkat, hogy mindig jó minőségű, s megfelelő mennyiségű ételhez jussanak. A főzőkonyha elengedhetetlen része otthonunknak, sokszor adva terepet a néniknek, hogy kicsit tevékenykedjenek ott.

Ügyelünk a megfelelő mennyiségű folyadékbevitelre is. Tapasztalhatjuk, hogy az idős emberek nem érzene szomjúságot. Gyakran teljesen le is szoknak az ivásról, ezért arra törekedtünk, hogy programjaikon is alkalmat teremtsünk az ivásra, ezáltal a rendszeres folyadékbevitelre.

Súlycsökkenés figyelése fontos, minden hónapban mérjük lakóink testsúlyát, s az ingadozások okát ha szükséges keressük, táplálék kiegészítőket ha szükséges használunk. Jó lehetőség ünnepi alkalmakat teremteni az evésre-ivásra, délutáni, délelőtti teázásra, kávézásra, különböző alkalmak / névnap, születésnap / megünneplésére.

Év közben új gyógytornásszal gazdagodtunk, akivel heti 2 alkalommal játékos kiegészítőkkal tartunk csoportos tornát. Oly kedvvel csinálják a gyakorlatokat lakóink, hogy délután is egy – egy nővér segítségével közös labdázást, szalagozást végzünk társalgónkban. Gyógytornászunk egyéni terápiákat is végez, melyek segítségével egyensúlyzavarok, mozgáskoordinációs problémákon tudunk segíteni.

Fontos a belgyógyász háziorvosunk szakmai felügyelet. Törekszünk igazán jó szakorvosi háttérrel biztosítani gondozottjaink számára / fogászat, nőgyógyászat, urológia, szemészet, reumatológia, kardiológia, angiológia /. Az ápolók nagyon fontos közvetítő szerepet töltenek be a betegek és az orvosok között. Minden esetben szállítjuk és kísérik gondozottjainkat, mivel sokszor tapasztaltuk, hogy nem tudják kifejezni magukat az orvosnak. Ezáltal naprakészek vagyunk a terápiákban, időpontokban, s nem adunk lehetőséget a zavaroknak, nem korrekt információknak.

Mitől jó ebben az otthonban dolgozni és lakni ?

Elsősorban arra lehetünk büszkéek, hogy kitartó és hosszú munka után minden idelátogatónak büszkén mutathatjuk meg a biztonságot és szép környezetet, amelyben lakóink jól érzik magukat.

Nagy eredménynek tartjuk, hogy kollégáink is együttműködnek a fentiekkel, s ma már sajátjukénak érzik az új szakmai programunkat, s ezzel párhuzamosan fontosnak is tartják, hogy szakmailag alapos és fejlődést mutató legyen munkánk.

Tudom, hogy nincs minőségi gondoskodás a munkatársak jóléte és biztonsága nélkül. A betegek életminőségét meghatározza az őket körülvevők kiegyensúlyozottsága, nyugalma. Intézményvezetőként legnagyobb figyelmemet a munkatársak megerősítésére fordítottam az elmúlt év során, minden reggeli ügyeletátadásban részt vettem, s megtanulták azt, hogy az információk pontos és alapos átadásával tudják csak korrektül végezni a napi munkájukat, s információ nélkül félkarú óriások lesznek. Folyamatokat látnak át, megtanulták összerakni az ok és okozati összefüggéseket. Év során külön hangsúlyt fektettem arra, hogy az otthonban dolgozók / konyhások, ápolók, gondnok, takarító / közötti munkamegosztás nem teljesen hagyományos felosztásban működjék. Különösen fontos az együttműködés, nélküle a minőségi gondoskodást nem vagyunk képesek megvalósítani. Munkánk az intézményben minden alkalommal egymásra épülő, egymást kiegészítő és segítő kell, hogy legyen.

Egy önkéntes kerületben élő hölgyel eddigi évekhez képest is számolhatunk, aki minden héten 1 alkalommal jön délután, valamint a délutáni felolvasásokban segíti munkánkat, s idejét a lakóink között tölti. Nagyon megszerették Őt a lakóink, s rendszeres látogatásait már várják. Gazdagabbak vagyunk általa.

Miben kell fejlődünk?

Tovább kell erősíteni a munkatársi gárdát, hogy következetes munkamorált folytassuk, s nap mint nap eszerint végezzük helytállónk munkánkat. A minőségi munka megköveteli annak felismerését, hogy még sokat kell tanulnunk. Azok a munkatársak, akik azt mondják, ők minden megtesznek és mindent tudnak, nem tudnak fejlődni.

Törekednünk kell a megfelelő, a mindenki felé nyitott szeretetteljes hozzáállásra, minden nap, minden órában és minden percben a munkánk során.

Hajdú Mónika
intézményvezető

Gondviselés Háza Idősek Otthona

2014. évi beszámoló

1011 Budapest, Fő utca 41.

I. A jogszabályok és rendeletek, melyek meghatározzák, előírják az intézmény működését:

- **1993. évi III. törvény a** szociális igazgatásról és szociális ellátásokról,
- a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló, **1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet** (továbbiakban szakmai jogszabály).
- 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
- 29/1993. (II. 17.) Korm. Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 20/1996. (VII. 26.) NM rendelet az otthoni szakápolási tevékenységről
- Szociális Munka Etikai Kódexe

II. Az intézmény bemutatása demográfiai, egészségügyi szempontok alapján:

Intézményünk tartós bentlakást nyújtó, ápoló-gondozó intézet, ahol elsősorban idős embereket, de szükség szerint, amennyiben betegségük indokolja, fiatalabbakat is gondozunk. Felvétel szempontja elsősorban az egészségi állapot romlásának mértéke, de természetesen a szociális helyzet vizsgálata is megtörténik. A törvény által előírt gondozási szükséglet vizsgálatot követően tudjuk megállapítani, hogy a kérelmezőt az intézmény felelősséggel el tudja-e látni. Összességében elmondható, hogy intézményünk lakói a kisjövedelmű, idősebb lakosság köréből kerülnek be az otthonba (átlag életkor: 79 év, átlag nyugdíj: 88.000 Ft/hó). Az intézmény ellátási területe az egész országra kiterjed. Az újonnan beköltözött lakók fele vidékről érkezett.

Közlekedési szempontból az intézmény megközelítése kitűnő: metró, busz, villamos egyaránt az intézmény közelében áll meg, ez nagy segítséget jelent a hozzátartozók számára is. Problémát jelent azonban, hogy a parkolás szinte lehetetlen a környéken.

Lakóink teljes ellátást kapnak, ami magába foglal mindent, ami testi-lelki jóllétükhöz szükséges (napi min. 3x étkezés, diétás étkezés sz.sz.; személyi higiéné feltételeinek biztosítása; ruházat- textília biztosítása; egészségügyi ellátás; gyógyszerellátás; szabad vallásgyakorlás; foglalkoztatás; szervezett programok). Ezen túl elsősorban az emberi tényező az, amivel a kötelező ellátáson túl igyekszünk lakóink számára az itteni életet könnyebbé tenni.

Az intézmény 76 férőhellyel működik, átlagosan 16 férfi és 60 nő lakik az intézményben, de a létszám ellátási szükséglettől és lehetőségeinken belül változhat. A létszámot nagymértékben befolyásolja, hogy milyen ellátási szükséglettel költözne be az új lakó, hogy az egy szobában lakók összetétele a

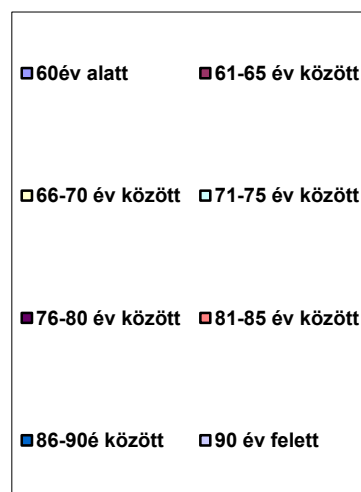
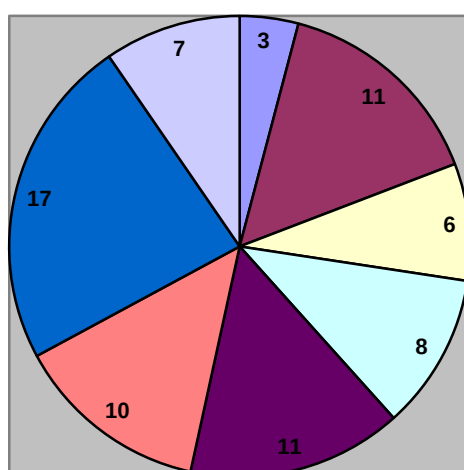
békés egymás mellett élés szabályainak megfeleljen, illetve a nővérek munkáját megkönnyítsük. Feltétlenül szükséges, hogy minden szobában olyan lakó is ellátást kapjon, aki szükség esetén segítséget tud kérni, akár a többiek számára is.

Az elmúlt évekhez hasonlóan, ellátásuk szempontjából változatlan az intézmény szervezeti felépítése, vagyis továbbra is 4 fő osztályt különítünk el: férfi, beteg, részben önellátó és fennjáró - önellátó női osztályok. 2014. december 31-én 73 főt láttunk el. Létszámai: 12 fő férfi, 61 nő: 9 részben önellátó, 37 fő beteg, 15 fő önellátó női lakó.

Lakóink számának alakulása 2014-ben:

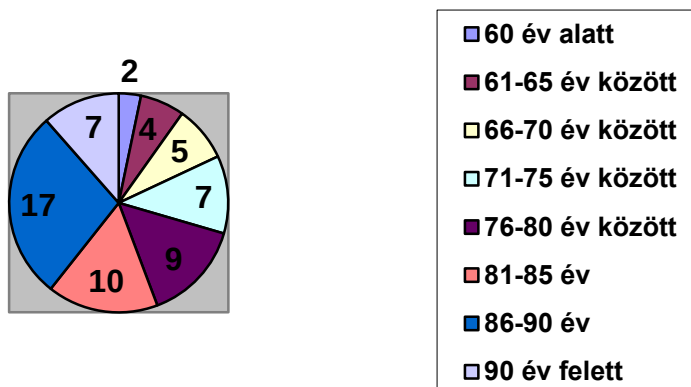
hónap	Új lakó	Felvett demens	Meghaltak	Intézményi jogviszony megszűnt saját kérésre	Összesen Hó utolsó napján
Január	2	1	2	0	76
Február	1	1	1	0	76
Március	0	0	1	0	75
Április	2	1	2	0	75
Május	3	1	1	1	76
Június	2	2	0	1	77
Július	1	0	1	1	76
Augusztus	1	0	1	0	76
Szeptember	1	1	2	0	76
Október	2	0	1	0	76
November	0	0	1	0	75
December	1	0	4	0	73
összesen	16	7	17	3	

Kor szerinti megoszlás összes lakó:

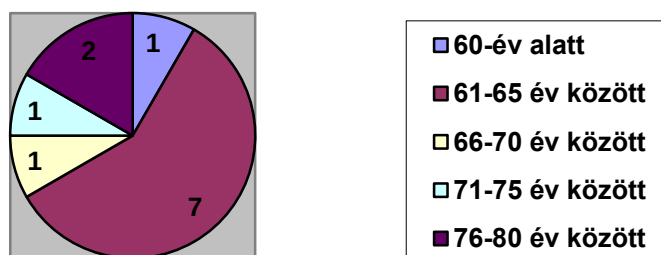

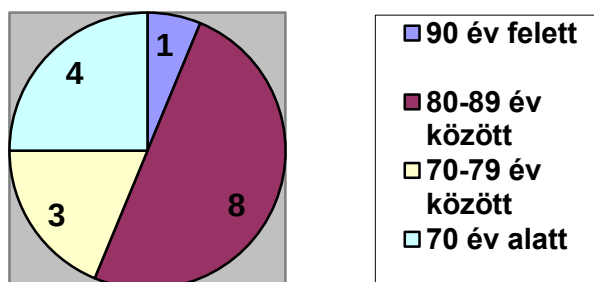
Kor szerinti megoszlás női lakók:

Kor szerinti megoszlás férfi lakók:

Az idei évben bekerültek kor szerinti megoszlása:

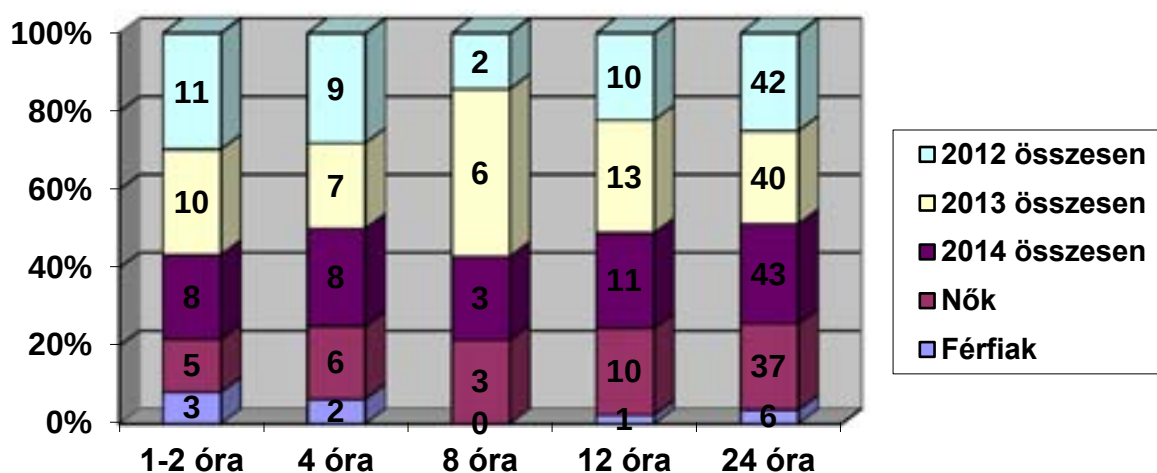

megegyezik az elhunytak korszerinti arányával.

Az ápolási-, gondozási szükséglet az évek során nem változik jelentősen. Évek óta megfigyelhető jelenség, hogy a gondozási szükséglet alapján felvett lakók állapota már olyan rossz, hogy gyakorlatilag a krónikus belgyógyászathoz hasonlítható az intézmény nagyobb része. Elsősorban a nővérhiány jelent jelentős problémát, mely a nővéreket túlterhelte, fáradttá teszi, és ez hosszabb távon a lakók ellátásában mutatkozik meg.

Az alábbi táblázatokból kiolvasható, hogy az itt lakóknak több mint fele egész napos, vagy csaknem egész napos ellátást igényel ápolási-gondozási szempontból. Ez befolyásolja a napi tevékenységeket, foglalkozásokat, a mentálhigiénés munka szükségességét, kivételét. Nehezíti a programok megszervezését és kivitelezését, hiszen a fent említett lakók ellátása sok esetben az önálló mobilitás hiányát jelenti, ami szükségessé teszi a segítők nagy létszámban való bevonását.

Gondozási szükséglet órában

A diagramból kitűnik, hogy jelentős változás nem mutatható ki az ápolási- gondozási szükségletben az elmúlt évek során. Enyhe ingadozás figyelhető meg, ami év közben, a lakók létszámának és személyi változásnak –egészségügyi állapotnak megfelelően folyamatosan változik.

Lakóink jelentős része - csaknem 40%-a - szenved valamilyen fokú demenciában.

Lakóink egészségi állapota szerinti megosztás:

Fennjáró (4 óránál kevesebb gondozási szükséglet): 16 fő

Részen ellátásra szorul (napi 8 óra gondozási szükséglet): 3 fő

Teljes ellátásra szorul (12-24 órás gondozási szükséglet): 54 fő.

Demens betegek száma (enyhe, közép-súlyos, súlyos) : 29 fő

Kizáró gondnokság alatt 4 fő, cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt 5 fő áll. 3 fő gondnoksági eljárása a Gyámügyi Hivatalnál folyamatban van.

A gyógytornász vezetésével napi 2 csoportos tornát, egyéni tornát és ágytornát végeznek lakóink, melynek eredményként jelentősen javul mobilitási képességük.

Leggyakoribb krónikus betegségek:

Betegség:	Férfi:	Nő:	Összesen:
daganatos	1 fő	1 fő	2 fő
Endokrinológiai, táplálkozás, anyagcsere	3 fő	25 fő	28 fő
Érzékszervi	1 fő	8 fő	9 fő
Cardio-vasculáris	5 fő	38 fő	43 fő
Légzőszervi	7 fő	5 fő	12 fő
Ízületi	1 fő	5 fő	6 fő
Veleszületett rendellenesség	0 fő	0 fő	0 fő
Pszichiátriai	12 fő	46 fő	58 fő
Neurológiai	2 fő	15 fő	17 fő
Kiválasztó rendszer betegségei	1 fő	3 fő	4 fő
Vele született értelmi fogyatékoságok	0 fő	3 fő	3 fő
Összesen:	33 fő	149 fő	182

2014-ben megszerveztük az otthon összes lakója részére a

- fül- orr- gégészeti
- reumatológiai
- labor
- és szemészeti

szűrővizsgálatokat, az intézménybe kijövő szakorvosok segítségével.

III. Mentális gondozás az Otthonban:

1. A mentálhigiénés munka középpontjában elsősorban a lakók lelki egyensúlya, a szabadidő tartalmas eltöltése, az egymásközi kapcsolatok javítása, az egyéni élethelyzetek és életutak jobb megértése és feldolgozása áll, melyen keresztül a közösségben való lét, az emberi kapcsolatok

erősödése, a valakihez tartozás élménye, mindezzel együtt a biztonságérzés erősödik meg a gondozottakban. Kiemelkedően fontos feladat a képességek szinten tartására és a megmaradt készségek fejlesztésére vonatkozó foglalkozások megszervezése, az önkéntesek bevonása a lebonyolításba, szervezésbe.

A mentális gondozás alapját képezi, hogy az idősök közül ki milyen lelkiállapotban van, mennyire kiegyensúlyozott - mennyire magányos; kinek milyenek a családi körülményei; kit támogatnak a család részéről; és kik azok, akinek egyáltalán nincs hozzátartozója, vagy nagyon kismértékű segítséget jelentenek számukra.

Rendszeres kapcsolattartás a családokkal, hozzátartozókkal:

Kapcsolattartás	Fő
Nincs rokona, senki nem látogatja	19 fő
Van rokona, de nem tartják a kapcsolatot	3 fő
Csak levélben vagy telefonon tartják a kapcsolatot	1 fő
Van rokona és csak ünnepnap látogatja	3 fő
Van rokona és ritkán látogatja	3 fő
Van rokona és minden nap/ heti 4-5 alkalommal látogatja	6 fő
Van rokona és gyakran látogatják/legalább hetente 1x	25 fő
Van rokona és gyakran látogatják/legalább havonta 1x	13 fő

Lakóinknak összesen 60 %-át támogatják a család részéről. Ez az arány jelentős javulást mutat az elmúlt évek tendenciájához képest. Úgy gondolom, hogy a felvételi eljárás során, a kapcsolatfelvételtől kezdve olyan mentális munkát végzünk a családok körében is, melyen keresztül a hozzátartozók hozzáállását, büntudatát, kétségeit, krízispontjait, gyászmunkáját jelentős mértékben tudjuk kezelni, segíteni, feldolgozni, elfogadtatni, ezáltal nem csak nekik, hanem az idős embernek is sokkal könnyebb a beköltözést követő időszak és az otthonbeli élet. Javul az életminőségük, javul a mentális állapotuk. A családi kapcsolatok megőrzése, a kapcsolatok javítása elsődleges feladatunk. Ennek nem csak a jelenben, hanem hosszútávon is szerepe van. Hiszen azok az emberek, akik ma megtapasztalják a közösség erejét, a törődést, hogy nincsenek magukra hagyva életük nehéz döntéseiben, talán majd a jövőben továbbadják a gyermekeiknek, ismerőseiknek, példát mutatva, hogy az időskort nem szabad pusztán egy szomorú végnek érezni. Meg lehet és meg is kell találni, meg kell tanulni minden életszakasznak az előnyeit, a szépségét, a nehézségeken keresztül is az örömet és az elégedettséget. Ennek jegyében igyekszünk a munkatársakkal is együtt gondolkodni, együtt dolgozni. A 2014-ben felvett idős emberek 1 kivétellel családi környezetből érkeztek. Az itt élők közel 40 %-ának mi jelentjük a családot, a kapcsolati rendszert, a biztonságot, a szeretetet. Ez nagyon magas arány, életútjuk vizsgálata alapján azonban jól látható, hogy ebbe a körbe tartoznak azok az időseink, akik döntő többségében szenvedélybetegséggel küszködtek, és ennek következtében veszítették el a családjukat.

2. Az elmúlt évben összesen 13 önkéntes végzett rendszeres segítő tevékenységet az otthonban. A munkatársak és az önkéntesek együttes feladata, hogy a lakók egészségének, fizikai, szellemi és lelki állapotának megfelelő komplex, holisztikus szemléletű geriátriai ellátást nyújtsanak.

A lakók jól-léte ideális esetben azt jelenti, hogy segítők közreműködésével biztonságban érzik magukat, aktívan töltik az időt, és érzelmi támogatást kapnak.

A foglalkozások főbb területei:

- Kézműves, művészetterápiás foglalkozások –ajándéktárgyak, dekorációs anyagok
- Zeneterápiás foglalkozások, egyéni és közös énekléssel, hangszeres kíséret
- Felolvasás, irodalmi művek elemzése, beszélgetések
- Memórijátékok, társasjátékok, kvízzjátékok: az idősök aktivitása, a memória szinten tartása és a szociális kapcsolatok megerősítése
- Rajzolás, színezés,
- Mondókák, énekek, gyakorlása

Az önkéntes segítők tevékenysége színesítette, kiegészítette és hatékonyabbá tette a szakellátást végzők munkáját, tevékenységeit, hozzájárult az otthon lakói közérzetének, komfortérzetének javításához, testi-szellemi aktivitásának fokozásához.

3. A pszichológus az előző évhez hasonlóan heti két alkalommal csoportfoglalkozás, a többi időben egyéni terápia, beszélgetés során foglalkozik az idősokkal:

Mind az egyéni konzultációk, segítő beszélgetések, mind a már megszokott, heti rendszerességgel tartott, csoportos formájú relaxációk, ill. ismeretterjesztő előadások továbbra is nagy sikernek örvendtek a lakók körében. Az előadásokat lehetőség szerint TV-s, DVD (pl „Világokon át” sorozat), vagy internetes bemutató anyaggal bővítettem ki. Néhány előadás cím:

- "Sikeres idősor - fejlődés idős korban?" - Az idős korral járó pszichés változások bemutatása.
- "A boldogság pszichológiája"
- "Az Alzheimer kór"
- "Az emberi memória működése"
- "Érzelmek természetrajza"
- "Női szerepek-férfi szerepek"
- "Mi a személyiség? (Személyiségelméletek I. - Freud)"
- "Mi a személyiség? (Személyiségelméletek II. - Jung)"
- "Mi a személyiség? (Személyiségelméletek III. - Humanisztikus elméletek)"
- "Alvás, álmok pszichológiai szempontból"
- „Az elmúlás – tabu az életünkben?”
- „A vallás szerepe életünkben – C.G. Jung” szemszögéből
- „Agyunk titkai” – 2 részes előadás. Az agyi féltekei munkamegosztás, jobb és balkezesség, stb.

A „Pál Feri Atya”, Müller Péter, Popper Péter, Ranschburg Jenő, és más neves előadók által bemutatott/felvezetett témákra a Lakók eleinte óvatosan, később bátrabban, nyíltabban foglalkoztak meg egymás előtt észrevételeiket, hozzáfűzéseiket, „saját élményeiket”. Egészséges viták is kialakultak. Ugyanez a tendencia volt érezhető a vezetett, ellazulást segítő zenével kísért relaxációk során is. Eleinte nem szívesen nyilatkoztak az átételekről, tapasztalataikról, a csoport „megszilárdulásával”, a bizalom kiépülésével ez az ellenállás folyamatosan oldódott. A Lakók a rendszeres gyakorlással képessé váltak, hogy szembenézzenek önmagukkal, helyzetükkel, problémáikkal, megtapasztalják önmaguk gazdag, színes, belső mélységeit. A csoporthelyzetben átélték, a bizalmi helyzet pozitív módon kihatott a fennjáró osztály mindennapjaira is. Kevesebb konfliktusnak, a vélemények szabadabb, de átgondoltabb vállalásának voltam tanúja.

Az eredmények bővebben:

A csoportos foglalkozás ún. formális (homogén) csoport tekintetében valósult meg – a fennjáró osztály lakói körében. Az eltelt bő egy év során a csoportfejlődés szakaszai voltak megfigyelhetők – alakulás, konfliktusok, normák alakulása (keretek megszilárdulása), és a tényleges működés. A relaxációs foglalkozások utáni élmények és átételek megbeszélésével az ellátottak egymás felé nyitottabbá

válását, esetenkénti depressziójának csökkenését, és a megküzdési mutatók növekedését tapasztaltam. A nyíltabb, őszintébb, a konfliktusokon túlmutató kommunikáció szintén megtapasztalható volt. A társas hatás megmutatkozott abban, hogy az eleinte visszahúzódó, inaktív tagok is idővel hozzászóltak a témákhoz, aktív önfeltárást végeztek – ez a szociális facilitáció jelensége. Ez a jelenség megfigyelhető volt az ismeretet terjesztő előadások, ill az adott téma megbeszélése során is.

Egy támogató interperszonális kapcsolat, mely lehetőséget biztosít az érzelmi traumák, mindennapi problémák megosztására, és így azok kognitív átdolgozására, gyakran képes kivédeni a traumák egészségkárosító hatását. A lelki egészség növekedésével együtt, remélhetőleg a fizikai, testi állapot is pozitív irányban fog változni.

A „demokratikus” vezetési stílussal szerzett tapasztalatok: az öntevékeny, együttes döntés jó közösségi életet eredményez. Nyugodt csoportléggör, ahol a tagok megbecsülik egymást. Egyes előadás témák (pl „A boldogság pszichológiája”) során a csoporttag átélhette, nem csak ő küszködik bizonyos problémákkal, de a többiek is. Egyes esetekben tetten érhető volt, hogy a szóban forgó kérdésekben hozzáértőbben, kompetensebben tud eljárni, mint egyes társai a csoportban – növelve így a személyes hatékonyság érzését. Nagy volt az érdeklődés a feladat és egymás megoldásai iránt.

A motiváltság is magas volt, és a „kurzus” alatt végig megmaradt.

Az egyéni és a csoportos beszélgetések, foglalkozások, folyamatosan mélyülő, őszinte, hiteles kapcsolatot teremtenek, és elősegítik az idős emberben létező lelki képességek, potenciálok megvalósítását, amelyek egy kiteljesedő, „egész-ségesebbé” váló élethez vezethetnek. Ezek azok a fogódzók, melyek az életminőség javítását szolgálhatják, célok, értékek, melyek az idősoththonban élők gyakran beszűkült mentális, lelki életet értékeesebbé, boldogabbá varázsolhatják. (Sólyom-Tóth Tamás pszichológus)

4. Gyakorlatosok:

- Károli Gáspár Református Egyetem mentálhigiénés szak hallgatói
- Szentendrei Ferences Gimnázium diákjai a szociális érzékenységet tanító gyakorlat – kéthetente (beszélgetés, társasjáték, vetélkedők)
- Budapesti Piarista Gimnázium diákjai a szociális érzékenységet tanító gyakorlat – kéthetente (beszélgetés, társasjáték, vetélkedők)
- Diakónia –ápolástan érettségi előkészítő
- Máltai iskolások heti gyakorlat
- META Don Bosco szakiskola képzéseinek résztvevő diákok – felnőttképzés
-

Továbbra is folytatódik a diákok 50 órás közösségi szolgálati gyakorlata az intézményben. Minden diákkal megismertetjük az időskor szépségét és nehézségét; a feladatokat és kihívásokat; a sok örömet, nevetést, hogy lehetőség szerint minél felkészültebben menjenek az ellátottak közé.

2014-ben a tavalyi évhez hasonlóan a Német Egyházközség ruhaneműt, ágyneműt, élelmiszert, háztartási eszközöket gyűjtött az idősek számára, amit szentmise keretében adtak át. Karácsonyra minden itt élő idős ember személyre szóló csomagot kapott a német közösségtől.

A Szent Anna Templom közösségétől minden ünnepre (Húsvét, Karácsony) ajándécsomagokat hoznak az időseknek.

Augusztus hónapban az intézményben forgatott a Színház és Filmművészeti Egyetem végzős diákja, melyben lakóink is szerepeltek.

Decemberben a Béres Kft. adományozott cseppeket az időseknek.

A munkatársaknak minden hónapban önismereti csoportot tartunk a pszichológus vezetésével.

5. Az év programjai:

- Filmklub- hetente (magyar filmek, kosztümös filmek, sorozatok, mesék)
- Farsangi multság
- Nemzeti ünnepek (március 15., október 23-a)
- Akácvirág Táncegyüttes előadása
- Piaci séta, Vár, Állatkert, Szentendre,
- Kisbuszos kirándulások a környéki helyekre (Esztergom, Párkány, Vác, Gödöllő) – Vereb Éva vezetésével
- hangversenyek a Szent Ferenc Sebei Templomban
- Tiszaörsi nyaralás- 10 fő részére
- egész napos pátyi kirándulás
- Anyák napja, Katalin-nap és Erzsébet-nap, kávézással összekötve
- Zenés tornaóra,
- Szentendrei hajókirándulás, Budapesti Városnéző Hajókirándulás a lakókkal és a dolgozóknak –önkéntesek szervezésében és ajándékként
- idősek világnapja
- Bokor Jutta
- British International School I. évfolyamos tanulói
- Tapolcsányi utcai Gyermekotthon tanulói
- Toldy Gimnázium színházi előadása
- József Attila Színház- Mici néni két élete
- Karácsonyi ünnep a lakóknak – betlehemes játék a lakókkal és a munkatársakkal, önkéntesekkel együtt
- karácsonyi ünnep a munkatársaknak, önkénteseknek
- Bohócok jöttek több alkalommal a betegosztályon fekvők nagy öröme és vidámságára

Napi foglalkozások: kézműves foglalkozás (varrás, hímzés, gyöngyfűzés, kártyázás); versfelolvasás; éneklés (népdal, egyházi énekek); rajzolás, ragasztás; színjátzó kör; főzés (szendvicskészítés, almakompót, palacsinta, sütik); készségfejlesztő foglalkozások a demensek részére.

- Don Bosco Kórus karácsonyi hangversenye

6. Hitéleti események:

- minden hónap második szerdáján református istentisztelet
- minden szerdán imaóra (evangélikus, katolikus, református)
- minden hónap első péntekén áldoztatás
- minden hétköznapi imaóra
- minden héten kedden és pénteken a Szent Ferenc Sebei templomban a reggeli szentmisére 6-8 fő látogat
- Hajókirándulás, Úrnapi Szentmise a Német Lelkészséggel
- karácsonyi szentmise a Szalézi ifjúsági zenekar részvételével

IV. Pályázat

2014-ben az I. kerületi Budavári Önkormányzat pályázatot írt ki a kerület idős lakóinak kulturális rendezvényeken való részvételét támogató programok megvalósítására. Ennek keretében 200 000 Ft támogatást nyertünk el. A következő programokat sikerült megvalósítani:

- Parlamenti látogatás
- Idősek Világnapja
- Állatkert meglátogatása
- Hagyományok Háza – Kincses Felvidék
- Adventi kézművesnap- Toldy Gimnázium, generációk és hagyományok találkozása.

A következő évre marad a Vígsházban egy előadás megtekintése.

V. Felújítások, eredmények:

Az év során folytatódott az ablakok cseréje, mely a nyár végére fejeződött be. A belső teraszra néző szobák ablakait egy méterrel lejjebbre áthelyezték, így a szobák világosak, barátságosak lettek. A teraszra nyíló 3 bejárati ajtó szintén megújult.

A vezetői iroda felújításra került.

A közös tornateremben új szőnyeget sikerült beszerezni.

Folytatódott a betegosztályon a matracok cseréje, illetve újabb 14 ágyat sikerült lecserélni modern kórházi ágyra.

Az év elején sikerült mágneses matracot beszerezni, melyet folyamatos ellenőrzés mellett nagy örömmel használnak a lakók. Két új fényterápiás lámpát vásároltunk.

VI. Terveink

I. Ellátás területén:

A fekvőbeteg osztályon az egyéni foglalkoztatás megvalósítása is, a hospice szellemű ellátás általánosan elfogadottá tétele.

A betegosztályon vidám, színes függönyök megvásárlásával, otthonosabbá szeretnénk tenni az intézményt (kiegészítő faliképek, függönyök, fogas, karnis, lámpa, stb.).

A tervek szerint megkezdődik a betegosztályon lévő fürdőszoba felújítása, mely évek óta várat magára.

II. Szakmai munka területén:

Tovább szeretnénk folytatni a megkezdett *műhelymunkát*, melynek keretében elsősorban az ápolási személyzet bevonásával havonta esetmegbeszélést tartunk, feldolgozzuk és átbeszéljük a különböző esetek megoldási lehetőségeit.

A továbbképzéseken való részvétel minden szakdolgozó részére elengedhetetlen.

- szakmai továbbképzéseken való részvétel,
- intézménylátogatások.
- a demens ellátás során szerzett tapasztalatainkat mindenképp érdemes tudatosan feldolgozni, hiszen a tendencia azt mutatja, hogy az ellátandó idősök között egyre nő a számuk.

2014-ben intézményünkben a működési engedély meghosszabbítása miatt ellenőrzés történt, melynek során hiányosságot nem tártak fel.

2014. január 15.

van der Meer Kinga, intézményvezető

1. Kézműves foglalkozás

2. Hajókázás

3. Hagyományok Háza – Kincses Felvidék

4. Tapolcsányi u. Gyermekotthon

5. Állatkert

6. Vár

7. Toldy Gimnázium

8. Országház

9. Idősek Napja

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
"Fogadó" Pszichoszociális Szakszolgálat
1123 Budapest, Kékgolyó u. 19
1016 Budapest, Csap u. 2.

Beszámoló
2014.

A Fogadóról

A Fogadó 2000 óta működik, akkor jött létre a Márvány utcai intézmény a XII. kerületben. 2009 óta egy másik helyszínen, a Kék Golyó utcában valósítja meg a szenvedélybetegek nappali és közösségi ellátását.

Az I. kerületben 2005 márciusától működik intézményünk, mely 2009. január 01. óta szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátását végzi.

A „Fogadó” elnevezés munkánk lényegét kívánja érzékeltetni. Hiszen a szenvedéllyel élő emberek, házastársaik, gyermekeik számára egyaránt fontos problémájuk komolyan vétele, segítségkérésük, változásra való igényük elfogadása.

Az itt folyó munka alapján két térre osztható az intézmény: mi egyszerűen csak külső és belső térnek nevezzük azokat. A kinti rész az, ahova először belép a hozzánk érkező. Itt csörög a telefon, itt zajlik a ruhaosztás, álláskeresés, információnyújtás, ügyintézés, időpont egyeztetés, beszélgetés. Itt bármi megtörténhet, mivel nyitvatartási időben mindenki számára elérhető előzetes bejelentkezés nélkül. A kinti munka állandó készenlétet igényel és kiszámíthatatlan. Előfordul, hogy senki nem jön, de van, amikor egyszerre többen is érkeznek.

Ezzel szemben a belső tér a meghitt beszélgetések, családkonzultációk családterápiák és a csoportos foglalkozások helyszíne.

A két helyszínen különböző problémákkal jelennek meg a kliensek:

A belső térben kapnak helyet azok a szenvedélybetegek és hozzátartozóik, valamint életvezetési és párkapcsolati problémákkal küzdők, akik már eldöntötték, hogy valamit tenni szeretnének a változás érdekében. A kinti munka sok esetben az alapvető szükségletekre épül: ruha, információ, telefon, számítógép-használat, pihenés, néhány jó szó.

Munkatársak

Kékgolyó utcai Fogadó

Név	Munkakör	Végzettség
Frankó András	Intézményvezető, koordinátor (egyéni, pár- csoportterápiák vezetése)	Hittanár, mentálhigiénés szakember, családterapeuta, szupervízor
Tóth Éva Mária	Közösségi gondozó	Teológus, szociális munkás
Kurály Edit	Közösségi gondozó	Szociális gondozó, ápoló, mentálhigiénés szakember, családterapeuta
Plank Judit	Terápiás segítő	Szociális asszisztens
Sipos László	Terápiás segítő	Pedagógus, szociális munkás, családterapeuta

Csap utcai Fogadó

Név	Munkakör	Végzettség
Pecsko Beáta	Szenvedélybeteg segítő, konzultáns	Szociális munkás, addiktológiai konzultáns
Borbély Veronika (2014.06.30-ig)	Szenvedélybeteg segítő	Művelődésszervező, mentálhigiénés szakember
Szalóki Levente	Szenvedélybeteg segítő	Szociális asszisztens
Jakus Ottó (2014.09.16-tól)	Szenvedélybeteg segítő	Mentálhigiénés szakember

A Fogadó 2014-ben

Milyen volt a 2014-es év? Próbálom megfogalmazni, keresem a szavakat, de nem találok a megfelelőt. Nem mondanám se jónak, se rossznak, se nehéznek, se könnyűnek. Talán az átmenetiség a legjobb szó rá, ami kifejezi a változást, a folyamatos alakulást, szerveződést. Benne van egy kicsi régi, egy kicsi új, de még nem teljes, nem biztos.

Ami biztos, hogy megváltozott a klienskör: akik korábban a mindennapok részei voltak, azok eltűntek. A szomszéd néni, a Gellért-hegy oldalában élő hajléktalanok, a közelben lakó álláskereső, telefonálni bejárók. Akiiket megismertünk, vártunk és kísértünk, azok most nem nyitják az ajtót. És nem azért, mert jól vannak és nincs szükségük ránk... Éppen ellenkezőleg. A szomszéd néni eltemették, a lakását eladták, éppen zajlanak a felújítások. A hajléktalanok közül többen már szintén nem élnek, mások börtönbe kerültek. S vannak, akik elköltözni

kényszerültek a kedvezőtlen körülmények miatt (9 fő egy 35 nm-es lakásban), de volt olyan is, hogy egy család sorsáról a kilakoltatásról szóló hatósági végzés döntött.

Üres lett a környék. De nem teljesen, mert időnként megjelennek a kutyát sétáltató szomszédok, a kóbor macskát etető nő szintén a szomszéd házból. Néha feltűnik az egyre nehezebben lépkedő I.K. alakja, botjára támaszkova indul el a napi adagért a sarki boltba. Nyíltan vállalja alkoholizmusát, változásra már nem gondol, így teljes az ő élete.

A Fogadóból pedig Veronika hiányzik. Több mint 4 éven át töltöttük együtt a hétköznapijainkat, osztottunk a nehézségeken, együtt alakítottuk, formáltuk a Fogadót, elméleteket gyártottunk és azokkal támasztottuk alá klienseink viselkedését, együtt éltünk meg sok küzdelemmel teli napot és pár örömteli pillanatot is, kiegészítettük és segítettük egymást, tudtuk, hol a helyünk, hol vannak a határaink, ki boldogul könnyebben egyik helyzetben, ki a másikban. Megértem a döntését, hiszen végigkísértem vívódását. Egy kicsit még velünk van, a napokban is felidéztek azokat az általában kaotikus helyzeteket, amikor Veronika elkezdett pakolni, rendet rakni. Más szint hozott a mindennapokba, s jó ezekre visszagondolni. Sokat köszönhetek/köszönhetünk neki, s jó látni, hogy a kilépés után gyorsan megtalálta a helyét a világban.

Ezzel szemben a Kék Golyó utcában nagy a nyüzsgés. Mivel a Fogadó gyakorlati helyet biztosít a családterápiás képzésben tanulók számára, így sok megfigyelő és koterapeuta jelentkezett, hogy nálunk szerezzon tapasztalatot. Ez azt hozta magával, hogy kinőttük a Kék Golyó utcai Fogadót, egy helyiség hiányzik ahhoz, hogy gördülékenyebben működjön a mindennapok, hogy amikor még ruhaosztás is van az intézményben, ne alakuljon ki teljes káosz az egymást kerülgető kliensek, terapeuták, munkatársak, gyakornokok között.

Csap utcás történetek

Mindennapi párbeszéd

Szereplők: Kliens (K)
Segítő (S)

A beszélgetés derűs hangulatban zajlik.

K: Veszek egy okos tévét.

S: Okos tévét? Olyat még soha nem láttam!

K: Tud beszélni, lehet vele telefonálni, internetezni.

S: Hú, ilyen is van?

K: Igen, már kinéztem. Januártól már könnyebb lesz...

S: Mi lesz akkor?

K: Befizetem az utolsó részletet a lánkosztályon.

S: Az adósság utolsó részletére gondolsz?

K: Igen. Muszáj együttműködni, mert elveszik a lakást. Nullára tetetem, és akkor már pattoghatok! Lecserélem a lakást! A „nyolcból” is el! Budára!

S: Budára?

K: Miért ne? Úgy fognak táncolni az önkormányzatnál, ahogy én dudálok! A kerületből is el!

S: És hova?

K: A „tizenegybe” vagy a XII. kerületbe. Laknak ott is volt állami gondozottak. Vagy a körút másik oldalára, ha a „nyolcban” maradok. Bródy Sándor, a rádiónál...Horánszky...És megveszem az okos tévét!

S: Mennyibe kerül egy okos tévé?

K: Januártól eljárók dolgozni. Lehet részletre is venni. Fekete munka kell, hogy megmaradjon a nyugdíjam. 29 000 Ft, abból most kifizetek 25-öt a lakásért januárig. Utána már jó lesz...

S: Ez milyen adósság? Lakbér?

K: Lakbér. Nálam se villany, se víz, se gáz. Haver adott kölcsön 45 ezret.

S: Az volt az önrész?

K: Igen. Kellett, mert sokakat kilakoltattak a „nyolcban”. De így már nyugodt lehetek. Majd lecseréltetem a lakást, megveszem az okos tévét, még pipázni is fogok. És veszek egy hintaszéket.

S: És pipázgatva nézed a tévét a hintaszékből...

K: Igen, és olyan lakásom lesz, amelyiknek van előszobája. Nem olyan, mint amilyenben most lakok: bemegyek az ajtón, és rögtön ott a szoba, konyha. Más, ha van előszoba. És az első emeleten legyen, ne a földszinten!

S: Az okos tévé hol lesz?

K: Majd csak az új lakásban. Az lesz az első, amit megveszek.

S: Az üres lakásban csak a tévé lesz?

K: Nem. Van nekem bútorom, van ágyam. A többit majd a Karitás... Na, így állnak a dolgaim. Engem sokan irigyelnek ám!

S: Azt elhiszem. Sokat is tettél azért, hogy meglegyen a lakásod.

K: Igen, lehetnék az utcán is, mint más állami gondozottak!

S: De nem vagy ott!

K: Sok irigyem van ám...No, megyek a másik helyre fürdeni és mosatni. Majd jövők!

Kliens el, Segítő marad, egy pillanatra gondolataiba merül, majd a számítógéphez ül és folytatja az adminisztrációt.

Egy kilakoltatás emlékére

Ma csend vagyok, ma utcazaj, ma csöpp öröm, ma szörnyű baj...

Mi csak kísérői voltunk ennek a folyamatnak, mégis nagyon féltünk tőle. Elképzeltük, hogy megjelenik a rendőrség, hogy a kisfiút elszakítják a családjától és gyereketthonba viszik, hogy a belátásra képtelen nagymama üvöltözik, hogy őt innen nem rakhatják ki, és a végén a mentő viszi el egyenesen a pszichiátriára. A család szétesik, ami addig az otthon volt, az csak egy kiürített lakás lesz ezután. Az élet nyomait hosszú éveken át gyűjtötték és őrizték a szobák, a falak, a bútorok. Most minden megállt, néma és mozdulatlan a hely, csak emlékezni hív...

Az esemény csendben zajlott, nem volt szükség hatósági intézkedésre, félelmeink enyhültek, de a történetek mégis fájnak.

Még most is hallom Erdős Virág versének további sorait: *ma egy nagyon rémes érzés, ma egy végérvényes végzés, vakvilágba nyíló ajtó, vérző szívű végrehajtó, új élet a lomokon, rongyszőnyeg a homokon...nyári paplan téli berek, ma egy földön alvó gyerek.*

Készítette: Pecsko Beáta

Kék Golyó utcás történetek

Ki fizeti a vámot?

Éppen sorban állok a pénztárnál, amikor a pult túloldalán ragyogó szempár villan rám.

- Jó napot!

- Jó napot- mondom kissé zavartan. Elképesztően ismerős az arca, s azon imádkozom, nehogy cserbenhagyjon az arcfelismerő képességem, mert a tekintet, mely engem figyel, nagyon örül, s azt fürkészi, honnan is az ismeretség?...

A percek megnyúlnak ilyenkor, nem csak én feszengek már.

Nem tudom, amit tudnom kéne... hiszen ő dolgozik, leterhelt, aznap 200 arcot látott,... de akárhogy erőlködöm - semmi.

Fizetésnél jelzem, hogy én is örültem, s ha legközelebb jövök, ugyanígy fogok örülni neki! De már nem néz a szemembe, rádöbbenek: ruhaosztáskor találkoztunk.

Majd elsüllyedtem, talán az ő szégyenétől.

Távozásomkor maga elé meredve csapkodta tovább a pénztárgépet.

Pedig láthatóan előrébb jutott: dolgozott már, rendben volt kint, s bent egyaránt, de úgy tűnik, ezekre a pillanatokra nem vagyunk eléggé felkészülve. Ő biztosan nem, de én sem.

X úr

Az aznapi adminisztrációmmal foglalatokodom, kint hűvös őszi szellő csábítja a fák leveleit önfeledt kavalkádra. Minden más nyugodt, lelassult, s ekkor halk, majd egyre hangosodó kopogás hallik- szinte fülsértő e közeledés. Vajon ki jön be ide túsarkúban?

- Csak én vagyok- tolta be fejét félszegen X úr. Azért nem nevetgélek, nehogy félre értse. Hiszen nőnemben gondolkodtam. A helyzet komikus volt, ahogy a vasalt talpú cipőjében a pici pálcikaember emelgette lábait, mint egy apró golya...hozzá nagy fej...Részben örültem neki, mert régen láttam, részben szomorkás hangulatom támadt, mert már megint itt van.

Jön a következő lépcsőfok, amikor bevallja, hogy segítségre van szüksége. Keressünk szállót. Persze más típusú segítség is elkelne, de arról most sem esik szó. Egy évvel ezelőtt reménységgel töltött el a távolléte, mert akkor bevonult az egyik pszichiátriára. Mondta is, majd jön a külföld utána, és sínen is van az élete...

Akkor a hideg hónapok elteltével meg is jelent. Leült, körbenézett, arca kisimult volt, valószínűleg az ellátottság, napi étel, fekhely, s még inkább a gyógyszerek hatására, melyek lesegítették szeméről a ködfátylat. Tiszta tekintettel nézett szét, életének azon színterén, amit soha ilyen világosan nem látott még.

Mint egy idegen, aki felfogja, hol is volt valójában, s nem érti, mit keresett itt. Szemében értelem, szomorúság, s valami józan együttérzés honolt, talán önmagával. Akkor csendesen felállt, tiszta hangon köszönt el.

A gyógyszeres, ellátott tisztaságnak már nyoma sincsen, csak több keservnek, kudarcnak, s a szemében táncoló örületnek, üldözéses túlkapásainak, amit ő is nehezen kezel. Közben keressük a szállót, ráadásul kutyástól. Most olyan, mint egy pici fiúcska, aki téblábol a Világban, elvesztvén anyuka megtartó kezét.

Kapaszkodna bárkiébe, a képzelt vagy vágyott nőivel folytatott telefonos csevegésekkel, de oly elszántan teszi ezt egy-egy munkakereső hívás közben, hogy meghagyjuk neki a társadalmi élet utolsó, mívesebb foszlányait. Persze előbb utóbb a vonal túloldalán kérdések merülnek föl, s ilyenkor esküszik össze ellene a Világ! Rendre minden alkalommal. Így csak a kutyusára hagyatkozhat, hű kísérőjére, belé nyugodtan kapaszkodhat bármikor.

Cupi nénje utolsó felvonás: (Tyúk)szemeseknek áll a világ?

Jaj Kedveskéim, nem kívánom én ezt senkinek!... hát hol kapok én tyúkszem tapasztot? Most jöttem a pedikűröstől, nem kívánom én ezt senkinek... jaj, már mindent csinált a lábommal, de úgy fáj a tyúkszemem, tessék, itt van ni, megmutassam? – s én tigrisugrással vetődtem ki a Fogadóból... persze képzeletben. Majd vadul integettem a nemzetközileg is érthető nem-et. A felkínált látványt valahogy nem akartam. Megértett. Vagy úgy sem volt fontos a válaszem, mint máskor sem, mert már kopácsolta be a számokat a készülékbe: "....jajj, drágám, hol lehet kapni tyúkszem tapasztot? - jajveszékelt tovább a lányának. Így mégsem maradtam le a legapróbb részletekről sem!

Fiókpatkány

Laci rettenetes erejéről, halált megvető bátorságáról tett tanúbizonyságot. Történt ugyanis, hogy É néni (aki 84 esztendő) lélekszakadva rohant be a Fogadóba, zihált, jajgatott, segítségért folyamodott, egy bizonyos súlyosan alattomos kártevő ellenében. Az említett tulajdonságokkal felvértezett, rettenthetetlen Laci hirtelen élére állt az ügynök: -É néni nyugodjon meg, máris keresek egy alkalmas fenyítő eszközt, mely segedelmünkre lesz, eme küzdelemben-, de csak egy kopott papucs került elő. -Nem baj, az is jó lesz! Majd jó nagyot suhintok! -, s indulá a csatába, utána É néni. Én a távolból szurkoltam. Telt az idő, előjön Laci... rám néz, s imigyen szólá: - A förtelmes fiókpatkány, egy összeszáradt kiséger teteme volt...

Ezek után vártuk É néni következő vízióját feltáró pillanatot. No de ez a múlt, merthogy drága jó É néni egyszer csak megjelent egy ásóval, s kérte Lacit, ültesse el a virágot, amelyet hozott. Mivel Laci többfunkciós személy, meglepődés nélkül ragadott ásót, fogadta a virágot - ahogy É néni is mindig, akit vélhetőleg a Fogadóval való napi kapcsolattartás tartja még a Világunkban..

Készítette: Plank Judit

Az ellátási típusok jellemzői

Az alacsonyküszöbű szolgáltatás célja a szenvedélybetegek és közvetlen környezetük minél szélesebb körének elérése, fogadása és ellátása, a szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak a csökkentése, a változás elindítása és segítése, az életvitelbeli változás ösztönzése.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatás lényege az egészségügyi és szociális szolgáltatások megismertetése, használatuk ösztönzése, megkönnyítése a szenvedélybetegek, addiktológiai

problémával küzdő populációk számára. A küszöb alacsonyra helyezése egyrészt abban nyilvánul meg, hogy a szolgáltató szervezetek a célcsoportokhoz, illetve azok igényeihez igazítják telephelyük és nyitva tartási idejük kiválasztását – vagyis magukat könnyen, bárki számára elérhetővé teszik.

A szenvedélybetegek közösségi ellátása olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú, az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történő gondozás, amelynek célja az életmódváltozás elindítása, segítése és folyamatos nyomon követése.

(2) A szenvedélybetegek közösségi ellátása a következő szolgáltatásokat biztosítja:

a) problémaelemzés, problémamegoldás: a személyes célok meghatározásának segítése, a változtatásra motiváló tényezők feltárása, a szerhasználat, illetve - függés járulékos ártalmainak, káros következményeinek csökkentése, azonnali tanácsadás és segítségnyújtás a szolgáltatást csak eseti jelleggel igénybe vevők részére,

b) készségfejlesztés: életvitellel kapcsolatos tréningek szervezése vagy közvetítése, az önellátásra való képesség javítása és fenntartása,

c) pszicho-szociális rehabilitáció: a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önszorgító csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, tanácsadás, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybeviteléről.

A nappali ellátást biztosító intézmény

a) az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,

b) a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,

c) biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Az intézmények szolgáltatásai

Csap utca

- Hogy vagy? szabadinterakciós csoport szenvedélybetegeknek minden hétfőn este 18-21 óráig, általában 8-15 fő részvételével (a csoport több mint 28 éve működik)
- Hozzá tartozói csoport kéthetente szerdán 17:30-tól
- Egyéni és családi konzultáció, terápiás beszélgetések naponta, egy-másfél órás ülések
- Álláskereső délelőtt hétfőn és csütörtökön 9-13 óra között
- Pszichoterápia (egyéni és csoportos) minden kedden 15-20 óráig
- Elterelés
- Gyerek relaxáció hetente pénteken 14-16 óra között

- OA csoport (Kényszeres Túlevők) péntek este 19:30-tól
- AA (Anonim Alkoholisták) csoport minden pénteken 16:30-tól
- SLAA (Anonim Szex- és Szerelemfüggők) szombaton 13:30-14:30 között
- Al-Anon (Alkoholisták hozzátartozóinak és barátainak közössége) minden vasárnap 18-19 között
- RCA (Anonim Gyógyuló Párok) vasárnap 16 órától
- szociális és egészségügyi ellátáshoz való juttatás segítése, szociális ügyintézés, információközvetítés személyesen vagy telefonon naponta nyitvatartási időben

Kékgolyó utca

- Egyéni és családi konzultáció, terápiás beszélgetések naponta, egy-másfél órás ülések
- Biblia csoport, hetente egy alkalommal
- Gyászcsoporthoz és egyéni gyászfeldolgozás kéthetente kedden Melegh Márta mentálhigiénés szakember vezetésével
- NA- Névtelen Drogfüggők csoportja hetente vasárnap 16-17 óra között
- NA- Női Gyűlés hetente szerdán 18:30-19:30 között
- ACA (Alkoholisták Felnőtt Gyermekei) csoport hetente csütörtökön 18:30-20:00 között, szombaton 10:00 -11:00 között
- álláskeresés, szociális és egészségügyi ellátáshoz való juttatás segítése, szociális ügyintézés, információközvetítés személyesen vagy telefonon naponta nyitvatartási időben

2014 fontos eseményei

Fontos események a Fogadóban

- Edit és Laci megszerezték a családterapeuta címüket
- Veronika június végén kilépett a Fogadóból, de szeptemberben régi-új kollégát köszönthettünk a csapatban, Jakus Ottót

- A Máltai iskola diákjainak több tanórása a Kék Golyó utcai Fogadóban zajlott, a fiatalok megismerkedhettek az intézmény működésével, a szenvedélybetegségekkel, a segítési lehetőségekkel.
- Megjelent a legújabb Kimondható kiadványunk *A józanság boldogsága* címmel
- András gyakorlati képzésvezető családterapeuta lett, ez azt jelenti, hogy a családterápiás képzésben résztvevő hallgatók a Fogadóban szerzik meg a gyakorlatot: kezdetben családterápiás üléseket figyelnek meg, később akár koterapeutaként maguk is dolgozhatnak a terápiás üléseken.
- Május végén a Fogadó munkatársai lovaglással egybekötött közösségépítő napon vettek részt Vértesbogláron
- A Budavári Önkormányzat által szervezett *Mozogjunk együtt kortalanul!* elnevezésű családi nap 2014-ean is lehetőséget kínált arra, hogy népszerűsítsük kiadványainkat, bemutassuk intézményünket, szolgáltatásainkat a kerület lakóinak.
- Ősszel a Csap utcai Fogadó festésére is sor került. Sikerült úgy megoldani ezt a nagy munkát, hogy az intézmény és a csoportok működésében nem okozott fennakadást.

Tevékenységek a Fogadón kívül 2014-ben

- Nyíró Gyula Kórház: AA üzenetátadó csoport hetente 15:30-16:30 között
- Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központ: szenvedélybeteg csoport Levente vezetésével kéthetente szombaton 10-11:30 között
- Edit és Laci a Családháló programján vett részt, az általuk szervezett családi napon mutatták be az érdeklődőknek a Fogadót, kiemelve a családterápiás munkát.
- András a Károli Gáspár Egyetem oktatója lett: szociális munka szenvedélybetegekkel és pszichiátriai betegekkel nevű tantárgy keretében osztja meg tudását szociális munkás hallgatókkal
- András több előadást is tartott: Egerben az alkoholproblémás családban felnövő gyerekek helyzetéről, a Hevesi Egészség program részeként pedig szülőfórumot
- Az év elején Levente több középiskolai osztálynak tartott prevenciós előadást a Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskolában, a diákok megismerhették az alkoholizmussal járó nehézségeket, a gyógyulás küzdelmeit, az Anonim Alkoholisták 12 lépéses programját. A kispesti Művelődési Központban pedig hozzátartozóknak és pedagógusoknak beszélt a szenvedélybetegségről.
- Ottó pedig a Kispesti Tudásházban működő Tudásklub keretén belül beszélt a szenvedélybetegségekről szintén szülőknek.

Képzések

A TÁMOP 5410 keretében megvalósuló képzéseken a Fogadó munkatársai is részt vettek: az egyik a „Határterületi problémák a pszichiátriai és szenvedélybeteg ellátásban. A kettős diagnózis kezelése különös tekintettel a családi rendszerre” című képzés volt, a másik pedig az „Az online tanácsadás módszere, gyakorlata a pszichiátriai és szenvedélybeteg klienseknél”. Levente még ezen kívül a „Hogyan bánjunk nehéz emberekkel?” elnevezésű képzésen is részt vett októberben.

Edit elkezdte, Évi 2015 februárjában befejezi az autogén tréning képzést, és Laci is bekapcsolódott egy saját élményű csoportba. Februárban elindult a biblioterapeuta képzés a Pécsi Egyetemen, így lehetőséget kaptam arra, hogy egy új módszert tanuljak.

Judit és Levente úgy döntöttek, felvételiznek a szociális munkás szakra, és ha minden jól megy (miért ne lenne így ☺), 2015 szeptemberében a Károli Gáspár Református Egyetem hallgatói lesznek.

KAB-FF elnyert pályázat 2014-2015

Pályázatunk:

- hagyományos eszközökkel: megkereső tevékenységgel, közvetlen kapcsolatépítéssel, csoportmunkával, családkonzultációval, nyomtatott kiadvánnyal,
- és a legkorszerűbb eszközökkel: honlap készítéssel, e-mailes levelezéssel kívánja elérni célzott és javallott prevenciós programjával a helyi közösségek együttműködésére építve a drogfogyasztással szemben alternatívát nyújtó, valamint a családi rendszer megerősítését, a szülői készségek fejlesztését szolgáló univerzális, célzott, javallott programját.

A program elemei:

A programelemek egymásra épülnek, kiegészítik egymást, a célcsoport különböző helyzetben élő tagjai számára többféle, lépcsőzetesen és egy időben is igénybe vehető lehetőségeket kínálnak a változás érdekében

- Családkonzultáció, családterápia
- Kiadvány a szülőknek az egészséges ezáltal szenvedélybetegség-mentes nevelésért
- Honlap fejlesztés a kiadvánnyal és az aktualitásokkal
- E-mailes anonim konzultáció
- Szülői, hozzátartozói csoport
- Önsegítő csoportok támogatása

Ellátottak köre

Kliensek nagy része egyre összetettebb problémákkal jelenik meg: a szenvedélybetegség mellett gyakran a nehéz szociális helyzet, munkanélküliség, lakhatási gondok, hajléktalanság, pszichiátriai betegség is jelen van. Ez ugyanúgy jellemző a huszonéves fiatalokra, mint az idősebb (50-60 év közötti) korosztályra

Életkor szerint

Az alkoholproblémát kezelő csoportokon résztvevők átlag életkora 40-60 év körüli.

Az egyéni és pár valamint a család terápiákra járók között sok 30-40 év közötti ember van, de gyakori 20-25 év körüli fiatal is. A napközben bejárók között (ruha adományt hozók és igénylők, álláskereső, megpihenni vágyók, információt kérők) változó. (20-90 év)

Betegségkép szerint

Szenvedélybetegek: alkohol, drog, játék, gyógyszer, étkezési zavarok, társfüggőség,
Pszichológiai – Pszichiátriai problémával: depresszió, személyiség zavarok, skizofrénia.
Egyéb problémák: családi működési problémák, párkapcsolati problémák

Kliensforgalom 2014-ben a Kékgolyó utcai Fogadóban:

Napi átlag **10-15 fő**

Családterápiák száma: heti átlag **5**

Egyéni konzultációk száma: heti átlag **15**

Ruhaosztáson megjelenők száma **40 fő/alkalom**

Ellátottak száma 2014-ben a Csap utcai Fogadóban

A nyilvántartásban összesen **331 fő** (ebből 228 férfi, 103 nő) szerepelt 2014 végén, ez azt jelenti, hogy 2009 óta ennyi klienssel találkoztunk a Csap utcai intézményben. Vannak közöttük olyanok, akik csak egyszer kértek segítséget, és vannak rendszeres megjelenők is.

2014-ben összesen: **127 fő** kereste fel a Fogadót, ebből új kliensek száma **36 fő**.

Napi átlag **5 fő**

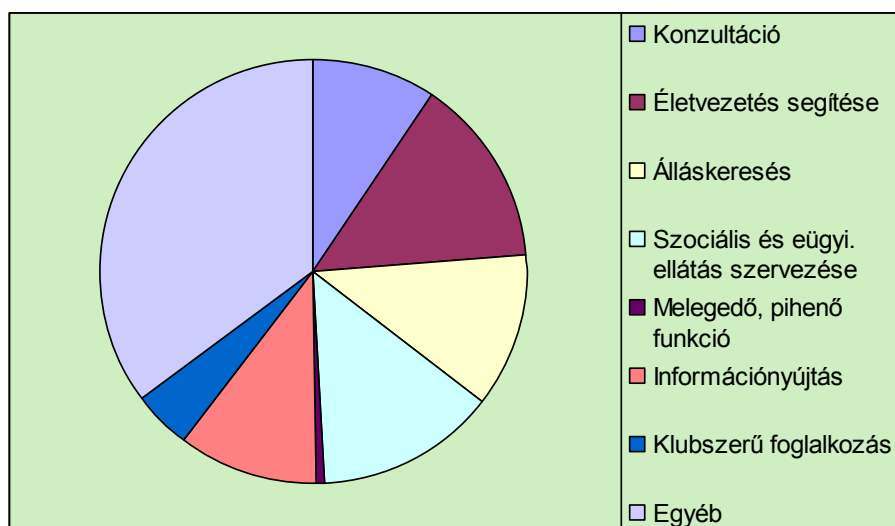
Szolgáltatások számának alakulása 2014-ben a Csap utcai Fogadóban havi bontásban

Hónap	Konzultáció	Életvezetés segítése	Álláskeresés	Szociális és ügyi ellátás szervezése	Melegedő, pihenő funkció	Információnyújtás	Klubszerű szolgáltatás	Egyéb
1	11	13	25	18	1	13	4	25
2	8	12	22	17	-	12	4	35
3	13	17	14	14	-	9	5	31
4	10	22	15	18	2	14	4	42
5	11	14	14	9	2	7	4	42
6	13	14	9	14	-	8	5	39
7	5	15	15	15	-	14	4	41
8	9	10	4	13	-	10	4	21
9	8	16	9	7	-	10	5	41
10	8	19	7	15	-	14	4	38
11	9	13	2	14	-	9	4	40
12	8	10	3	12	1	9	5	30
Összesen	113	175	139	166	6	129	52	425

Egyéb: ruha, telefon- és számítógép használat hivatalos ügyben, ügyintézés, fénymásolás
Klubszerű foglalkozás: Hogy vagy? csoport

...és egész évre vonatkozóan

Elterelés

Ez a szolgáltatásunk 2007 óta működik, de az utóbbi 2-3 évben kezdett igazán „fellendülni”. Azok az alkalmi droghasználó fiatalok kerülnek bele ebbe a programba, akiknél csekély mennyiségű kábítószerrel talált a rendőrség pl. egy igazoltatás során. Az eljárást felfüggesztik, ha vállalják a fél éven át tartó megelőző-felvilágosító szolgáltatás teljesítését. Ez a megoldás bizonyos értelemben kényszer, de vannak, akik jó lehetőségnek élik meg, és használni tudják a segítő helyzetet aktuális problémáik, elakadásaik kezelésére.

A tematikát és a meghatározott célokat rugalmasan kezeltük, ha az egyén szükséglete és állapota azt kívánta. A foglalkozásokon fontos szerepet kapott az aktuális probléma és élethelyzet mellett a kapcsolatok, család, barátok, szabadidő, munka, iskola, szerepek, értékek, kommunikáció, érzelmek kifejezése és a rendőrségi intézkedések során szerzett tapasztalatok, sérelmek megbeszélése, a drogfogyasztás, mint bűncselekmény, és a bűnöző stigma kérdésének tisztázása is. Az elmúlt évekhez képest nőtt a megelőző-felvilágosító szolgáltatásra jelentkezők száma, ez bizonyítja a kliensek elégedettségét is. Az új jelentkezők már a programba korábban bekapcsolódó fiataloktól hallottak rólunk: az itt szerzett élmények és benyomások alapján egymásnak ajánlják intézményünket. A megelőző-felvilágosító szolgáltatáson 2014-ben összesen 15 fő vett részt, ebből 7 fő az előző évben kezdte el a programot.

Tervek

- 2015-ben a Fogadó 15 éves lesz, a Csap utcai intézmény pedig 10 éves. Március 9-én a Hogy vagy? csoporttal együtt, egy misével ünnepeljük meg a kerek évfordulókat.
- Már az év elején megfogalmazódtak gondolatok azzal kapcsolatban, hogy a csomagosztást hogyan lehetne ünnepélyesebbé tenni. Karácsonyi zene, pogácsa, néhány kedves szó hangulatosabbá teheti az adományozás pillanatait.
- A keddi megbeszéléseinket is igyekszünk megújítani: az esetmegbeszélők strukturáltabb formában zajlanak ezután. Koordinátor irányításával, időkeretek betartása mellett történik az eset bemutatása, kérdések, válaszok, visszajelzések megfogalmazása.
- Tervünk között szerepel egy új kiadvány, „Hogyan nevelhetem egészségesen, hogyan védhetem meg gyermekemet a szenvedélybetegségtől” címmel, mely elsősorban a szülőket, nevelőket célozza meg információkkal, gyakorlati nevelési segítő tanácsokkal, a tévhitek, félinformációk elosztatásának céljával. A nevelői, szülői felelősség egészséges vállalásával, a gyerekekkel, fiatalokkal való kapcsolatépítés és megőrzés lehetőségeinek feltárásával.

Képek

Családháló programja a Millenárison

Mozogjunk együtt kortalanul! nevű családi nap az I. kerületben I.

Mozogjunk együtt kortalanul! nevű családi nap az I. kerületben II.

Női ruhaosztás a Csap utcában

Festés a Csap utcai Fogadóban

Csapatépítés, lovaglás Vértesbogláron I.

Csapatépítés, lovaglás Vértesbogláron II.

Csapatépítés, lovaglás Vértesbogláron III.

Karácsony I.

Karácsony II.

